

////////////////////////////////////

Vlaams strategisch plan hulp- en dienstverlening aan gedetineerden en geïnterneerden 2020-2025 bis:

Bijlages – fiche per actie

////////////////////////////////////

Deze bijlage biedt per actie van een gedetailleerde fiche met de stand van zaken anno september 2023.

Inhoud

Actie 1: Onderzoek naar een behoeftegerichte hulp- en dienstverlening-----	4
Actie 2: Onderzoek naar wat werkt om te komen tot een geslaagde re-integratie en recidivebeperking -----	5
Actie 3: Uitwerking van een behoeftegerichte en effectieve hulp- en dienstverlening-----	6
Actie 4: Onderzoeken van de mogelijkheden en grenzen van de uitbreiding van het VAPH-aanbod voor gedetineerden met een (vermoeden van) handicap-----	7
Actie 5: We zetten in op de verdere ontwikkeling van de capaciteiten, competenties en kennis van gedetineerden -----	8
Actie 6: Beroepsopleidingen en taalverwerving door VDAB -----	10
Actie 7: Optimalisatie onderwijscoördinatie -----	11
Actie 8: Uitbouw leertrajectbegeleiding-----	12
Actie 9: Evaluatie financieringssysteem volwassenenonderwijs -----	13
Actie 10: Duaal leren -----	14
Actie 11: Opleidings- en werkvloerprojecten natuur-, bos- en landschapsbeheer -----	15
Actie 12: Inzet van detentieconsulenten bij de uitwerking van het reclasseringsplan -----	16
Actie 13: Informeren van strafuitvoeringsrechtbanken over de arbeidsmarkt-----	17
Actie 14: Outreachende acties naar (ex-)gedetineerden-----	18
Actie 15: Verbeteren toegang tot en toewijzing van sociale huurwoningen voor (ex-) gedetineerden-----	20
Actie 16: Aanvragen van een identiteitskaart vanuit de gevangenis -----	21
Actie 17: referentieadressen -----	22
Actie 18: Infosessies inburgeringstraject -----	23
Actie 19: Optimalisering van de praktijken m.b.t. het onthaal van gedetineerden. -----	24
Actie 20: Evaluatie van de werking van het dagcentrum vanuit het VAPH-----	25
Actie 21: Optimalisering van de praktijken m.b.t. herstel en het inzetten van sociale netwerken-----	26
Actie 22: Uitbreiding werking TANDEM-----	27
Actie 23: Uitbreiding werking forensische teams CGG -----	28
[NIEUW] Actie 23 Bis: Monitoren van het forensische aanbod van CGG -----	29

Actie 24: Een gezamenlijke visie over gezondheid binnen de gevangeniscontext -----	30
Actie 25: Optimalisering van de preventieve gezinsondersteuning bij gedetineerde moeders en vaders -----	31
Actie 26: Participatie van gedetineerden aan het sport- en cultuuraanbod met het oog op competentie-bevordering -----	33
Actie 27: De impact van participatieve projecten / activiteiten en hun bijdrage tot de versterking van de kerncompetenties van gedetineerden -----	34
Actie 28: Structurele inbedding disengagementwerking binnen de CAW -----	35
Actie 29: Verdere uitwerking nieuw mandaat 'voorbereiding reclassering' van de justitiehuisen tijdens detentie -----	36
Actie 31: Betere risicobeoordeling in de opvolging van personen veroordeeld voor een terroristisch misdrijf -----	39
Actie 32: Aandacht ontwikkelen voor de problematiek van dubbeldiagnose bij gedetineerden met een handicap -----	40
Actie 33: Verder uitwerken van het VAPH-aanbod voor geïnterneerde personen met een handicap -----	42
Actie 34: Autismevriendelijke gevangenis -----	43
Actie 35: Afbakening doelgroep veelplegers en hun noden -----	44
Actie 36: Aanklampend aanbod gedragstraining intrafamiliaal geweld tijdens detentie -----	45
Actie 37: Onderzoek naar de begeleiding en behandeling van zedendelinquenten -----	46
[NIEUW] Actie 37 bis: Forensisch behandelaanbod op een aparte unit voor zedendelinquenten -----	48
[NIEUW] Actie 37 ter: Zedenconsulent voor hoog-risico zedendelinquenten -----	49
[NIEUW] Actie 37 quater: Dialooggroepen rond seksueel geweld -----	50
Actie 38: COSA in de gevangenis -----	51
Actie 39: Programma ter preventie van gendergerelateerd geweld -----	53
Actie 40: Verhoogd bewustzijn voor de noden van (ex-)gedetineerden bij VDAB-bemiddelaars en instructeurs -----	55
Actie 41: Organiseren van netwerkmomenten over wonen in de verschillende gevangenissen -----	56
Actie 42: Continuïteit traject binnen-buiten detentie -----	57
Actie 43: De rol van de lokale besturen in het kader van de re-integratie van (ex-)gedetineerden verduidelijken en partnerschappen op dit vlak versterken -----	58
[NIEUW] Actie 43 bis: Consulent re-integratie voor daders met een risicoprofiel in samenwerking met een lokaal bestuur ---	60
Actie 44: Gedeelde visie concretiseren na afronding template forensische hupverlening OPGG -----	61
Actie 45: Ontwikkeling pilootprojecten rond sociaal-sportieve praktijken in detentie met verbinding buiten de muren na detentie -----	62
Actie 46: Expertisedeling en ontsluiting van de resultaten van pilootprojecten rond sociaal-sportieve praktijken met het oog op responsabilisering en sensibilisering -----	63
Actie 47: Culturele activiteiten via de bibliotheekwerking -----	64
Actie 48: Versterken van de digitale architectuur -----	66
Actie 49: Digitalisering van het onderwijsaanbod -----	68
Actie 50: Optimalisering van de digitale uitrusting binnen de gevangenisbibliotheken om de digitale vaardigheden van gedetineerden te verhogen -----	69
Actie 51: De multidisciplinaire aanpak in de samenwerking tussen de hulp- en dienstverleningspartners binnen de netwerkorganisatie evalueren en versterken -----	71
[NIEUW] Actie 51 i: Netwerken voor re-integratie -----	73

[NIEUW] Actie 51 ii: Een duurzame(re) re-integratie en activering van (ex-)gedetineerden -----	75
[NIEUW] Actie 51 iii: Een nieuwe visie op detentie-----	76
[NIEUW] Actie 51 iv: de rol van Vlaanderen in detentiehuisen -----	77
[NIEUW] Actie 51 v: Radarnetwerk voor aanpak in detentie en aansluitend re-integratieplan-----	78
[NIEUW] Actie 51 vi: Activerende netwerkorganisaties-----	79
[NIEUW] Actie 51 vii: Lokale afstemming van het netwerk rond een individueel dossier -----	81
[NIEUW] Actie 51 bis: centrale aansturing van de organisatieondersteuning-----	82
Actie 52: Ingebruikname van het individueel hulp- en dienstverleningsplan -----	83
Actie 53: Het partnerschap met de federale overheid (in het bijzonder met DG EPI) -----	85
[NIEUW] Actie 53 bis: Samenwerking tussen de reguliere hulp- en dienstverlening en de drughulpverlening binnen de hervorming penitentiaire gezondheidszorg -----	87
[NIEUW] Actie 53 ter: Geletterdheid van gedetineerden en taalbeleid-----	88

ACTIE 1: ONDERZOEK NAAR EEN BEHOEFTEGERICHTE HULP- EN DIENSTVERLENING

SD 1. We zetten in op een meer evidence-based hulp- en dienstverleningsaanbod	
1. Onderzoek naar een behoeftegerichte hulp- en dienstverlening	
Trekkende minister(s)	Minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme
Betrokken partners/meewerkende minister(s)	
<p>Het onderzoek naar een behoeftegerichte hulp- en dienstverlening vertrekt vanuit de resultaten van recent wetenschappelijk onderzoek met betrekking tot de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden, de diverse doelgroepen (minstens geradicaliseerden, gedetineerden met een psychische/psychiatrische problematiek (inclusief verslavingsproblematieken en geïnterneerden die in de gevangenis verblijven), veelplegers en daders van intrafamiliaal (incl. kindermishandeling) en seksueel geweld) en problematieken binnen de gevangenispopulatie, maar ook vanuit de hiaten in dit onderzoek. Hierbij wordt nagegaan hoe de Vlaamse en Brusselse gevangenispopulatie er anno 2022 uitziet en wat hun noden en behoeften zijn. Om het plaatje volledig te maken wordt ook gekeken naar de noden en behoeften van langgestrafte gedetineerden bij vrij gaan en vrij zijn om zo na te kunnen gaan waar ze op botsen bij hun re-integratie en wat hen erbij helpt. Maar ook naar hoe ze de rol van de hulp- en dienstverlening in de gevangenis daarbij zien en wat ze daar gemist hebben of hen net geholpen heeft bij hun re-integratie.</p>	
Stappenplan	Communicatie
<p>Stap 1: Bestek i.k.v. overheidsopdracht uitschrijven (voorjaar 2021) Uitschrijven van het bestek ter uitvoering van het onderzoek naar een behoeftegerichte hulp- en dienstverlening aan gedetineerden.</p> <p>Stap 2: Procedure toewijzen overheidsopdracht (najaar 2021) Het bestek wordt bekendgemaakt via de daarvoor voorziene kanalen. Daarna zal de gunningsprocedure doorlopen worden.</p> <p>Stap 3: Start onderzoek (einde 2021 tot begin 2022)</p> <p>Stap 4: Afronden onderzoek (begin 2024)</p>	<p>Mijlpaal 3: Start van het onderzoek: Brede communicatie via mail en/of overleg aan alle belanghebbende actoren (EPI, Gemengde Commissie, beleidscoördinatoren, ...) met de melding dat het onderzoek van start is gegaan.</p> <p>Mijlpaal 5: Onderzoeksrapport Communicatie onderzoeksrapport naar de belanghebbende actoren (EPI, Gemengde Commissie, beleidscoördinatoren, ...)</p>
Indicatoren (mijlpalen)	Stand van zaken
<p>Mijlpaal 1: Een uitgeschreven bestek.</p> <p>Mijlpaal 2: Gunning overheidsopdracht.</p> <p>Mijlpaal 3: Onderzoek is lopende</p> <p>Mijlpaal 4: Onderzoeksrapport is gevalideerd</p>	<p>Mijlpaal 1 en 2 : afgerond.</p> <p>De overheidsopdracht voor het onderzoek werd gegund aan de VUB met UGent en UAntwerpen als onderaannemers. Het onderzoek startte officieel op 4/12/2021. Het onderzoek bestaat uit vijf werkpakketten, namelijk: een literatuurstudie, een analyse van de SIDIS SUITE gegevens, een grootschalige kwantitatieve bevraging, een kwalitatieve bevraging aan de hand van levensverhaalinterviews en nominal group technique bijeenkomsten.</p> <p>Mijlpaal 3: De literatuurstudie, de analyse van de SIDIS SUITE data en de kwantitatieve bevraging zijn grotendeels klaar. De onderzoekers zijn op dit moment volop bezig met het voorbereiden en afnemen van de kwalitatieve interviews en het voorbereiden van de nominal group technique bijeenkomsten. Het finale onderzoeksrapport wordt verwacht in het voorjaar van 2024.</p>
Middelen	
251.559,00 euro	

ACTIE 2: ONDERZOEK NAAR WAT WERKT OM TE KOMEN TOT EEN GESLAAGDE RE-INTEGRATIE EN RECIDIVEBEPERKING

SD 1. We zetten in op een meer evidence-based hulp- en dienstverleningsaanbod	
2. Onderzoek naar wat werkt om te komen tot een geslaagde re-integratie en recidivebeperking	
Trekkende minister(s)	Minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme
Betrokken partners/meewerkende minister(s)	
In het onderzoek naar wat werkt wordt gezocht naar de werkzame factoren van een effectief hulp- en dienstverleningsaanbod die naast een geslaagde re-integratie ook recidivebeperking als doel hebben. Er wordt ook gekeken of er specifieke werkzame factoren zijn afhankelijk van de doelgroep, bijvoorbeeld daders van seksueel en intrafamiliaal geweld, en geradicaliseerden), waarop het aanbod gericht is, aan welke randvoorwaarden er moet voldaan zijn om die factoren in de praktijk te brengen en hoe dit gemonitord kan worden.	
Stappenplan	Communicatie
Stap 1: In kaart brengen van 'wat werkt' (2021-2024). Stap 2: Onderzoeken hoe hiermee in de praktijk aan de slag kan gegaan worden (2024-2025)	Communicatie van de inhoud van de bereikte mijlpalen naar de verschillende belanghebbende actoren (DG EPI, Gemengde Commissie, beleidscoördinatoren).
Indicatoren (mijlpalen)	Stand van zaken
Mijlpaal 1: Werkzame factoren van een effectief hulp- en dienstverleningsaanbod afhankelijk van de doelgroep (daders van seksueel en intrafamiliaal geweld, geradicaliseerden) Mijlpaal 2: Randvoorwaarden bepaald Mijlpaal 3: Plan van aanpak m.b.t. monitoring	Deze actie hangt samen met de uitvoering van het onderzoek omschreven in actie 1. Voor de stand van zaken wordt verwezen naar de stand van zaken van actie 1.
Middelen	
Middelen voorzien bij actie 1. opvolging van het onderzoek via de reguliere personeelsmiddelen.	

ACTIE 3: UITWERKING VAN EEN BEHOEFTEGERICHTE EN EFFECTIEVE HULP- EN DIENSTVERLENING

SD 1. We zetten in op een meer evidence-based hulp- en dienstverleningsaanbod	
3. Uitwerking van een behoeftegerichte en effectieve hulp- en dienstverlening	
Trekkende minister(s)	Minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme
Betrokken partners/meewerkende minister(s)	Minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding - Minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw - Minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand - Minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen - Minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management - Minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed
Op basis van het grondig inzicht dat verkregen wordt op het profiel van de gevangenispopulatie en aanbevelingen uit nieuw Vlaams onderzoek, wordt het hulp- en dienstverleningsaanbod beter georiënteerd op de noden, behoeften en onderliggende problematieken van de gevangenispopulatie. Hiertoe worden nieuwe domeinspecifieke of domeinoverstijgende acties genomen.	
Stappenplan	Communicatie
<p>Stap 1: Beoordeling beleidsadviezen (voorjaar 2024): Het onderzoek gevoerd in het kader van acties 1 en 2 (onderzoek naar behoeftegerichte en effectieve hulp- en dienstverlening aan gedetineerden) zal resulteren in een onderzoeksrapport met concrete beleidsadviezen. Deze zullen besproken en beoordeeld worden op basis van haalbaarheid en wenselijkheid.</p> <p>Stap 2: Vertaling van beleidsadviezen naar de praktijk (2024): Op basis van de bespreking in stap 1, zullen prioriteiten bepaald worden en (bepaalde) beleidsadviezen vertaald worden naar de praktijk. De verdere concretisering zal de volgende stappen bepalen.</p>	Nader te bepalen.
Indicatoren (mijlpalen)	Stand van zaken
<p>Mijlpaal 1: Rapport met beoordeling van de beleidsadviezen</p> <p>Mijlpaal 2: Plan van aanpak voor de omzetting van de beleidsadviezen naar de praktijk</p>	Op te starten na afronding acties 1 en 2.
Middelen	
Nader te bepalen.	

ACTIE 4: ONDERZOEKEN VAN DE MOGELIJKHEDEN EN GRENZEN VAN DE UITBREIDING VAN HET VAPH-AANBOD VOOR GEDETINEERDEN MET EEN (VERMOEDEN VAN) HANDICAP

SD 1. We zetten in op een meer evidence-based hulp- en dienstverleningsaanbod	
4. Onderzoeken van de mogelijkheden en grenzen van de uitbreiding van het VAPH-aanbod voor gedetineerden met een (vermoeden van) handicap	
Trekkende minister(s)	Minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding
Betrokken partners/meewerkende minister(s)	
Tijdens de vorige legislatuur werd het vigerend Besluit van de Vlaamse Regering dat voorschrijft aan welke personen met een handicap VAPH-specifieke hulp- en dienstverlening worden geboden uitgebreid tot personen met een (vermoeden van) handicap die als gedetineerde (dus inclusief geïnterneerden in de gevangenis) in de gevangenis verblijven. In de praktijk ontbrak het evenwel aan mensen en middelen om hier volop op in te zetten. Tijdens deze legislatuur wordt binnen de projectgroep geïnterneerden binnen het VAPH onderzocht hoe deze legislatuur effectief kan geïnvesteerd worden in deze ruimere doelgroep en hoe dit meetbaar kan gesteld worden.	
Stappenplan	Communicatie
<p>Stap 1: Op basis van reeds beschikbare gegevens en eerder opgestelde nota's expliciteren we a) wat vandaag in de feiten al gebeurt vanuit het VAPH tav de deel-doelgroep gedetineerde PmH in termen van geïnvesteerd budget, beschikbare ondersteuningsvormen met vermelding van de capaciteit en aantal effectief bereikte personen, en b) wat de beoogde/ gewenste investering is, in termen van budget, beoogde capaciteit en te bereiken personen. (31/12/2021).</p> <p>Stap 2: We zetten een monitoring/registratie op die toelaat de evoluties hierin op te volgen. (31/12/2021)</p> <p>Stap 3: We maken een voorstel van meerjarig investeringsplan voor wat betreft het aandeel middelen vanuit het VAPH en de eventuele versterking van deze middelen vanuit andere financieringsbronnen.</p>	
Indicatoren (mijlpalen)	Stand van zaken
<p>Mijlpaal 1: Uiterlijk 31/12/2021 is een door de interne (VAPH) stuurgroep geïnterneerde PmH geconsolideerde nota beschikbaar met vermelding van a) wat vandaag in de feiten al gebeurt vanuit het VAPH tav de deel-doelgroep gedetineerde PmH in termen van geïnvesteerd budget, beschikbare ondersteuningsvormen met vermelding van de capaciteit en aantal effectief bereikte personen en b) wat de beoogde/ gewenste investering is, in termen van budget, beoogde capaciteit en te bereiken personen.</p> <p>Mijlpaal 2: Vanaf 01/01/2022 wordt (o.m. aan de interne VAPH stuurgroep geïnterneerde PmH) periodiek gerapporteerd over de evoluties inzake geïnvesteerde budget vanuit het VAPH, beschikbare ondersteuningsvormen en bijbehorende capaciteit gesubsidieerd vanuit het VAPH en effectief bereikte personen</p>	<p>Een nota met een overzicht van de huidige VAPH-investeringen in de doelgroep <i>geïnterneerde en gedetineerde</i> personen met een (vermoeden van) handicap werd opgemaakt. Om de actuele investeringen volledig en correct in beeld te brengen is aanvullende info nodig, waarvoor geen draagvlak werd gevonden, wel andere pistes zoals: huidig aanbod verder aanvullen obv jaarverslagen, ramingen formuleren en ons baseren op bestaand wetenschappelijk onderzoek naar deze gegevens, aanvullend een kwalitatieve analyse maken en bijkomend aandacht hebben voor de continuïteit: binnen-buiten en buiten-binnen; welke diensten blijven begeleiden na aankomst/vertrek uit de gevangenis. Op 22 december 2022 werd het wetenschappelijk onderzoek "Evaluatie van het VAPH-beleid ten aanzien van geïnterneerde en gedetineerde personen met een (vermoeden van) handicap" gegund. (1 maart 2023 - 30 juni 2024).</p>
Middelen	
<p>Personele inzet VAPH-medewerkers: het VAPH zet deze regeerperiode 1/10 VTE (gespreid over meerdere collega's) in ifv het realiseren van de acties in het strategisch plan. Voor het onderzoek is een budget ter beschikking gesteld van 158.389 eur (incl 21% BTW).</p>	

ACTIE 5: WE ZETTEN IN OP DE VERDERE ONTWIKKELING VAN DE CAPACITEITEN, COMPETENTIES EN KENNIS VAN GEDETINEERDEN

OD 2.1 We zetten in op de verdere ontwikkeling van de capaciteiten, competenties en kennis van gedetineerden

5. Cursus Nederlands als tweede taal

Trekkende minister(s)	Minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen
Betrokken partners/meewerkende minister(s)	Minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand
Het Agentschap Integratie en Inburgering zet zich in om de cursussen Nederlands als tweede taal structureel te organiseren in de gevangenissen. Anderstalige gedetineerden worden hiervoor gescreend en doorverwezen. Op deze manier wordt ook het overige aanbod van de hulp- en dienstverlening toegankelijker en wordt de kans op een succesvolle re-integratie vergroot.	
Stappenplan	Communicatie
<p>Stap 1: Het Agentschap Integratie en Inburgering (AgII) is reeds actief in de gevangenissen. Ze nemen er, net als buiten de gevangenissen, de opdracht op van intake, screening en doorverwijzing van anderstaligen die Nederlands willen leren. Onderwijs organiseert er het NT2-aanbod (Nederlands als Tweede Taal, door centra voor Volwassenenonderwijs en centra voor Basiseducatie) en staat in voor de coördinatie van het onderwijsaanbod. Dit aanbod wordt ook in gedurende de volgende periode van het STRAP-plan verder gezet.</p> <p>Stap 2: De verschillende partners van NT2 en detentie worden samengebracht in de werkgroep 'NT2 in detentie'. De taak van deze werkgroep is o.a. om het NT2-aanbod binnen de gevangensmuren in kaart te brengen.</p> <p>Stap 3: De werkgroep 'NT2 in detentie' maakt een afsprakenkader op waarin de afspraken tussen de partners ivm de inrichting van het NT2-aanbod, de intake en screening van anderstalige gedetineerden worden opgenomen.</p> <p>Stap 4: De agentschappen integratie en inburgering hebben de regierol over het NT2-aanbod. Zij nemen de regie op over een behoeftedekkende en behoeftegericht aanbod Nederlands als tweede taal. Deze rol wordt ook opgenomen binnen de gevangenis. AgII zal samen met Vocvo in gesprek gaan om het aanbod meer af te stemmen op de noden van de doelgroep en de gevangeniscontext. Een protocol voor de gegevensuitwisseling dient opgemaakt te worden.</p> <p>Stap 5: De verschillende noden van gedetineerden in een NT2-aanbod binnen de gevangenis alsook het bestaande NT2-aanbod worden in kaart gebracht Dit wordt opgenomen in een behoeftesplan NT2 in detentie.</p>	<p>Wordt opgevolgd via:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Werkgroep NT2 in detentie - Vlaams NT2-overleg - Stuurgroep Onderwijs aan gedetineerden
Indicatoren (mijlpalen)	Stand van zaken
<p>Mijlpaal 1: Passende intake en screening</p> <p>Mijlpaal 2: Passend aanbod NT2 op maat van gedetineerden</p> <p>Mijlpaal 3: Oprichten werkgroep 'NT2 in detentie'</p> <p>Mijlpaal 4: Opmaken van een behoeftesplan NT2</p> <p>Mijlpaal 5: Opmaken en goedkeuren van een afsprakenkader NT2 in detentie</p>	<p>Mijlpaal 1 – behaald: Het Agentschap Integratie en Inburgering was reeds voor de periode van het STRAP-plan aanwezig in de gevangenissen (intake, screening en doorverwijzing). Zij blijven dit aanbod continueren.</p> <p>Mijlpaal 2 – continuering: In 2019 startte AgII gesprekken op met Vocvo om het aanbod NT2 in de gevangenissen meer af te stemmen op de noden van de doelgroep en de gevangeniscontext.</p> <p>Mijlpaal 3 – behaald: In het najaar van 2020 werd de werkgroep 'NT2 in detentie' opgericht, met betrokkenheid van Vocvo (centrale coördinatie en onderwijscoördinatoren gevangenis), de onderwijscoördinatoren, NT2-</p>

	<p>centra actief in gevangenissen en AgII. Deze werkgroep werkte een kader uit voor een NT2-aanbod dat past binnen de gevangenismuren, en anderstaligen maximaal stimuleert om er Nederlands te leren. Dit kader werd opgenomen in de Vlaamse leidraad voor het onderwijsaanbod in de gevangenissen (april 2021).</p> <p>Mijlpaal 4 – Lopende Een protocol tussen Vocvo en de agentschappen integratie en inburgering, en het huis werd opgemaakt in kader van gegevensuitwisseling. Dit is de eerste stap richting de opmaak van het behoefteplan NT2 in detentie. In 2024 staat de opmaak en goedkeuring van het plan op de agenda.</p> <p>Mijlpaal 5 - Lopend Het afsprakenkader NT2 in detentie zit in een laatste fase. Een ontwerpversie werd alvast goed bevonden door de agentschappen en het Huis. De werkgroep NT2 zal deze laatste ontwerpversie verder bespreken.</p>
Middelen	
Binnen de reguliere middelen	

ACTIE 6: BEROEPSOPLEIDINGEN EN TAALVERWERVING DOOR VDAB

OD 2.1 We zetten in op de verdere ontwikkeling van de capaciteiten, competenties en kennis van gedetineerden

6. Beroepsopleidingen en taalwerving door VDAB

Trekkende minister(s)	Minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw
Betrokken partners/meewerkende minister(s)	
VDAB zet waar mogelijk in op taalverwerving op de opleidings- of werkplek voor gedetineerden. In dat kader wordt onder andere onderzocht hoe er voor gedetineerden vanuit VDAB meer ingezet kan worden op beroepsopleidingen met waar nodig taalondersteuning.	
Stappenplan	Communicatie
De doorstroom van gedetineerden naar opleidings- of werkplekken buiten de muren is een permanente opdracht voor de detentiebemiddelaars van VDAB. Indien nodig kan hier reeds beroep gedaan worden op taalondersteuning. We leveren inspanningen om dit te optimaliseren. Opleiding binnen de muren: In kaart brengen van huidige stand van zaken en ervaringen uit lokale projecten die reeds lopen (datum- zomer '21). Evalueren en bekijken wat dit kan betekenen voor de toekomst.	Interne communicatie naar VDAB-detentiebemiddelaars en partners. Rapportering aan de gemengde commissie.
Indicatoren (mijlpalen)	Stand van zaken
Jaarlijkse monitoring en evaluatie van de cijfers betreffende taalondersteuning op de opleidings- of werkplek.	VDAB werkt aan een nota rond competentieversterking -en validering binnen de muren. Hierin wordt verder nagedacht over de manier waarop de nood naar taalondersteuning tijdens opleiding structureel kan in kaart gebracht worden. Deze cijfers zijn niet standaard voorhanden. Dienst monitoring van VDAB onderzoekt welke koppelingen gemaakt moeten worden om deze cijfers te genereren. Visie competentieversterking is ondertussen opgemaakt. Daarnaast zijn er binnen VDAB verschillende werkplek-leerinstrumenten die inzetten op taalondersteuning. Deze instrumenten zijn voor iedereen die gebruik maakt van de VDAB-dienstverlening toegankelijk, waaronder ook de gedetineerden. Hiernaast kan er job- en taalcoaching worden opgestart bij gedetineerden die effectief aan het werk gaan.
Middelen	
Reguliere personeelsinzet	

ACTIE 7: OPTIMALISATIE ONDERWIJSCOÖRDINATIE

OD 2.1 We zetten in op de verdere ontwikkeling van de capaciteiten, competenties en kennis van gedetineerden

7. Optimalisatie onderwijscoördinatie

Trekkende minister(s) Minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand

Betrokken partners/meewerkende minister(s)

De onderwijscoördinatoren staan in voor het detecteren van onderwijs- en vormingsbehoeften van gedetineerden en voor de uitbouw van een behoeftedekkend en aangepast aanbod voor onderwijs in elke Vlaamse en Brusselse gevangenis. Om hun werking nog te optimaliseren worden zowel hun taken en werkwijzen als het door hun georganiseerde aanbod per individuele gevangenis in kaart gebracht. Hierbij wordt onder andere onderzocht hoe en of vraag en aanbod op elkaar is afgestemd, in welke mate het aanbod kan bijdragen tot de re-integratie van de gedetineerde, hoe ze gedetineerden bereiken, hoeveel ze er bereiken, wat de motivatie van gedetineerden is om in te gaan op het aanbod, waar er nog knelpunten zitten en waar er verbeteringen mogelijk zijn. Ook de piste van het structureel opzetten van leertrajectbegeleiding wordt in deze oefening meegenomen.

Op basis van deze analyse wordt ook de leidraad die als toetssteen voor de onderwijscoördinatoren fungeert voor de kwaliteitsvolle uitbouw van het lokale aanbod, bijgestuurd. De leidraad beschrijft de basisprincipes voor de uitbouw van een behoeftegericht onderwijsaanbod met als doel om zoveel als mogelijk kansen te creëren voor zoveel mogelijk gedetineerden, met respect voor de vastgelegde prioriteiten en een efficiënte besteding van de ingezette middelen.

Stappenplan

Stap 1: AHOVOKS stelt een partner aan voor het organiseren van een externe audit van de doelmatigheid van de coördinatieopdracht van Vocvo mbt de organisatie van de onderwijscoördinatie.

Stap 2: Vocvo stuurt de Vlaamse Leidraad bij die de basisprincipes beschrijft voor de uitbouw van een kwaliteitsvolle lokaal aanbod.

Stap 3: Opstellen van evaluatierapport door Vocvo

Stap 4: Nagaan hoe en door wie de organisatie van de onderwijscoördinatie vanaf 2022 het best wordt georganiseerd.

Communicatie

Briefwisseling kabinet – Vocvo ivm inhoud evaluatierapport (dec 2020)

Aanleveren auditrapport aan kabinet

Aanleveren evaluatierapport door Vocvo aan kabinet (mei 2021)

Verduidelijking verwachtingen mbt en toekenning van de coördinatieopdracht van onderwijs aan gedetineerden (opstellen BVR / najaar 2021)

Indicatoren (mijlpalen)

Mijlpaal 1: Auditrapport is afgewerkt

Mijlpaal 2: De Vlaamse leidraad is aangepast

Mijlpaal 3: Het evaluatierapport wordt tijdig en volledig ingediend

Mijlpaal 4: De opdrachten mbt coördinatieopdracht onderwijs aan gedetineerden zijn duidelijk geformuleerd

Mijlpaal De coördinatieopdracht wordt toegewezen

Stand van zaken

Mijlpaal 1: Auditrapport is afgewerkt (april 2021)

Mijlpaal 2: Vlaamse leidraad is aangepast (mei 2021)

Mijlpaal 3: Evaluatierapport is volledig en tijdig ingediend (mei 2021)

Mijlpaal 4: April 2022: op basis van nieuwe resultaatsverbintenissen besliste de minister van Onderwijs tot het opstellen van een meerjarige beheersovereenkomst voor de opdrachten van Vocvo (o.a. onderwijs aan gedetineerden) met een decretale verankering.

Mijlpaal 4De coördinatieopdracht wordt toegewezen:

Op 7 oktober 2022 werd het ontwerp van het programmadecreet voor de begrotingsopmaak van 2023 voor een eerste keer principieel goedgekeurd. In dit decreet is een fiche opgenomen waarin de onderwijscoördinatie aan gedetineerden aan Vocvo wordt toegekend. Na goedkeuring door het Vlaams parlement, het decreet op 1 januari 2023 in werking treden.

De beheersovereenkomst tussen de Vlaamse regering & Vocvo is goedgekeurd op 31/3/2023.

Middelen

Jaarlijks budget: 1.005.086,73 euro (2021), 1.023.000 euro (2022) , 1.120.000 euro (2023)

ACTIE 8: UITBOUW LEERTRAJECTBEGELEIDING

OD 2.1 We zetten in op de verdere ontwikkeling van de capaciteiten, competenties en kennis van gedetineerden

8. Uitbouw leertrajectbegeleiding

Trekkende minister(s)	Minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand
Betrokken partners/meewerkende minister(s)	
Op basis van goede praktijken zoals het project Learning Inside Out wordt de mogelijkheid van de structurele inbedding van leertrajectbegeleiding met oog op het verhogen van de aansluiting op de arbeidsmarkt na detentie in de Vlaamse en Brusselse gevangenissen onderzocht. Zulke leertrajectbegeleiding kan bestaan uit het behandelen van informatievragen, het voeren van informatiebemiddelingen en/of het opzetten van begeleidingen met de nodige aandacht voor nazorg. Hierbij wordt steeds de brug gemaakt naar buiten door de leerloopbaanbegeleiding na detentie te continueren.	
Stappenplan	Communicatie
Stap 1: De organisatie belast met de coördinatieopdracht onderwijs aan gedetineerden gaat, op basis van de ervaringen in de LIO-projecten, na hoe de leertrajectbegeleiding in de gevangenissen het best wordt georganiseerd.	Projectopvolging via verslag vanuit de stuurgroep LIO aan stuurgroep onderwijs aan gedetineerden. Doorlopend
Stap 2: Uitbouw van de leertrajectbegeleiding binnen de reguliere werking	Evaluatierapport LIO incl. beleidsaanbevelingen. (februari 2023)
Indicatoren (mijlpalen)	Stand van zaken
Mijlpaal 1: Eindrapport ESF LIO (2023) Mijlpaal 2: Er is een model voor leertrajectbegeleiding in de gevangenissen (2024)	Mijlpaal 1: Het ESF project is lopende tot en met 2023. Mijlpaal 2: Het eindrapport LIO wordt in 2024 opgeleverd.
Middelen	
Voor deze actie zijn geen bijkomende middelen voorzien.	

ACTIE 9: EVALUATIE FINANCIERINGSSYSTEEM VOLWASSENENONDERWIJS

OD 2.1 We zetten in op de verdere ontwikkeling van de capaciteiten, competenties en kennis van gedetineerden

9. Evaluatie financieringssysteem volwassenenonderwijs

Trekkende minister(s)	Minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand
Betrokken partners/meewerkende minister(s)	
<p>Sinds september 2019 is in het volwassenenonderwijs een nieuw financieringssysteem in voege. Met dit nieuwe financieringssysteem wordt ingezet op kwetsbare doelgroepen, waaronder gedetineerden, en het verhogen van de kwalificatiegerichtheid in het volwassenenonderwijs. Aan de hand van een puntensysteem gelinkt aan de financiering worden de centra volwassenenonderwijs gestimuleerd te investeren in deze doelgroepen en dus ook in gedetineerden.</p> <p>In de periode 2020–2023 wordt de berekening van het nieuwe financieringssysteem van het volwassenenonderwijs met de financieringspunten gemonitord en geëvalueerd met het oog op een mogelijke bijsturing ervan vanaf het schooljaar 2024-2025. Hierbij wordt onder andere nagegaan of het nieuwe financieringssysteem ook effectief heeft geleid tot meer gedetineerde cursisten.</p>	
Stappenplan	Communicatie
<p>Stap 1: Uitvoeren van de nulmeting en vormgeving van het monitoringsrapport</p> <p>Stap 2: Opstellen van een jaarlijks monitoringsrapport</p> <p>Stap 3: Beleidsmatige evaluatie van het nieuwe financieringssysteem op macroniveau met inbegrip van de meervoudige inschrijvingen, de opvolging van de deelname aan en de output van het groepsaanbod in de penitentiaire instellingen.</p> <p>Stap 4: Eventuele bijsturing van het financieringssysteem (2024-2025)</p>	<p>Input voor de opmaak van het monitoringsrapport: bijeenkomsten van de stuurgroep evaluatie financieringsdecreet</p> <p>Bespreking van het jaarlijks monitoringsrapport via de stuurgroep 'evaluatie financieringsdecreet'.</p> <p>Evaluatierapport nieuwe financieringssysteem.</p>
Indicatoren (mijlpalen)	Stand van zaken
<p>Mijlpaal 1: Nulmeting (2020)</p> <p>Mijlpaal 2: Jaarlijkse monitoringsrapporten</p> <p>Mijlpaal 3: Evaluatierapport van het financieringsdecreet (2023)</p>	<p>Mijlpaal 1: Nulmeting is afgerond en gepubliceerd (mei 2021)</p> <p>Mijlpaal 2: Jaarlijkse monitoringsrapporten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Eerste monitorrapport voor het kalenderjaar 2020 is afgerond en gepubliceerd (april 2022). Het rapport toont voornamelijk aan dat de algemene vaststelling van minder inschrijvingen en deelcertificaten in 2020 in de penitentiaire instellingen nog sterker naar voor komt. - In najaar 2023 wordt de publicatie verwacht van het monitorrapport voor het kalenderjaar 2021. <p>Mijlpaal 3: Het geplande evaluatierapport van het nieuwe financieringsdecreet is uitgesteld van 2022 naar najaar 2023 (omwille van de coronacrisis geen objectieve evaluatie van het systeem kon plaatsvinden.)</p>
Middelen	
Voor deze actie zijn geen bijkomende middelen voorzien.	

ACTIE 10: DUAAL LEREN

OD 2.1 We zetten in op de verdere ontwikkeling van de capaciteiten, competenties en kennis van gedetineerden

10. Duaal leren

Trekkende minister(s) Minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand en ~~—~~ Minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw

Betrokken partners/meewerkende minister(s)

De mogelijkheden tot het invoeren van duaal leren in de gevangenissen waarbij vanuit detentie opleidingen alsook eventueel bijhorende stages buiten de muren kunnen opgestart worden om zo de re-integratie zo optimaal mogelijk te laten verlopen, worden onderzocht. Hierbij is het van groot belang dat het onderwijstraject tijdens de detentie evolueert van binnen naar buiten. Zo kan een gedetineerde tijdens detentie ondersteuning en een netwerk opbouwen buiten de muren, en tegelijkertijd nog rekenen op het gekende netwerk binnen de muren. In dit kader wordt nagegaan of er proefprojecten kunnen gestart worden.

Stappenplan

Stap 1: Afstemming tussen beide beleidsdomeinen
Stap 2: Voorbereiding regelgeving en implementatie duaal leren in het volwassenenonderwijs
Stap 3: Randvoorwaarden onderzoeken voor duaal leren binnen (beperkte) detentie in overleg met FOD justitie en DG EPI
Stap 4: We onderzoeken de mogelijkheden om proefprojecten op te zetten

Communicatie

Opstartoverleg tussen de betrokken beleidsdomeinen om verdere afspraken te maken over aanpak, timing en doelstellingen.
 Overleg met justitie ivm statuut/mogelijkheden van de werkplekcomponent binnen een duaal traject buiten de muren.
 Eventuele bekendmaking en actieve informatieronde over de mogelijkheden van duaal leren naar centra en Vocvo.

Indicatoren (mijlpalen)

Mijlpaal 1: Regelgevend kader duaal leren in het volwassenenonderwijs (juni 2022)
Mijlpaal 2: Verkennend onderzoek naar de mogelijkheden van duaal leren in de gevangenis en beschrijven van de drempels en opportuniteiten.

Stand van zaken

Mijlpaal 1: Regelgevend kader:
 Op 29 april 2022 keurde de Vlaamse Regering een tweede keer principieel het besluit goed dat uitvoering geeft aan het decreet van 25 maart 2022 tot wijziging van de regelgeving over duaal leren, de aanloofase en het stelsel van leren en werken.
 Op 17 juni 2022 keurde de Vlaamse Regering het uitvoeringsbesluit goed, dat bepaalde aspecten regelt van duale opleidingen in het volwassenenonderwijs.
 Mijlpaal 2: Op 31/3/23 was er een eerste verkennend overleg met Vocvo, departement Onderwijs en Agentschap Justitie & Handhaving over de mogelijkheden van duaal leren in de gevangenissen. Vocvo had reeds voorbereidend onderzoek gedaan en deze resultaten werden er besproken. Conclusie was dat de projecten duaal leren in de reguliere werking nog onvoldoende ingebed zijn om deze al uit te breiden naar de doelgroep gedetineerden via groepsaanbod.

Middelen

Naast de reguliere financiering, is momenteel geen bijkomende financiering voorzien voor duale trajecten.

ACTIE 11: OPLEIDINGS- EN WERKVLOERPROJECTEN NATUUR-, BOS- EN LANDSCHAPSBEHEER

OD 2.1 We zetten in op de verdere ontwikkeling van de capaciteiten, competenties en kennis van gedetineerden

11. Opleidings- en werkvloerprojecten natuur-, bos- en landschapsbeheer

Trekkende minister(s) Minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme

Betrokken partners/meewerkende minister(s)

Op basis van de resultaten van het succesvolle project 'Bos- en natuurbeheer als kans voor toekomstige ex-gedetineerden' van 2015 worden in een aantal gevangenis met een groene omgeving onderzocht of pilotprojecten kunnen worden opgezet, gekoppeld aan stages buiten de muren.

Stappenplan

Stap 1: Bepalen van de succesfactoren van het vorige project in Penitentiair Schoolcentrum (PSC) Hoogstraten in 2015 en plannen van een opschaling in meerdere gevangenis.
Stap 2: Bepalen van de link met duaal leren en de rol van alle betrokken partners (Inverde, FOD justitie, VOCVO en lokale CVO's, VDAB, SWE, , Blenders, Beleidscoördinatoren hulp en dienstverlening en het coördinatieteam, Centrale Diensten Regie van Gevangenis Arbeid (CDRGA/ Cellmade), ...). (2021)
Stap 3: Selectie van gevangenis en/of strafhuizen en voorbereiden van de projecten en opleidingen in samenwerking met werkgevers in de sociale economie
Stap 7: Opleiding (theorie en praktijk binnen de muren, praktijk buiten de muren, stage bij een bedrijf) en ex-gedetineerden werken in de groene sector
Stap 9: Tussentijds en eind evaluatie en bijsturing

Communicatie

De projectploeg zal intern en extern communiceren met alle betrokken partners
 Voor een eventuele externe communicatie worden de woordvoerders volledig op de hoogte gehouden.
 Interne sensibiliseringsfolder gedetineerden werd door Inverde tijdens pilotproject opgesteld.

Indicatoren (mijlpalen)

Mijlpaal 1: Uitgewerkt projectplan
Mijlpaal 2: Gevangenis/strafhuizen zijn geselecteerd
Mijlpaal 3: Gedetineerden zijn geselecteerd
Mijlpaal 4: Bedrijven voor stageplaatsen zijn geselecteerd
Mijlpaal 5: Beheerplannen zijn klaar
Mijlpaal 6: Opleiding is volledig afgerond (inclusief stage) – totaal aantal gedetineerden
Mijlpaal 7: CVO lesgevers zijn opgeleid (train de trainer) en bieden de opleiding binnen de reguliere werking verder aan
Mijlpaal 8: Ex-gedetineerden hebben een job in de groensector – totaal aantal ex-gedetineerden-

Stand van zaken

Het pilotproject in PSC Hoogstraten (2013_2014) werd op maat van de instelling verankerd in de reguliere werking en dient als voorbeeld.
 Mijlpaal 2: is bereikt: In juni 2022 werd het project voorgesteld op de gemengde commissie. Nadien werd een overlegmoment gepland met vertegenwoordigers gevangeniswezen VDAB, ESF, Vocvo ivm verder aanpak projectidee opleidingen/vorming natuur & Bos (26/08/2022).
 In november 2022 volgde een rondvraag bij beleids-en/of onderwijscoördinatoren van gevangenis die al een link hebben met gesubsidieerde vergroeningsactiviteiten gerealiseerd via project oproep Natuur in je buurt van het Agentschap voor natuur en bos o.a. gevangenis Brugge, Leuven, Hasselt, Oudenaarde.

Middelen

80 keuro per deelnemende gevangenis, met oog op 3-5 gevangenis

ACTIE 12: INZET VAN DETENTIECONSULENTEN BIJ DE UITWERKING VAN HET RECLASSERINGSPLAN

OD 2.2 We investeren in de praktisch organisatie van het leven na detentie	
12. Inzet van detentieconsulenten bij de uitwerking van het reclasseringsplan	
Trekkende minister(s)	Minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw
Betrokken partners/meewerkende minister(s)	
<p>VDAB zet verder in op zijn dienstverlening binnen de muren van elke Vlaamse en Brusselse gevangenis met de inzet van detentieconsulenten. Zij leveren een bijdrage bij het uitwerken van een reclasseringsplan door veroordeelde gedetineerden te ondersteunen in hun zoektocht naar werk of hen te oriënteren naar een beroepsopleiding, rekening houdend met de restricties die opgelegd worden door justitie (bv. door gevangenisdirectie of strafuitvoeringsrechtbank). Daarbij wordt maximaal ingezet op werkpleklers. Hiervoor worden de banden met bedrijven nog extra aangehaald. Daarnaast wordt er ingezet op de toegankelijkheid van de dienstverlening en wordt er onderzocht hoe we gedetineerden vroeger kunnen voorbereiden om hun traject naar werk of opleiding uit te werken. We investeren in samenwerking met de outreachende partners die actief zijn binnen de gevangenis om het bereik binnen de doelgroep nog te vergroten.</p>	
Stappenplan	Communicatie
<p>Stap 1: Optimalisering van de dienstverlening gedurende hele beleidsperiode. Stap 2: actieplan werkpleklers. VDAB streeft ernaar om een actieplan werkpleklers op te maken, uit te voeren en te evalueren gedurende de verdere beleidsperiode van het STRAP. Stap 3: actieplan toegankelijkheid dienstverlening binnen de muren. VDAB streeft ernaar om een actieplan toegankelijkheid dienstverlening binnen de muren op te maken, uit te voeren en de te evalueren gedurende de verdere beleidsperiode van het STRAP. Dit in overleg met PSD, beleidscoördinatoren en andere lokale actoren.</p>	<p>Interne communicatie Communicatie met stakeholders (te bepalen in actieplan) periodieke rapportering naar gemengde commissie over de stand van zaken.</p>
Indicatoren (mijlpalen)	Stand van zaken
<p>Jaarlijkse evaluatie en bijsturing van de dienstverlening van VDAB binnen de gevangenissen en de specifieke actieplannen betreffende werkpleklers en toegankelijkheid van de dienstverlening.</p>	<p>Actieplan toegankelijkheid dienstverlening binnen de muren vertraagd oww de grote impact van corona op de dienstverlening van VDAB. We werken aan een algemene nota VDAB-dienstverlening aan gedetineerden. Oplevering voor voorjaar 2023.</p> <p>Actieplan werkpleklers omvat 4 pijlers: (1) detentieconsulenten verder opleiden en informeren over het gebruik van de werkplek-leerinstrumenten; (2) het gespecialiseerde aanbod "werkpleklers" verder bekendmaken + laten volgen door detentieconsulenten; (3) aanbod werkpleklers bekendmaken bij werkgevers en gedetineerden; (4) organiseren van intervisiemomenten en informatiemomenten</p>
Middelen	
Reguliere werkmiddelen	

ACTIE 13: INFORMEREN VAN STRAFUITVOERINGSRECHTBANKEN OVER DE ARBEIDSMARKT

OD 2.2 We investeren in de praktisch organisatie van het leven na detentie	
13. Informeren van strafuitvoeringsrechtbanken over arbeidsmarkt	
Trekkende minister(s)	Minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw
Betrokken partners/meewerkende minister(s)	
VDAB gaat (bij veranderingen op de arbeidsmarkt) in dialoog met de strafuitvoeringsrechtbanken om hen te informeren over de actuele toestand op de arbeidsmarkt en mogelijke knelpunten voor gedetineerden te duiden. Op die manier kunnen de strafuitvoeringsrechtbanken de voorwaarden die ze opleggen hierop afstemmen en beter inschatten wat ze van de gedetineerden kunnen verwachten. Daarnaast maakt deze dialoog het mogelijk om het werk van de detentieconsulenten af te stemmen op de verwachtingen van de strafuitvoeringsrechtbanken.	
Stappenplan	Communicatie
<p>Stap 1: VDAB treedt in dialoog met de strafuitvoeringsrechtbanken.</p> <p>Stap 2: We trachten hen jaarlijks, of bij belangrijke wijzigingen op de arbeidsmarkt, te informeren aan de hand van een gesprek. Eventuele aanpassingen in de dienstverlening van VDAB worden hier ook besproken.</p>	Periodieke rapportering aan de gemengde commissie
Indicatoren (mijlpalen)	Stand van zaken
Mijlpaal: informatie geven aan kandidaat SURB-magistraten.	<p>Een eerste gesprek ging door in 2021. VDAB levert inspanningen om deze gesprekken verder te laten lopen en denkt na over andere mogelijkheden om de strafuitvoeringsrechtbanken te informeren.</p> <p>Mijlpaal: VDAB gaf in mei 2022 samen met andere hulp- en dienstverleningsorganisaties informatie over de werking van VDAB aan kandidaat SURB-magistraten.</p> <p>Daarnaast zijn er op lokaal niveau contacten tussen detentiebemiddelaars en SURB-magistraten.</p>
Middelen	
Reguliere VDAB-werkingsmiddelen	

ACTIE 14: OUTREACHENDE ACTIES NAAR (EX-)GEDETINEERDEN

OD 2.2 We investeren in de praktische organisatie van het leven na detentie	
14. Outreachende acties naar (ex-)gedetineerden	
Trekkende minister(s)	Minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw
Betrokken partners/meewerkende minister(s)	
Via de ESF-oproep Outreach & Activering (zie actie 14) worden er outreachende acties naar de doelgroep van (ex-)gedetineerden ondernomen om de re-integratie op de arbeidsmarkt te faciliteren. Anno 2020 lopen reeds vier projecten gericht op gedetineerden (intra muros: Learning Inside Out, Jobroad, J-oplossing en Competentiebooster 2.0) in het kader van een vorige ESF-oproep Outreach & Activering (457/490). Door middel van deze outreachende acties wordt het bereik van de populatie verhoogd en wordt een aanvullend aanbod op de dienstverlening van de VDAB detentieconsulenten georganiseerd.	
Stappenplan	Communicatie
Stap 1: oproep 490 Outreach & Activering Stap 2: opstart december 2020 Stap 3: einde projecten 31/12/2022	Aankondiging en kader goedgekeurde projecten naar alle betrokkenen VDAB IDV & Beleidscoördinatoren. Periodiek overleg ESF- Beleid WSE - VDAB - Beleidscoördinatie Welzijn opgestart ter brede opvolging. Aanwezigheid VDAB & Beleidscoördinatoren bij projectopvolgingsbezoeken.
Indicatoren (mijlpalen)	Stand van zaken
Mijlpaal 1: Indicatorenmeting conform EU-Regelgeving via MLP-afladingen; Mijlpaal 2: Vrijblijvende impactmeting Psychologisch Empowerment deelnemers i.s.m. ESF & DWSE afdeling beleid - studiedienst.	Mijlpaal 1: Oproepen 457 en 490 "Outreach & Activering": vanaf 1 december 2020 14 projecten gericht op (ex-)gedetineerden - vertegenwoordiging in elke gevangenis. De projecten lopen t.e.m. 31/12/2023 - allen samen mikken ze op +/- 1750 te bereiken (ex-)gedetineerden.
Middelen	
Financieringsschema per project conform oproep: 40% ESF-Middelen, 40% Vlaamse Cofinanciering Werk, 20% eigen middelen of via andere publieke kanalen.	

[NIEUW] Actie 14 Bis: Dienstverlening detentie: verlening Outreachende acties naar (ex-)gedetineerden

OD 2.2 We investeren in de praktische organisatie van het leven na detentie	
14 bis Dienstverlening Detentie: verlening outreachende acties naar (ex-)gedetineerden	
Trekkende minister(s)	Minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw
Betrokken partners/meewerkende minister(s)	
Deze actie bouwt verder op actie 14. In september 2023 lanceerde Europa WSE met ESF-middelen de oproep 58 'Dienstverlening detentie'. Deze oproep richt zich tot dienstverlening aan gedetineerden in voorbereiding op hun terugkeer naar de samenleving en integratie op de arbeidsmarkt. De finale doelgroep zijn (ex-)gedetineerden met een complexe problematiek voor wie het aanbod aanvangt tijdens de detentieperiode. Met deze oproep zal Europa WSE de reeds aanwezige expertise verder ondersteunen en financieren.	
Stappenplan	Communicatie
Stap 1: Verlengingsoptie voor de projecten uit oproep 490 Outreach & Activering; Stap 2: Herhalingsoproep 58 "Dienstverlening Detentie" (voorziene looptijd: 1 januari 2024 – 30 juni 2025)	Aankondiging en kader goedgekeurde projecten naar alle betrokkenen VDAB IDV & Beleidscoördinatoren. Periodiek overleg ESF- Beleid WSE - VDAB - Beleidscoördinatie Welzijn opgestart ter brede opvolging. Aanwezigheid VDAB & Beleidscoördinatoren bij project-opvolgingsbezoeken.
Indicatoren (mijlpalen)	Stand van zaken
Mijlpaal 1: oproep 58 Dienstverlening Detentie. Mijlpaal 2: Indicatorenmeting conform EU-Regelgeving via MLP-afladingen; Mijlpaal 3: Vrijblijvende impactmeting Psychologisch Empowerment deelnemers i.s.m. ESF & DWSE afdeling beleid - studiedienst.	Mijlpaal 1: oproep is gelanceerd.
Middelen	
Financieringsschema per project conform oproep: 40% ESF-Middelen, 40% Vlaamse Cofinanciering Werk, 20% eigen middelen of via andere publieke kanalen.	

ACTIE 15: VERBETEREN TOEGANG TOT EN TOEWIJZING VAN SOCIALE HUURWONINGEN VOOR (EX-) GEDETINEERDEN

OD 2.2 We investeren in de praktisch organisatie van het leven na detentie

15. Verbeteren toegang tot en toewijzing van sociale huurwoningen voor (ex-) gedetineerden

Trekkende minister(s)	Minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed
Betrokken partners/meewerkende minister(s)	Minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding
<p>Het is van belang dat zowel inzake inschrijving voor als toelating tot sociale huurwoningen voldoende aandacht wordt besteed aan de specifieke situatie en positie van (ex-)gedetineerden. Daarom zal er verder gewerkt worden rond de geïnventariseerde knelpunten op vlak van sociale huisvesting uit het dossier 'woonproblemen van gedetineerden' van het Steunpunt Algemeen Welzijnswerk. Zo wordt naar aanleiding van dat dossier onder meer onderzocht hoe de gedetineerde zich van op afstand (schriftelijk) zou kunnen inschrijven bij sociale verhuurders, hoe er bij de toewijzingsmogelijkheden rekening kan gehouden worden met de specifieke situatie van (ex-)gedetineerden, hoe de nodige flexibiliteit kan geboden worden in toewijzing om rekening te houden met onvoorspelbaarheid van hun datum van invrijheidstelling en of het mogelijk is een woonbegeleidingsovereenkomst te verplichten.</p> <p>Daarnaast zal het sociale huurstelsel de komende legislatuur verdere wijzigingen ondergaan waardoor maatwerk verder gefaciliteerd wordt. Dit laat lokale huisvestingsactoren toe om de nodige aandacht te besteden aan het huisvesten van (ex-)gedetineerden en rekening te houden met de precare en specifieke context en huisvestingssituatie waarin zij zich bevinden.</p>	
Stappenplan	Communicatie
<p>Stap 1: Dossier 'woonproblemen gedetineerden'</p> <p>Actualisatie dossier door SAM</p> <p>Overleg / bespreking dossier met SAM</p> <p>Inventaris knelpunten die aangepakt moeten / kunnen worden</p> <p>Uitwerken aanpak (al dan niet wijziging regelgeving / administratieve procedure / communicatie)</p> <p>Stap 2: Wijziging toewijzingsstelsel</p> <p>Uitwerken ontwerp toewijzingsstelsel</p> <p>Stakeholdersoverleg / betrokkenheid organiseren</p> <p>Aanpassing ontwerp toewijzingsstelsel</p> <p>Goedkeuringsprocedure ontwerp toewijzingsstelsel</p> <p>Implementatie</p>	<p>Communicatie met sociale verhuurders over richtlijnen / wijziging regelgeving</p> <p>Communicatie met lokale besturen over wijziging toewijzingsstelsel</p> <p>Informeren overige betrokkenen over wijziging toewijzingsstelsel</p>
Indicatoren (mijlpalen)	Stand van zaken
<p>Mijlpaal 1: Dossier 'woonproblemen gedetineerden'</p> <p>Geactualiseerd dossier (juni 2021)</p> <p>Bespreking dossier met SAM (december 2021)</p> <p>Aanpassing dossier SAM, na bespreking administratie (voorjaar 2022)</p> <p>Inventaris openstaande knelpunten en eventueel verdere aanpak (najaar 2022)</p> <p>Mijlpaal 2: Wijziging toewijzingsstelsel</p> <p>Ontwerp BVR (toewijzingsstelsel) (voorjaar 2021)</p> <p>Verslag stakeholdersoverleg</p> <p>Definitieve goedkeuring BVR (voor eind 2021)</p> <p>Implementatie (januari 2024)</p>	<p>Dossier 'woonproblemen gedetineerden' werd geactualiseerd door SAM en besproken met de administratie.</p> <p>28 mei 2021 definitieve goedkeuring VR decretale wijzigingen sociale huur. Het uitvoeringsbesluit (o.a. toewijzingsstelsel) werd op 17 december 2021 definitief goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Informatieverstrekking onder meer via webinars en vraag- en antwoorddocument: https://www.wonenvlaanderen.be/lokale-besturen/webinars-het-nieuwe-toewijzingsmodel-vanaf-2023</p> <p>De beschikbare informatie over het nieuwe toewijzingsmodel werd eveneens bezorgd aan de beleidscoördinatoren.</p>
Middelen	
Reguliere personeelsmiddelen	

ACTIE 16: AANVRAGEN VAN EEN IDENTITEITSKAART VANUIT DE GEVANGENIS

OD 2.2 We investeren in de praktische organisatie van het leven na detentie

16. Aanvragen van een identiteitskaart vanuit de gevangenis (ook gekoppeld aan SD 5)

Trekkende minister(s)	Minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme
Betrokken partners/meewerkende minister(s)	Minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding - Minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen
<p>Omdat in een groot aantal gedetineerden niet beschikt over een geldige identiteitskaart, werd in de loop van 2019 gewerkt aan een draaiboek met betrekking tot het aanvragen van een identiteitskaart vanuit de gevangenis, dat in elke gevangenis dient uitgerold te worden. De bedoeling is om overal tot een werkbare procedure en samenwerkingsafspraken te komen opdat elke gedetineerde die de gevangenis verlaat een geldige identiteitskaart kan hebben. Er wordt hiervoor nauw samengewerkt met DG EPI. Bij deze uitrol wordt rekening gehouden met de evolutie in het dossier met betrekking tot de elektronische identiteitskaart met vingerafdrukken. Er is daarbij namelijk sprake van een mobiele applicatie voor alle gemeenten waar een gevangenis gelegen is. Daarnaast wordt binnen het project Gemeente zonder Gemeentehuis nagegaan hoe de ambitie van het aanvragen van een identiteitskaart vanuit de gevangenis kan worden ondersteund.</p>	
Stappenplan	Communicatie
<p>Stap 1: Signaleren van hindernissen (vooral federale mobiele applicatie) & verkennen van opportuniteiten aan DG EPI en FOD Binnenlandse zaken. (2020)</p> <p>Stap 2: Verkennen rol ABB/VVSG en afstemming. (2021 - 2022)</p> <p>Stap 3: Actualiseren van het draaiboek met DG EPI van zodra federale mobiele applicatie ter beschikking is. (timing afhankelijk van de federale mobiele applicatie) (2023)</p> <p>Stap 4: Uitrol van het draaiboek samen met DG EPI en andere relevante partners (2024)</p> <p>Stap 6: Evaluatie en eventuele bijsturing draaiboek obv signalen uit de praktijk. (2024)</p>	<p>Communicatie van stand van zaken naar ABB en VVSG.</p> <p>Gezamenlijke communicatie vanuit justitie (DG EPI) en Vlaamse Gemeenschap: uitrol draaiboek (zie stap 4).</p>
Indicatoren (mijlpalen)	Stand van zaken
<p>Mijlpaal 1: Federale mobiele applicatie is beschikbaar</p> <p>Mijlpaal 2: Geactualiseerd draaiboek</p> <p>Mijlpaal 3: Implementatieopdracht draaiboek</p> <p>Mijlpaal 4: Lokale vertaling van het draaiboek</p> <p>Mijlpaal 5: Evaluatie</p>	<p>Mijlpaal 1: De mobiele applicatie is beschikbaar en werd succesvol getest in Leuven in december 2023. Verdere testings volgen in andere gevangenissen.</p> <p>Mijlpaal 2: Draaiboek wordt geactualiseerd op basis van de testings begin 2024.</p>
Middelen	
Vereist geen bijkomende werkingsmiddelen, opvolging met bestaande personeelsinzet	

ACTIE 17: REFERENTIEADRESSEN

OD 2.2 We investeren in de praktische organisatie van het leven na detentie

17. Referentieadressen (ook gekoppeld aan SD 5)

Trekkende minister(s)	Minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme
Betrokken partners/meewerkende minister(s)	
<p>Gedetineerden die nergens een domicilieadres (meer) hebben, als ze opgesloten worden, krijgen automatisch een referentieadres bij het OCMW. De voorbije beleidsperiode werden knelpunten met betrekking tot deze belangrijke materie, bijvoorbeeld de communicatie tussen de gemeenten en de gevangenen, in kaart gebracht. Deze knelpunten situeren zich op verschillende niveaus: op vlak van de regelgeving, op vlak van kennis van deze regelgeving en op vlak van toepassing van deze regelgeving in de praktijk.</p> <p>Om deze materie verder uit te klaren en de knelpunten verder weg te werken, willen we in overleg gaan met DG EPI, de FOD Binnenlandse Zaken en de VVSG..</p>	
Stappenplan	Communicatie
<p>Stap 1: Oplijsten en in kaart brengen van hindernissen en opportuniteiten (zie interne werknota referentieadressen). (2020-2021)</p> <p>Stap 2: Overleg opstarten met betrokken partners (o.a. FOD binnenlandse zaken, DG EPI, VG (H&D), ABB/VVSG (bovenlokaal niveau)) ifv het wegwerken van de hindernissen. (2021-2023)</p>	
Indicatoren (mijlpalen)	Stand van zaken
<p>Mijlpaal 1: Interne werknota referentieadressen</p> <p>Mijlpaal 2: Plan van aanpak in samenwerking met de betrokken partners om hindernissen weg te werken</p>	<p>Mijlpaal 1: Afgerond. Er is een dynamische interne werknota referentieadressen.</p> <p>Mijlpaal 2: Er is een omzendbrief in de maak aan de kant van BiZa (en dus voor de gemeenten) waarbij een aantal belangrijke knelpunten zullen worden verholpen, met name de kennisgeving aan de gevangenis zal terug een reglementaire basis krijgen (is nu niet) en een communicatie aan de klant (van het feit dat betrokkene een referentieadres heeft en welke rechten en plichten hier uit voortvloeien) zal mogelijks voorzien worden.</p> <p>Deze omzendbrief zit in een laatste fase. (stand van zaken juni 2023)</p>
Middelen	
Vereist geen bijkomende werkingsmiddelen, opvolging via bestaande personeelsinzet	

ACTIE 18: INFOSESSIES INBURGERINGSTRAJECT

OD 2.2 We investeren in de praktische organisatie van het leven na detentie

18. Infosessies inburgeringstraject

Trekkende minister(s) Minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen

Betrokken partners/meewerkende minister(s) /

In de gevangnissen worden voor gedetineerden van buitenlandse herkomst in de aanloop van hun vrijlating infosessies georganiseerd over het inburgeringstraject. Gedetineerden die verplicht zijn om een inburgeringstraject te volgen, krijgen een uitstel van deze plicht tot na de detentie. We gaan na of we een proefproject kunnen opstarten in de gevangenis waarbij inburgering gevolgd kan worden op afstand.

Stappenplan	Communicatie
<p>Stap 1: Het Agentschap Integratie en Inburgering (AgII) ontwikkelt in 2021-2022 een introductiefilmpje over het inburgeringstraject. Dit filmpje wordt ook gebruikt als infosessie voor gedetineerden in de aanloop van hun vrijlating.</p> <p>Stap 2: Het AgII gaat na wat de mogelijkheden zijn om inburgeringstrajecten op afstand te organiseren binnen de gevangnissen. Er wordt bekeken wat dit betekent voor (1) de intake en de begeleiding; (2) het trajectonderdeel Nederlands (NT2) en (3) het trajectonderdeel maatschappelijke oriëntatie (MO).</p>	<p>Implementatie introductiefilmpje: Afstemming met de teams Justitieel Welzijnswerk van de Centra voor Algemeen Welzijnswerk (CAW).</p>
Indicatoren (mijlpalen)	Stand van zaken
<p>Mijlpaal 1: Ontwikkeling van een introductiefilmpje over het inburgeringstraject. Mijlpaal 2: In kaart brengen van mogelijkheden 'inburgering in de gevangenis'.</p>	<p>Mijlpaal 1 lopende: AgII ontwikkelde een introductiefilmpje met de nodige info over het inburgeringstraject. Dit filmpje is te raadplegen via deze link. Met de partners van detentie wordt verder bekeken op welke manier deze filmpjes in de gevangnissen getoond kunnen worden. Mijlpaal 2 lopende: AgII onderzocht de mogelijkheden om inburgeringstrajecten op afstand te organiseren binnen de gevangnissen. De bevindingen worden verder opgenomen in een nota.</p>
Middelen	
Binnen de reguliere middelen	

ACTIE 19: OPTIMALISERING VAN DE PRAKTIJKEN M.B.T. HET ONTHAAL VAN GEDETINEERDEN

OD 2.3 We investeren in de (psychosociale) begeleiding van gedetineerden

19. Optimalisering van de praktijken met betrekking tot het onthaal van gedetineerden (gekoppeld aan SD 2, 3 en 5)

Trekkende minister(s) Minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding

Betrokken partners/meewerkende minister(s)

De praktijken met betrekking tot het onthaal van gedetineerden worden geoptimaliseerd. Het onthaal van een CAW behelst naast kennismaking ook het bekendmaken van het aanbod en het samen met de betrokkene bekijken welk aanbod passend is. Hiervoor worden de bestaande werkwijzen betreffende het onthaal van gedetineerden in Vlaanderen en Brussel geanalyseerd. Op die manier kunnen er goede praktijken geïdentificeerd worden die mogelijks gebruikt kunnen worden over de verschillende gevangenissen heen, maar worden ook de hindernissen in kaart gebracht. Daarnaast wordt een beknopte analyse gemaakt van de manier waarop het onthaal van gedetineerden in het buitenland wordt georganiseerd. Op basis van de bevindingen wordt onderzocht of er nieuwe samenwerkingsmodellen en instrumenten zijn die de effectiviteit van de onthaalpraktijken in de gevangenissen kunnen verbeteren. Via deze oefening wordt ook de inbreng van de hulp- en dienstverlening in het detentieplan van de gedetineerde bevorderd.

SAM vzw neemt hierbij de leiding en wordt ondersteund door een gemengde stuurgroep samengesteld uit vertegenwoordigers van op het terrein, de administratie en de academische wereld. Hierbij wordt de kernopdracht van elke actor en/of partner behouden en gerespecteerd.

Stappenplan

Stap 1: Uitwerking projectplan en oprichting projectstuurgroep
Stap 2: Analyse van de bestaande werkwijzen betreffende het onthaal van gedetineerden in Vlaanderen en Brussel
Stap 3: Analyse van de manier waarop het onthaal van gedetineerden in het buitenland wordt georganiseerd (2 landen)
Stap 4: Onderzoek m.b.t. samenwerkingsmodellen en instrumenten om de onthaalpraktijken in de gevangenissen te verbeteren
Stap 5: Eindrapport met aanbevelingen voor de toekomstige praktijk
Stap 6: Onderzoek naar de mogelijke uitvoering van de aanbevelingen

Communicatie

Informatie over het initiatief moet gecommuniceerd worden naar betrokken partners met een onthaal opdracht in de gevangenis (DG-EPI (PSD)), JWW, TANDEM...

Het is nog te vroeg om uitspraken te doen over nadere communicatie.

Indicatoren (mijlpalen)

Mijlpaal 1: Uitgewerkt projectplan – mei 2021
Mijlpaal 2: Afgewerkte analyse van de bestaande werkwijzen m.b.t. onthaal van gedetineerden in Vlaanderen en Brussel – juni 2022
Mijlpaal 3: Afgewerkte analyse van onthaal praktijken in het buitenland – september 2022
Mijlpaal 4: Afgewerkte analyse van samenwerkingsmodellen en instrumenten – mei 2023
Mijlpaal 5: Eindrapport met aanbevelingen – oktober 2023
Mijlpaal 6: Implementatie van de aanbevelingen (vanaf november 2023-2024)

Stand van zaken

Mijlpaal 1: Mei 21: afgerond het uitgewerkte projectplan bestaat uit de concretisering van de verschillende stappen en een timing ;
Mijlpaal 2 en 3: afgerond op de werkgroep d.d. 24/5/22 werd de analyse voorgesteld: de responsgraad was hoog, focus zal waarschijnlijk liggen op samenwerking PSD-JWW, DG EPI wordt geïnformeerd over volgende stappen ; voor de onthaalpraktijken in het buitenland werd contact opgenomen met Europris en de analyse werd uitgevoerd;
Mijlpaal 4: mei 2023 lopende op 23 mei kwam de stuurgroep samen: de resultaten van de bevraging en interviews werden toegelicht, evenals de resultaten van de bevraging bij Europris; op basis van het verzamelde materiaal tekende SAM de volgende stappen uit
Mijlpaal 5: oktober 2023 lopende op 19/10/23 kwam de stuurgroep samen en werd het ontwerp van structuur van eindrapport besproken + de leidraad + de verdere afspraken gemaakt over het eindrapport

Middelen

Reguliere personeelsmiddelen

ACTIE 20: EVALUATIE VAN DE WERKING VAN HET DAGCENTRUM VANUIT HET VAPH

OD 2.3 We investeren in de (psychosociale) begeleiding van gedetineerden

20. Evaluatie van de werking van het dagcentrum vanuit het VAPH (ook gekoppeld aan SD 3)

Trekkende minister(s)	Minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding
Betrokken partners/meewerkende minister(s)	
De werking van de zorgaanbieders die binnen de gevangenissen van Gent, Antwerpen en Merksplas momenteel inzetten op dagbesteding voor gedetineerden met een vermoeden van beperking wordt geëvalueerd. Er wordt, in al zijn aspecten, onderzocht of deze werking ook kan worden uitgebreid naar de andere gevangenissen in Vlaanderen en Brussel.	
Stappenplan	Communicatie
<p>Stap 1: In de loop van 2021 wordt in samenwerking met de vertegenwoordigers in de stuurgroep een onderzoeksopdracht voorbereid. (30/09/2021).</p> <p>Stap 2: De onderzoeksopdracht wordt opengesteld ifv gunning eind 2021 en feitelijke opstart 2022. Looptijd onderzoek: januari – juni 2022.</p> <p>Stap 3: De onderzoeksresultaten worden besproken in de bestaande stuurgroep. Najaar 2022 worden concrete actiepunten geformuleerd, evenals de randvoorwaarden die ingevuld moeten worden om de werking effectief verder te kunnen uitbreiden naar de andere gevangenissen. (31/12/2022)</p>	
Indicatoren (mijlpalen)	Stand van zaken
<p>Mijlpaal 1: 15/10/21 de onderzoeksopdracht mbt dagbesteding voor gedetineerden met een beperking is opengesteld.</p> <p>Mijlpaal 2 30/11/21 de onderzoeksopdracht mbt dagbesteding voor gedetineerden met een beperking is gegund.</p> <p>Mijlpaal 5: 31/12/2022 het onderzoeksrapport is opgeleverd en besproken binnen de stuurgroep.</p> <p>Mijlpaal 4: 31/12/2022 een actieplan inzake verdere uitbouw van dagbesteding voor gedetineerden met een beperking is opgesteld.</p>	<p>Eerste zoektocht naar uitbreiding van de middelen voor de intrapenitentiaire werking zonder resultaat.</p> <p>Naar aanleiding van het verzamelen van input vanuit het beleidsdomein WVG voor de opmaak van een "Visie Vlaamse Overheid – WVG/JH in proces naar hervorming penitentiaire gezondheidszorg", werd opnieuw een concreet voorstel, inclusief raming van de benodigde middelen (ongeveer 550.000 euro), gelanceerd. Oktober 2023 zijn de middelen voor deze uitbreiding nog niet beschikbaar gemaakt.</p> <p>Aanvankelijk was het ook de bedoeling een aparte evaluatie van deze intra-penitentiaire VAPH-werking op te zetten. Ondertussen is de evaluatie van deze specifieke werking mee opgenomen in het onderzoek vermeld bij actie 4.</p>
Middelen	
Personele inzet VAPH-medewerkers: het VAPH zet deze regeerperiode 1/10 VTE (gespreid over meerdere collega's) in ifv het realiseren van de acties in het strategisch plan.	

ACTIE 21: OPTIMALISERING VAN DE PRAKTIJKEN M.B.T. HERSTEL EN HET INZETTEN VAN SOCIALE NETWERKEN

OD 2.3 We investeren in de (psychosociale) begeleiding van gedetineerden	
21. Optimalisering van de praktijken met betrekking tot herstel en het inzetten van sociale netwerken (ook gekoppeld aan SD 4)	
Trekkende minister(s)	Minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding
Betrokken partners/meewerkende minister(s)	
<p>Voortbouwend op een doelstelling uit het vorig strategisch plan, waar de noden en behoeften van het sociaal netwerk in kaart werden gebracht, en vertrekkend vanuit de goede praktijken, ontwikkelen de CAW's een sectorale visie die als basiskader kan gebruikt worden voor het werken met sociale netwerken voor alle diensten Justitieel Welzijnswerk. Op die manier wordt de kwaliteit en gelijkvormigheid van de interventies en de gelijke behandeling van gedetineerden en hun sociaal netwerk hieromtrent over de verschillende gevangnissen heen bevorderd. Daarom inventariseren de CAW's via een vragenlijst welke goede praktijken en welke lacunes er in het huidige aanbod van de diensten Justitieel Welzijnswerk bestaan met betrekking tot herstel van gedetineerden en hun netwerk en het inzetten van dit netwerk bij re-integratie. Vervolgens ontwikkelen de CAW's op basis van deze bevindingen een basiskader en wordt dit geïmplementeerd in de verschillende diensten Justitieel Welzijnswerk. Er wordt opvolging voorzien door het werkoeverleg van het Justitieel Welzijnswerk, SAM en de beleidsgroep CAW.</p>	
Stappenplan	Communicatie
<p>Stap 1: Inventariseren van goede praktijken m.b.t. gedetineerden en hun netwerk en het inzetten van dit netwerk bij re-integratie. Hierin komen de JWW diensten en andere organisaties die netwerkversterkend werken aan bod.</p> <p>Stap 2: Analyse van resultaten door een ad-hoc werkgroep</p> <p>Stap 3: Ontwikkeling van een basiskader om lokale praktijken rond herstel met het netwerk en het inzetten van netwerken verder uit te bouwen. Dit kader bevat o.a. de volgende elementen: visie, omschrijving doelgroep, doelstellingen/opdrachten en sectorafspraken rond werkwijze.</p> <p>Stap 4: Implementatie van het basiskader in de verschillende JWW's</p>	<p>Informatie over het initiatief moet gecommuniceerd worden naar de verschillende diensten JWW.</p> <p>Op dit moment is er geen nadere communicatie vereist.</p>
Indicatoren (mijlpalen)	Stand van zaken
<p>Mijlpaal 1. Uitgewerkt projectplan - juni 2021</p> <p>Mijlpaal 2. Afgewerkte inventaris van goede praktijken – maart 2022</p> <p>Mijlpaal 3. Afgewerkte analyse van de resultaten – oktober 2022</p> <p>Mijlpaal 4. Afgewerkte basiskader – juni 2023</p> <p>Mijlpaal 5. Implementatie basiskader – december 2023</p>	<p>Mijlpaal 1: Mei 21 _afgerond_ het uitgewerkte projectplan bestaat uit de concretisering van de verschillende stappen en een timing; de inventaris is gebeurd, aanvullend worden in juni 22 verdiepende gespreksgroepen georganiseerd; <u>mei 2023_SAM</u> vzw, die trekker is van deze actie, zit op schema om de visie en het basiskader uit te werken; de bespreking met de expertengroep die hiervoor is samengesteld staat gepland op 22 juni 2023,</p> <p>Mijlpaal 2/ afgerond</p> <p>Mijlpaal 3/ afgerond</p> <p>Mijlpaal 4/ afgerond de werkgroep heeft zijn werk afgerond; alle teksten werden door de CAW-expertengroep goedgekeurd en worden nu intern voorgelegd aan de CAW-groep die zijn go zal moeten geven voor de implementatie</p> <p>Mijlpaal 5 op te starten de werkgroep volgt de implementatie in een eerste fase mee op</p>
Middelen	
Reguliere personeelsmiddelen	

ACTIE 22: UITBREIDING WERKING TANDEM

OD 2.3 We investeren in de (psychosociale) begeleiding van gedetineerden

22. Uitbreiding werking TANDEM (ook gekoppeld aan SD 3 en 4)

Trekkende minister(s)	Minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Gezin
Betrokken partners/meewerkende minister(s)	
<p>Er is een nieuwe overeenkomst afgesloten tussen het Psyche vzw en de Vlaamse Gemeenschap voor de continuering van TANDEM voor drie jaar, van 1 januari 2020 tot 31 december 2022. Daarnaast wordt het budget voor TANDEM vanaf 1 juli 2020 verdubbeld om de bestaande wachtlijsten binnen TANDEM weg te werken en de cliënt te ondersteunen in het verder uitbouwen van het hulpverleningstraject tijdens de cruciale eerste periode na vrijlating. Ten derde wordt er gewerkt aan een optimale afstemming van deze dienst met interne (psychosociale dienst, zorgteam en medische dienst) en externe (CGG en CAW) partners en het bespreekbaar stellen van knelpunten die ervaren worden in de doorverwijzing van gedetineerden naar gepaste zorg na detentie.</p>	
Stappenplan	Communicatie
<p>Stap 1: In overleg tussen Departement Zorg en TANDEM worden resultaatsindicatoren bepaald die toelaten om de uitvoering van de doelstellingen zoals beschreven in de overeenkomst op te volgen: voorjaar 2021</p> <p>Stap 2: Via de inhoudelijke verslagen wordt jaarlijks de uitvoering van de doelstellingen geëvalueerd en waar nodig bijgestuurd. Speciale aandacht gaat naar 2 nieuwe doelstellingen in hun werking: wegwerken van de wachtlijsten in het aanbod van TANDEM en brug binnen-buiten: ondersteuning van de cliënt in de cruciale eerste periode na vrijlating in het verder uitbouwen van het hulpverleningstraject</p>	<p>Op basis van inhoudelijk en financieel verslag is er jaarlijks afstemming tussen TANDEM en Departement Zorg/kabinet</p> <p>Er wordt vanuit TANDEM afstemming gezocht met interne (psychosociale dienst, zorgteam, medische dienst) en externe (CGG, CAW, GGZvoorzieningen,...) partners. Dit gebeurt meestal op basis van concrete casussen.</p>
Indicatoren (mijlpalen)	Stand van zaken
<p>Mijlpaal 1: Verdubbeling budget vanaf 1 juni 2020</p> <p>Mijlpaal 2: bepaling van resultaatsindicatoren tot het evalueren van de doelstellingen. Deze resultaatsindicatoren en de uitvoering van de doelstellingen worden jaarlijks geëvalueerd (via verslaggeving en overleg).</p> <p>Mijlpaal 3: overeenkomst voor 3 jaar (1 januari 2020 – 31 december 2022)</p> <p>Mijlpaal 4: Mogelijkheden verlenging bekijken tegen eind 2022</p> <p>Mijlpaal 5: Begin 2023 opmaak nieuwe overeenkomst (periode 01.01.2023 -31.12.2025)</p>	<p>Mijlpaal 1: afgerond - budget voor TANDEM werd vanaf 1 juni 2020 verdubbeld naar 530.000 euro (en geïndexeerd).</p> <p>Mijlpaal 2: afgerond – de resultaatsindicatoren werden bepaald en worden opgenomen in de nieuwe overeenkomst vanaf 1 januari 2020. Uitvoering van doelstellingen en resultaatsindicatoren worden jaarlijks geëvalueerd (via verslaggeving en overleg).</p> <p>Mijlpaal 3: afgerond – een nieuwe overeenkomst werd ondertekend voor de periode van 1 januari 2020 – 30 december 2022.</p> <p>Mijlpaal 4: afgerond – er werd beslist om een nieuwe overeenkomst op te maken voor een periode van 3 jaar</p> <p>Mijlpaal 5: afgerond – Er is een nieuwe overeenkomst afgesloten tussen vzw Psyche en de Vlaamse Gemeenschap voor de uitvoering van TANDEM voor de periode van 01.01.2023 – 31.12.2025. Vzw Psyche continueert de 2-jaarlijkse verslaggeving over de resultaatsindicatoren, het uitvoeren van de doelstellingen. en de mogelijke knelpunten bij de samenwerking met andere partners. Waar nodig wordt de werking bijgestuurd.</p>
Middelen	
<p>Voor de periode 1 januari 2020 t.e.m. 31 december 2022 werd in totaal een budget van 1.457.500 euro voorzien.</p> <p>Voor de periode van 1 januari 2023 t.e.m. 31 december 2025 wordt een jaarlijks budget voorzien van 579.794,39 euro.</p>	

ACTIE 23: UITBREIDING WERKING FORENSISCHE TEAMS CGG

OD 2.3 We investeren in de (psychosociale) begeleiding van gedetineerden	
23. Uitbreiding werking forensische teams CGG (ook gekoppeld aan SD 3)	
Trekkende minister(s)	Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
Betrokken partners/meewerkende minister(s)	
<p>Eerder onderzoek (nota 'Herijking CGG-aanbod in kader van strategisch plan hulp- en dienstverlening gedetineerden') toont aan dat de noden binnen de gevangenis groot zijn en de wachtlijsten voor behandeling door de forensische teams van de CGG lang. Een uitbreiding van de capaciteit van de forensische werkingen van de CGG is nodig om te komen tot kwaliteitsvolle diagnostiek en behandeling van psychische problemen. Dit met het oog op het realiseren van een succesvolle re-integratie en recidivevermindering. Hierbij moeten wel een aantal zaken opgemerkt worden:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De forensische werkingen van de CGG situeren zich op de tweede lijn. Vanuit de CGG-werkingen kan men onmogelijk tegemoet komen aan alle psychische noden binnen de gevangenissen. De psychische noden bij gedetineerden vragen wegens de complexiteit een meer interdisciplinaire aanpak. Er blijft dus een nood bestaan aan de ontwikkeling van multidisciplinaire zorg binnen de gevangenissen. Een versterking van de CGG moet dan ook worden gekaderd in de evolutie van de hervorming van de penitentiaire gezondheidszorg. - Belangrijk hierbij is om ook de samenwerking met andere actoren waar mogelijk te versterken en nieuwe samenwerkingsverbanden te zoeken, zodat het volledige zorgaanbod buiten de muren toegankelijker wordt voor gedetineerden. Ook samenwerkingen met andere betrokken partners binnen de Gemengde Commissie moeten mogelijk zijn. - Het re-integratietraject en het afstemmen op de reguliere zorg hebben de voorkeur op de zorg binnen de gevangenis. 	
Stappenplan	Communicatie
<p>Stap 1: In 2021 was er geen uitbreiding van de forensische teams van de CGG voorzien. In 2021 stemmen het Departement Zorg.</p> <p>Stap 2: Zorgnet-Icuro en de werkgroep forensische zorg van de CGG, in samenspraak met het kabinet, verder af over waar in de toekomst de budgetten het best op ingezet kunnen worden.</p>	<p>Afstemming is nodig tussen Departement Zorg, Zorgnet-Icuro, de werkgroep forensische zorg van de CGG en het kabinet.</p> <p>Het is nog te vroeg om uitspraken te doen over andere communicaties.</p>
Indicatoren (mijlpalen)	Stand van zaken
<p>Mijlpaal 1: visie over de inzet van toekomstige budgetten (2021).</p> <p>Mijlpaal 2: bijkomende investeringen voor de forensische equipen van de CGG</p>	<p>Mijlpaal 1: afgerond - In overleg met de sector werd een visie uitgewerkt over de inzet van bijkomende middelen voor de forensische equipen van de CGG.</p> <p>Mijlpaal 2: afgerond – budgettaire uitbreiding voor de 10 forensische teams binnen de CGG werd op 6 december 2021 toegekend in het kader van de budgetten voor kwaliteitsmaatregelen (VIA-6 akkoord). De structurele uitbreiding werd vanaf 1 januari 2023 geïntegreerd in de enveloppefinanciering van de CGG.</p>
Middelen	
<p>Structurele uitbreiding met 0,5 VTE voor de 10 CGG met een forensische werking = totaal bijkomend budget van 375.000 euro/jaar (alle CGG kregen deze uitbreiding, maar de CGG met een forensische werking gingen akkoord om dit bijkomend budget specifiek in te zetten voor hun forensische werking).</p> <p>Bijkomend werd er een structurele uitbreiding voorzien voor de 10 CGG met een forensische werking (specifiek ten behoeve van de begeleiding en behandeling van seksueel delinquenten) = 450.000 euro/jaar.</p>	

[NIEUW] ACTIE 23 BIS: MONITOREN VAN HET FORENSISCHE AANBOD VAN CGG

OD 2.3 We investeren in de (psychosociale) begeleiding van gedetineerden	
23 bis. Uitbreiding werking forensische teams CGG (ook gekoppeld aan SD 3)	
Trekkende minister(s)	Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
Betrokken partners/meewerkende minister(s)	
Omdat de impact van de extra financiële middelen uit actie 23 voor het intra muros aanbod moeilijk in kaart te brengen is, hanteert het Departement Zorg een dashboard met sectorgegevens om meer zicht te krijgen op het aanbod van de CGG. Dit dashboard met sectorgegevens heeft een specifiek luik over de forensische zorg. In het kader van deze actie wordt ingezet op het identificeren van de noden en prioriteiten in detentie via het dashboard monitoring en via de beleidsplannen en voortgangsrapporten van de voorzieningen. Deze opvolging wordt opgenomen als nieuwe actie.	
Stappenplan	Communicatie
Stap 1: Dashboard sectorgegevens met luik forensische zorg ontwikkelen (zomer 2023) Stap 2: Identificeren noden en prioriteiten van doelgroep (2024)	Afstemming tussen Departement Kabinet en Zorgnet-Icuro tot het ontwikkelen van het nieuwe dashboard sectorgegevens voor de CGG. Het is nog te vroeg om uitspraken te doen over andere communicaties.
Indicatoren (mijlpalen)	Stand van zaken
Mijlpaal 1: ontwikkeling van een nieuw dashboard sectorgegevens (met hierbinnen een specifiek luik forensische zorg). Mijlpaal 2: identificeren van noden en prioriteiten via het nieuwe dashboard en de beleidsplannen en voortgangsrapporten van de CGG.	Mijlpaal 1: afgerond – Het nieuwe dashboard sectorgegevens (met hierbinnen een specifiek luik forensische zorg) werd ontwikkeld. Mijlpaal 2: lopende – de CGG hebben de nieuwe beleidsplannen ingediend. Aan de hand van de voortgangsrapporten en de opvolging van het dashboard sectorgegevens zal de werking van de forensische teams door het Departement Zorg opgevolgd worden (en waar nodig bijgestuurd). Hierbij zal tevens een focus liggen op het identificeren van noden en prioriteiten voor het intra-muros aanbod van de CGG.
Middelen	
Reguliere personeelsmiddelen	

ACTIE 24: EEN GEZAMENLIJKE VISIE OVER GEZONDHEID BINNEN DE GEVANGENISCONTEXT

OD 2.3 We investeren in de (psychosociale) begeleiding van gedetineerden

24. Een gezamenlijke visie over gezondheid binnen de gevangeniscontext (ook gekoppeld aan SD 3)

Trekkende minister(s)	Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
Betrokken partners/meewerkende minister(s)	
<p>Het onderzoek van het federaal kenniscentrum voor de gezondheidszorg rond de gezondheidszorg in de Belgische gevangenissen van eind 2017 werd tijdens de vorige legislatuur gebruikt bij de opstart van het proces van overheveling van de penitentiaire gezondheidszorg van FOD Justitie naar FOD Volksgezondheid. Via verschillende werkgroepen (die door federaal niveau getrokken werden) werd gewerkt aan een visienota waarin de huidige stand van zaken werd weergegeven en waarin suggesties werden gedaan voor de hervorming van de gezondheidszorg binnen de gevangenis. Pas in een latere fase zou gekeken worden naar een bevoegdheidsverdeling en bijkomende financiële middelen. Deze visienota werd echter niet meer bekrachtigd door de vorige federale regering. Met de nieuwe regering zal dit proces opnieuw opgenomen worden.</p> <p>Met de betrokken Vlaamse partners wordt ter voorbereiding van de heropstart van de gesprekken met het federale niveau gewerkt aan een gezamenlijke visie over hoe de thematiek gezondheid (in brede zin van het woord) kan ingevuld worden binnen de gevangeniscontext. Daarbij zal de herstelgerichte benadering die bij uitstek transversaal/interministerieel is, een belangrijk kader vormen. Deze visie kan dan in een tweede fase worden afgestemd met de FOD Volksgezondheid, FOD Justitie en eventuele andere betrokken actoren, om te bekijken of met de verschillende bevoegdheden een totaal gezondheidsbeleid intra muros kan bekomen worden.</p>	
Stappenplan	Communicatie
Voorjaar 2021 zal vanuit het Departement Zorg een nota aan het kabinet geschreven worden waarin de visie van de minister gevraagd wordt op dit traject en het engagement gevraagd wordt om hieraan met de betrokken Vlaamse partners verder te werken.	Nota aan de minister over engagement en visie Betrekken van relevante Vlaamse partners Blijvende afstemming over heropstart onderhandelingen met federaal niveau
Indicatoren (mijlpalen)	Stand van zaken
<p>Mijlpaal 1: Ontwikkeling van een Vlaamse visie over de gezondheid binnen de gevangeniscontext</p> <p>Mijlpaal 2: heropstart traject op federaal niveau.</p> <p>Mijlpaal 3: werkgroepen werken een gefaseerd geïntegreerd actieplan uit voor de hervorming van de penitentiaire gezondheidszorg en formuleren concrete voorstellen om pilootprojecten op te starten binnen de gevangenissen.</p>	<p>Mijlpaal 1: afgerond De Vlaamse visie, als basis voor verder overleg met Federale niveau, werd uitgeschreven.</p> <p>Mijlpaal 2: afgerond. De werkgroepen (getrokken door federaal niveau) werden heropgestart (beslissing IMC februari 2021).</p> <p>Mijlpaal 3: afgerond Het gefaseerd geïntegreerd actieplan werd uitgewerkt en er werden concrete aanbevelingen geformuleerd voor de opstart van pilootprojecten binnen de gevangenissen. De verdere uitrol van de hervorming verloopt stapsgewijs en de uitrol van deze pilootprojecten wordt door federaal niveau opgevolgd. We blijven daarnaast acties bekijken waar we vanuit onze Vlaamse bevoegdheden bijkomend op kunnen inzetten. De aanbevelingen worden ook meegenomen in het traject 'masterplan Forensische zorg'.</p>
Middelen	
Reguliere personeelsmiddelen	

ACTIE 25: OPTIMALISERING VAN DE PREVENTIEVE GEZINSONDERSTEUNING BIJ GEDETINEERDE MOEDERS EN VADERS

OD 2.3 We investeren in de (psychosociale) begeleiding van gedetineerden	
25. Optimalisering van de preventieve gezinsondersteuning bij gedetineerde moeders en vaders (ook gekoppeld aan SD 5)	
Trekkende minister(s)	Minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding
Betrokken partners/meewerkende minister(s)	
<p>In de gevangenis van Haren en Brugge verblijven een groep vrouwen met jonge kinderen (tot 3 jaar) en aanstaande moeders. Op vandaag wordt vanuit het Agentschap Opgroeien door de lokale teams Kind en Gezin, in samenwerking met de Centra voor Kinderzorg en Gezinsondersteuning (CKG) en lokale kinderopvang initiatieven, een ondersteunend aanbod gebracht. Er stellen zich daarbij een aantal uitdagingen inzake continuïteit, professionalisering, financiering en het onderzoeken van een aantal nieuwe beleidsmogelijkheden zoals de implementatie van de kindreflex. Deze uitdagingen hebben ook duidelijke raakvlakken met het psychosociale domein (cfr. Infants mental health-visie) en actoren binnen welzijns- en geestelijke gezondheidszorg. Daarnaast zijn tal van gedetineerden ook moeder of vader. Daarom onderzoeken we op welke wijze de gedetineerden ondersteund kunnen worden in hun ouderrol, uitgaande van de context waarin zij zich bevinden. Op basis hiervan kan een aanpak worden ontwikkeld en uitgerold. Het Agentschap Opgroeien neemt hierin het voortouw in samenwerking met actoren op het terrein, de diverse betrokken administraties en experts.</p>	
Stappenplan	Communicatie
<p>Stap 1: Optimaliseren ondersteunend aanbod voor vrouwen met jonge kinderen (tot 3 jaar) Verder concretiseren en streven naar verankering in een lokale samenwerkingsovereenkomst Verbindingen met CKG en reguliere kinderopvang verder versterken Continuïteit ingeval van werkonderbrekingen Werkafspraken in functie van continuïteit nadat het kind , al dan niet samen met de moeder, de gevangenis verlaat.</p> <p>Stap 2: Ondersteuning gedetineerden in moeder- of vaderrol Inventariseren bestaand aanbod Onderzoeken rol Agentschap Opgroeien in versterking of ontsluiting van het aanbod Uitwerken voorstel</p> <p>Stap 3: Nieuwe beleidsmogelijkheden : kindreflex Korte evaluatie huidig initiatief ten aanzien van justitie assistenten Noden in kaart brengen + Uitwerken plan van aanpak</p> <p>Stap 4: Kaderovereenkomst Agentschap Opgroeien – DG EPI Omschrijving van de aspecten waarrond een kaderovereenkomst dient/kan opgezet worden. Ontwerp kaderovereenkomst.</p>	<p>Informatie over het initiatief moet gecommuniceerd worden naar betrokken partners. Eerste communicatie gebeurde naar de intern betrokkenen.</p> <p>Het is nog te vroeg om uitspraken te doen over nadere communicatie.</p>
Indicatoren (mijlpalen)	Stand van zaken
<p>Mijlpaal 1: Optimaliseren ondersteunend aanbod voor vrouwen met jonge kinderen (tot 3 jaar) Lokale samenwerkingsovereenkomst (Brugge – Haren) met inbegrip van afspraken rond continuïteit ingeval van werkonderbreking. (september 2021) Structurele lokale afspraken inzake inzet CKG en reguliere kinderopvang (afsprakennota) (juni 2022 – gelet op opstart Haren) Werkafspraken in functie van continuïteit nadat het kind , al dan niet samen met de moeder, de gevangenis verlaat.(afsprakennota) (juni 2022)</p> <p>Mijlpaal 2: Ondersteuning gedetineerden in moeder- of vaderrol</p>	<p>Proces rond optimaliseren is opgestart en eerste inventaris ondersteuning gedetineerden afgerond.</p> <p>Uitbreiding van middelen voorzien op de moeder-kind units van Brugge en Haren.</p> <p>Uitbreiding van middelen voorzien voor gedetineerde ouders en hun kinderen die niet op de specifieke units verblijven.</p>

Inventaris bestaand aanbod (april 2021)
Voorstel rol Agentschap Opgroeien in versterking of ontsluiting van het aanbod (december 2021)
Mijlpaal 3: Nieuwe beleidsmogelijkheden : kindreflex
Korte evaluatie huidig initiatief ten aanzien van justitie assistenten (juni 2021)
Nodenanalyse (december 2023) + Plan van aanpak (maart 2023-2024)
Mijlpaal 4: Kaderovereenkomst Agentschap Opgroeien – DG EPI
Ontwerp kaderovereenkomst. (december 2023)

Middelen

Preventieve gezinsondersteuning Kind en Gezin: 42.058
Opvoedingsondersteuning: 66.000
Kinderopvang (10 plaatsen): 150.000
Kindreflex: 30.000

ACTIE 26: PARTICIPATIE VAN GEDETINEERDEN AAN HET SPORT- EN CULTUURAAANBOD MET HET OOG OP COMPETENTIE-BEVORDERING

OD 2.4 We betrekken de gedetineerden bij de uitbouw van het hulp- en dienstverleningsaanbod

26. Participatie van gedetineerden aan het sport- en cultuuraanbod met het oog op competentie-bevordering

Trekkende minister(s)	Minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme
Betrokken partners/meewerkende minister(s)	Minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management - Minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand

De Rode Antraciet neemt een actieve rol op om de reeds bestaande participatieprojecten (bv. Parl e D tin , buddy-projecten en de deelname van fatikken aan coördinatieteams) in de gevangenissen te continueren, te verduurzamen en verder uit te rollen in meerdere gevangenissen. Bijzondere aandacht gaat naar het in kaart brengen van randvoorwaarden en uitdagingen om een duurzame participatie van gedetineerden te verzekeren. Uiteraard wordt er verder gewerkt op reeds vergaarde expertise en bevindingen van onder meer het Europese project Prisoners' Active Citizenship (PAC 2018 & 2019). Daarbij wordt de rol als cultuur- en sportambassadeur van de gedetineerde bij de uitbouw, organisatie en bekendmaking van het sport- en cultuuraanbod in tien gevangenissen bestendig. Het welslagen hiervan zal afhankelijk zijn van een aantal factoren specifiek voor een detentiecontext: verloop van gedetineerden, medewerking van directie justitie en bewakingskader, infrastructuur, communicatie en regelmaat van activiteiten.

Tevens start De Rode Antraciet, op basis van de vergaarde expertise en in samenwerking met de beleidscoördinator ter plaatse, drie nieuwe participatieprojecten op in drie verschillende gevangenissen waar cultuur en sport een prominente rol zal spelen.

Stappenplan	Communicatie
Stap 1: Uitrollen en verdiepen van bestaande participatieprojecten. Stap 2: Ontwikkelen van nieuwe participatieproject(en).	Inzetten en delen van kennis- en expertise doorheen het gehele traject. De methodiek zal en route de parcours, o.b.v. tussentijdse resultaten, worden bepaald. Gedetineerden en andere actoren betrekken bij het denkproces.
Indicatoren (mijlpalen)	Stand van zaken
Mijlpaal 1: In kaart brengen van randvoorwaarden en uitdagingen om een duurzame participatie van gedetineerden te verzekeren. Mijlpaal 2: Bestendigen van gedetineerden in hun rol als cultuur- en sportambassadeur. Mijlpaal 3: Draagvlak creëren bij lokale en externe partners. Mijlpaal 4: Opstart van 3 nieuwe participatieprojecten in 3 verschillende gevangenissen.	De randvoorwaarden voor duurzaam participatie (mijlpaal 1) werden in 2020-2021 in kaart gebracht en toegepast binnen 12 participatietrajecten in verschillende gevangenissen. De werkingen zijn er verankerd en gedetineerden organiseren en/of geven er zelf mee aanbod (mijlpaal 2). In vier gevangenissen werden in 2021-2022 gedetineerden ook opgeleid om zelf sportte geven, hiervoor werd expertise ingeroepen van sportclubs buiten de muren. (mijlpaal 3). In 2023 startten 3 nieuwe projecten op in 3 verschillende gevangenissen (mijlpaal 4) en vanaf 2024 volgen er 6 gevangenissen en 3 detentiehuisen.

Middelen

Basisartikel HBO-1HBA2AA-WT: de Vlaamse Gemeenschap voorziet in de begroting van 2020 een totale werkingsubsidie van 1.150.660,00 euro voor De Rode Antraciet vzw. Voor de periode 2021 -2025 ontvangt de Rode Antraciet vzw jaarlijks een extra subsidie van 20 000 euro ter uitvoering van de acties 26 en 27 in het STRAP. Voor de periode 2021 -2023 ontvangt de Rode Antraciet vzw een projectmatige dotatie van Porticus voor het geheel van het participatieproject. Voor 2024 ontvangt De Rode Antraciet vzw bijkomende projectmiddelen 160.000 euro voor participatieprojecten

ACTIE 27: DE IMPACT VAN PARTICIPATIEVE PROJECTEN / ACTIVITEITEN EN HUN BIJDRAGE TOT DE VERSTERKING VAN DE KERNCOMPETENTIES VAN GEDETINEERDEN

OD 2.4 We betrekken de gedetineerden bij de uitbouw van het hulp- en dienstverleningsaanbod	
27. De impact van participatieve projecten/activiteiten en hun bijdrage tot de versterking van de kerncompetenties van gedetineerden	
Trekkende minister(s)	Minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme
Betrokken partners/meewerkende minister(s)	Minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management - Minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand
De Rode Antraciet gaat samen met een externe partner met expertise in het analyseren en zichtbaar maken van de maatschappelijke impact van projecten, op zoek naar methodes om de impact van participatieprojecten op competentieversterking van gedetineerden in kaart te brengen. Vervolgens wordt de meest geschikte methode gekozen, afgetoetst en geïmplementeerd bij bestaande en nieuwe participatieve activiteiten (acht gevangenissen en verschillende vormen van participatieprojecten, cfr. actie 26). Doorheen dit traject wordt er ingezet op het delen van ervaringen en kennis. Welke methode hiervoor aangewezen is, kan zeer uiteenlopend zijn en hangt ook af van de tussentijdse resultaten. Gedetineerden en andere betrokken actoren (bv. actoren van de hulp- en dienstverlening) worden van bij het begin in het denkproces meegenomen. Deze communicatie is minimaal gericht op gedetineerden, de actoren van de hulp- en dienstverlening en FOD justitie, externe partners en het ruim publiek.	
Stappenplan	Communicatie
<p>Stap 1: Samen met externe partner(s) cartografie van methodieken ontwikkelen om de impact van participatieprojecten op competentieversterking in beeld te brengen.</p> <p>Stap 2: Nagaan wat de meest aangewezen methodiek is bij de implementatie van nieuwe en bestaande participatieprojecten.</p> <p>Stap 3: Dissemineren van methodes.</p> <p>Stap 4: Communicatie van resultaten, impact en participatie op competentieversterking bij gedetineerden.</p>	<p>De methode van communicatie is afhankelijk van de tussentijdse resultaten en bevindingen gedurende het gehele traject.</p> <p>Er zal een communicatie worden gericht naar: gedetineerden, actoren van de hulp- en dienstverlening en FOD justitie, externe partners en het ruime publiek</p>
Indicatoren (mijlpalen)	Stand van zaken
<p>Mijlpaal 1: 2021 -2022: Oplijsten van methodieken om de impact van participatieprojecten te meten.</p> <p>Mijlpaal 2: 2023 -2024: Aftoetsen en implementeren van de meest geschikte methodiek bij bestaande en nieuwe participatieve activiteiten – in 8 gevangenissen en met verschillende vormen van participatieprojecten.</p> <p>Mijlpaal 3: Communiceren van de meest geschikte methodiek.</p>	<p>Methodiek ontwikkeld in 2022 i.s.m. Sociale Innovatiefabriek om gedetineerden te bevragen over de impact van participatie en de versterking van hun competenties (mijlpaal 1). Testing ervan in de gevangenis van Leuven-Centraal in 2023 met het oog op een tool voor verder gebruik (mijlpaal 2).</p> <p>Organisatie van een inspiratiedag voor kennisdeling hierover in voorjaar 2024 (mijlpaal 3).</p>
Middelen	
<p>Basisartikel HBO-1HBA2AA-WT: de Vlaamse Gemeenschap voorziet in de begroting van 2020 een totale werkingsubsidie van 1.150.660,00 euro voor De Rode Antraciet. Voor de periode 2021 -2025 ontvangt de Rode Antraciet vzw jaarlijks een extra subsidie van 20 000 euro ter uitvoering van de acties 27 en 26 in het STRAP. Voor de periode 2021 -2023 ontvangt de Rode Antraciet vzw een projectmatige dotatie van Porticus voor het geheel van het participatieproject. Voor 24 ontvangt De Rode Antraciet vzw bijkomende projectmiddelen 160.000 euro voor participatieprojecten.</p>	

ACTIE 28: STRUCTURELE INBEDDING DISENGAGEMENTWERKING BINNEN DE CAW

OD 3.1 Via disengagementtrajecten op maat van de gedetineerden zetten we in samenwerking met DG EPI op de aanpak van radicalisering binnen de gevangenissen

28. Structurele inbedding disengagementwerking binnen de CAW

Trekkende minister(s)	Minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding
Betrokken partners/meewerkende minister(s)	
Met personen die veroordeeld werden wegens terroristische misdrijven wordt via een disengagementtraject gewerkt aan hun re-integratie. Een disengagementtraject dat sociale re-integratie beoogt is een traject op maat van een individu in de aanpak van gewelddadig extremisme dat ingrijpt op meerdere levensdomeinen en werkzame factoren. In opvolging van het regeerakkoord worden de bestaande disengagementtrajecten structureel ingebed in de CAW-werking. Concreet wordt deze werking opgezet vanuit het referentie-CAW, in dit geval CAW Limburg.	
Stappenplan	Communicatie
Stap 1: opmaak nota IF Stap 2: na goedkeuring IF: aanpassing erkennings- en subsidiebesluit	versturen nota naar IF versturen aangepaste besluit naar CAW Limburg
Indicatoren (mijlpalen)	Stand van zaken
Mijlpaal 1: ontvangst goedkeuring Inspectie van Financiën Mijlpaal 2: versturen erkennings- en subsidiebesluit (maart 2021)	Mijlpaal 1: afgerond Mijlpaal 2: afgerond sinds mei 2021: structurele inbedding administratief uitgevoerd
Middelen	
3,5 VTE (3,5 * 71.456,32 euro = 250.097,12 euro) worden opgenomen in de reguliere enveloppe van de CAW	

ACTIE 29: VERDERE UITWERKING NIEUW MANDAAT 'VOORBEREIDING RECLASSERING' VAN DE JUSTITIEHUIZEN TIJDENS DETENTIE

OD 3.1 Via disengagementtrajecten op maat van de gedetineerden zetten we in samenwerking met DG EPI op de aanpak van radicalisering binnen de gevangenissen

29. Verdere uitwerking nieuw mandaat "voorbereiding reclassering" van de justitiehuizen tijdens detentie

Trekkende minister(s)	Minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme
Betrokken partners/meewerkende minister(s)	
<p>De afdeling Justitiehuizen startte met het nieuw mandaat "voorbereiding reclassering" zoals voorzien in de Gemeenschappelijke Omzendbrief van 18 februari 2019 voor een globale aanpak van gewelddadige radicalisering en extremisme en van terrorisme. Sinds de opstart van het mandaat in januari 2023 zijn de justitiehuizen structureel betrokken bij de voorbereiding van de reclassering van een gedetineerde. De justitieassistent kreeg een nieuwe adviesfunctie ten aanzien van de gevangenisdirecteur bij de voorbereiding van de reclassering van personen die vanuit de gevangenissen opgevolgd worden in het kader van (mogelijk) gewelddadig extremisme. De essentie van het nieuwe mandaat bestaat erin de expertise van de justitieassistent inzake reclassering reeds tijdens detentie aan te bieden in de vorm van een advies aan de gevangenisdirecteur om zo de brug binnen-buiten detentie te verbeteren. De adviestaak van de justitieassistent bestaat erin om aan te geven of en hoe de voorbereiding van de reclassering tijdens detentie kan aansluiten op de opvolging na detentie. De actoren betrokken in de voorbereiding van de reclassering (gevangenisdirecteurs, psychosociale diensten, hulp- en dienstverlenende actoren in de gevangenissen) maakten eind 2022 de nodige samenwerkingsafspraken. De afdeling Justitiehuizen evalueert het pilootproject tegen eind 2024.</p>	
Stappenplan	Communicatie
<p>Stap 1: Validatie interne afdelingsnota: januari 2021</p> <p>Stap 2: Validatie typedocumenten "voorbereiding reclassering": januari 2021</p> <p>Stap 3: Invoer typedocumenten in Sipar (registratiesysteem Sipar): januari 2021</p> <p>Stap 4: Interne communicatie/ toelichting werkwijze nieuw mandaat in de justitiehuizen: januari/februari 2022</p> <p>Stap 5: Wachten op publicatie interne instructies DG EPI: voorjaar 2022 (federale bevoegdheid)</p> <p>Stap 6: Start uitvoering nieuw mandaat: voorjaar 2023</p> <p>Stap 7: Evaluatie uitvoering nieuw mandaat: december 2024</p>	<p>Communicatie aan DG EPI en de partners van het casusoverleg in de gevangenissen over start uitvoering (voorjaar 2021)</p> <p>Communicatie aan DG EPI en de partners van het casusoverleg in de gevangenissen over de evaluatie (einde 2022)</p>
Indicatoren (mijlpalen)	Stand van zaken
<p>Mijlpaal 1: Interne afdelingsnota werkwijze "voorbereiding reclassering"</p> <p>Mijlpaal 2: Typedocumenten Sipar "voorbereiding reclassering": januari 2021</p> <p>Mijlpaal 3: Interne werksinstructies DG EPI: voorjaar 2021</p> <p>Mijlpaal 4: Start uitvoering nieuw mandaat: voorjaar 2023</p> <p>Mijlpaal 5: Evaluatie uitvoering nieuw mandaat: december 2024</p>	<p>Mijlpaal 1: Voorbereiding interne afdelingsnota "adviesopdracht voorbereiding reclassering" werd afgerond.</p> <p>Mijlpaal 2: Typedocumenten werden voorbereid, gevalideerd en ingevoerd in Sipar januari 2021</p> <p>Mijlpaal 3: Afstemming met DG EPI en Hulp- en dienstverlening aan gedetineerden is voltooid. DG EPI dient nog interne instructies uit te werken i.k.v. opstart nieuwe mandaat</p> <p>Mijlpaal 4: De afstemming met DG EPI lag stil in 2021 omwille van corona. DG EPI wenste nationale instructies op te maken, waardoor we wachtten op de Franstalige justitiehuizen (FWB) tot najaar 2022. In mei 2022 werd het overleg met DG EPI opnieuw opgestart en het mandaat startte op 16/01/2023.</p>
Middelen	
Reguliere personeelsinzet.	

ACTIE 30: BETERE INFORMATIEDELING TIJDENS MULTIDISCIPLINAIR OVERLEG IN HET KADER VAN DISENGAGEMENTTRAJECTEN

OD 3.1 Via disengagementtrajecten op maat van de gedetineerden zetten we in samenwerking met DG EPI op de aanpak van radicalisering binnen de gevangenissen

30. Beter informatiedeling tijdens multidisciplinair overleg in het kader van disengagementtrajecten

Trekkende minister(s)	Minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme
Betrokken partners/meewerkende minister(s)	Minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding - Minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen

De uitgebouwde manier van multidisciplinair werken vraagt een efficiënte informatiedeling tussen partners met verschillende opdrachten (beroepsgeheim, meldingsplicht of nog andere). Daarom wordt er in overleg met de partners onder andere werk gemaakt van een degelijke juridische basis en wordt het gebruik ervan in de gevangenissen gefaciliteerd. In 2020 werd gestart met de herwerking van het gezamenlijke draaiboek dat de aanpak van radicalisering in de gevangenissen omschrijft. De betrokken partijen zijn de hulp- en dienstverlening, de justitiehuisen en DG EPI. Dit proces werd afgerond in 2022 en de hernieuwde afspraken werden gecommuniceerd naar het terrein en geïmplementeerd. De toepassing ervan wordt gezamenlijk opgevolgd met de betrokken partijen via een bovenlokale werkgroep radicalisering. Artikel 458ter van het strafwetboek is toepasbaar gemaakt voor multidisciplinair overleg in de gevangenissen, dankzij het nieuwe decreet over verwerking van persoonsgegevens in het kader van multidisciplinaire samenwerking. Deze geldt echter enkel voor de deelname aan het casuoverleg van de Vlaamse actoren. We werken richting een flankerende regeling voor overleg met de federale actoren.

Stappenplan	Communicatie
<p>Stap 1: Implementeren Draaiboek DG EPI & Vlaamse gemeenschap betreffende geradicaliseerde gedetineerden (najaar 2022) Updaten draaiboek (aan ontwikkelingen AJH en WER) Goedkeuring door leidend ambtenaren</p> <p>Stap 2: Evaluatie van het draaiboek DG EPI en Vlaamse Gemeenschap (2023-2025) Evaluatie draaiboek Herwerkte draaiboek bespreken met partners Inhoudelijk afkloppen op BLWG Radicalisering Goedkeuring leidend ambtenaren Communicatie herwerkt draaiboek Afspraken omtrent implementatie en opvolging Voorzien van ondersteuning voor medewerkers</p> <p>Stap 3: juridisch kader voor PIVC: Bijdrage leveren aan ontwerp tekst PIVC Ontwerp tekst PIVC afstemmen met partners gemengde commissie en DG EPI Feedback geven aan het federale niveau Verdere legistische stappen zetten om Samenwerkingsakkoord in orde te krijgen Communicatie naar het terrein Implementatie ondersteunen</p>	<p>Draaiboek: Aan wie: Deelnemers casuoverleg, GC, beleidsteams, gevangenisdirectie, justitiehuisen. Door wie: DG EPI En VG.</p> <p>Besluit met betrekking tot het juridisch kader wordt gecommuniceerd: Aan wie: Deelnemers casuoverleg, GC, Gevangenisdirecties, justitiehuisen. Door wie: DG EPI en VG.</p>
Indicatoren (mijlpalen)	Stand van zaken
<p>Mijlpaal 1: Draaiboek DG EPI & Vlaamse Gemeenschap betreffende geradicaliseerde gedetineerden Mijlpaal 2: Evaluatieverslag</p>	<p>Mijlpaal 1:</p>

Mijlpaal 3: Juridisch kader voor de penitentiaire LIVC

- In 2018-2019 is er een visietraject (VWG, DRA, SAM, DG EPI) opgezet om een gezamenlijke visie uit te werken rond de aanpak van radicalisering in de gevangenissen. Het visietraject werd afgerond in 2019.
- In 2020 werd gestart met de herwerking van het gezamenlijke draaiboek dat de aanpak van radicalisering in de gevangenissen omschrijft.
- De implementatie van het draaiboek stond gepland voor 2021. Dit is uitgesteld door de federale overheid.
- Op 22/12/2022 is het draaiboek gecommuniceerd naar het terrein.

Mijlpaal 2: Op de BLWG Radicalisering wordt de evaluatie van het draaiboek besproken. Dit staat gepland in 2023.

Mijlpaal 3: Lopende. Het proces is gewijzigd. De titel van deze mijlpaal 'Conclusie onderzoek naar juridisch kader' wordt gewijzigd naar: Juridisch kader voor de penitentiaire LIVC. Hiervoor wordt nauw samengewerkt met het federale niveau.

Middelen

Budget om tegemoet te komen aan de ondersteuningsnoden op het terrein, dient nog nader bepaald te worden.
Reguliere personeelsinzet

ACTIE 31: BETERE RISICOBEOORDELING IN DE OPVOLGING VAN PERSONEN VEROORDEELD VOOR EEN TERRORISTISCH MISDRIJF

OD 3.1 Via disengagementstrategieën op maat van de gedetineerden zetten we in samenwerking met DG EPI op de aanpak van radicalisering binnen de gevangenis

31. Beter risicobeoordeling in de opvolging van personen veroordeeld voor een terroristisch misdrijf (ook gekoppeld aan SD 5)

Trekkende minister(s)	Minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme
Betrokken partners/meewerkende minister(s)	
<p>De afdeling Justitiehuisen implementeert een specifiek risicobeoordelingsinstrument voor gewelddadig extremisme in de opvolging van personen die veroordeeld werden voor een terroristisch misdrijf, VERA2-R. De psychosociale diensten van de gevangenis maken gebruik van deze tool om een risicobeoordeling te maken voor terro-veroordeelden, en kregen daarvoor een opleiding. Ook de ondersteunende experts radicalisering van de afdeling Justitiehuisen werden ondertussen opgeleid om de VERA2-R te gebruiken. De implementatie van de tool is gebeurd eind 2022.</p> <p>Om de juiste opvolging te voorzien, is het belangrijk om niet elk in zijn eigen hokje te werken, vandaar dat er met DG EPI afspraken werden gemaakt om informatie over de uitgevoerde VERA2-R-analyses met elkaar uit te wisselen. Ook voor de implementatie van de tool is er terugkoppeling voorzien opdat de werking zoveel mogelijk op elkaar afgestemd kan worden.</p>	
Stappenplan	Communicatie
<p>Stap 1: Opfrissen opleiding VERA2R met ondersteunende experts</p> <p>Stap 2: Gezamenlijke VERA2R-analyse met ondersteunende experts op lopend mandaat</p> <p>Stap 3: Afstemming Centrale PSD (DG EPI) over toepassing en implementatie</p> <p>Stap 4: Informatieverzameling in lopende terro-mandaten voor uitvoering VERA2</p> <p>Stap 5: Uitvoering VERA2R-analyses in lopende terro-mandaten</p> <p>Stap 6: Implementatie VERA2R-analyses in verslaggeving justitieassistenten</p> <p>Stap 7: Terugkoppeling ondersteunende experts gebruik VERA2R</p> <p>Stap 8: Afstemming Centrale PSD (DG EPI) - doorlopend</p> <p>Stap 9: Evaluatie gebruik VERA2R</p>	Afstemming en informatie-uitwisseling DG EPI: doorlopend
Indicatoren (mijlpalen)	Stand van zaken
<p>Mijlpaal 1: VERA2R analyses uitgevoerd in alle lopende terro-mandaten</p> <p>Mijlpaal 2: Uitvoering VERA 2R analyses in nieuwe terro-mandaten</p> <p>Mijlpaal 3: Evaluatie gebruik VERA2R</p>	<p>Mijlpaal 1 en 2 zijn gerealiseerd.</p> <p>Sinds maart 2021 worden de VERA2R analyses in terro-mandaten (begeleiding wegens terroristisch misdrijf) verwerkt in de verslaggeving aan de opdrachtgever.</p> <p>Mijlpaal 3: werden uitgevoerd.</p> <p>De justitiehuisen namen deel aan een Europees project ter evaluatie van het gebruik van de VERA-2R, "Evaluating Risk Analysis in Practice: User Validation of the VERA-2R" onder leiding van de Dienst Justitiële Inrichtingen (Ministerie van Justitie en Veiligheid Nederland). In dit project werd het gebruik en de geldigheid van de VERA2R geëvalueerd via onderzoek in Zweden, België en Nederland. Het eindrapport gepubliceerd.</p> <p>In de conclusies worden voor alle landen aanbevelingen gemaakt voor het gebruik van de VERA2R. Het gebruik van de VERA2R door de Vlaamse justitiehuisen werd positief beoordeeld.</p>
Middelen	
Reguliere personeelsmiddelen	

ACTIE 32: AANDACHT ONTWIKKELEN VOOR DE PROBLEMATIEK VAN DUBBELDIAGNOSE BIJ GEDETINEERDEN MET EEN HANDICAP

OD 3.2 We investeren in de detectie van en het aanbod voor gedetineerden met een psychische en/of psychiatrische problematiek

32. Aandacht ontwikkelen voor de problematiek van dubbeldiagnose bij gedetineerden met een handicap

Trekkende minister(s)

Minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding

Betrokken partners/meewerkende minister(s)

Gedetineerde personen met een (vermoeden van) handicap vertonen in verschillende gevallen een multiple problematiek, die niet te herleiden valt tot een enkelvoudige verstandelijke of fysieke beperking. Veelal doen er zich namelijk ook psychische problemen voor. Vanuit de opgebouwde expertise hieromtrent buiten de gevangenis bekijkt het VAPH samen met Zorg en Gezondheid en Zorgnet Icuro hoe die opgebouwde expertise in de gevangeniscontext best ter beschikking wordt gesteld van de concrete dienstverleners en hoe dit effectief in praktijk gezet kan worden.

Stappenplan

Stap 1: We onderzoeken/bevragen of, hoe en in welke mate er reeds samenwerking bestaat tussen GGZ-actoren en VAPH-actoren bij personen met dubbeldiagnose in de gevangenis (Zorgnet Icuro samen met VAPH), brengen eventuele overlap en raakvlakken in kaart en onderzoeken of en hoe de samenwerking kan geoptimaliseerd worden. (timing juni 2022)

Stap 2: Het VAPH en AZG werken, in nauw overleg met de betrokken sectoren PmH en GGZ aan een samenwerkingsmodel VAPH-GGZ; de specifieke problematiek inzake ondersteuning voor personen met dubbeldiagnose binnen de gevangeniscontext en de expertise die hiervoor nodig is, wordt hierin expliciet mee opgenomen. (31/12/2022)

Communicatie

Indicatoren (mijlpalen)

Mijlpaal 1: 30/06/2022: Nota waarin de samenwerking tussen de GGZ-actoren en de VAPH-actoren bij personen met een dubbeldiagnose in de gevangenis wordt beschreven, m.i.v. aanbevelingen inzake een optimalisatie van deze samenwerking.

Mijlpaal 2: 31/12/2022: een samenwerkingsmodel VAPH-GGZ, inbz het luik inzake de specifieke problematiek van de ondersteuning voor personen met een dubbeldiagnose binnen de gevangeniscontext.

Stand van zaken

Vanaf 2023 werden de bestaande afdelingen voor dubbeldiagnose verstandelijke handicap - psychiatrische problematiek uitgebreid van 3 naar 5 zodat hun werking gespreid is over heel Vlaanderen. Dit werd bij BVR geregeld ipv voorheen per jaarlijks MB.

Oprichting ruime reflectiegroep voor bespreking probleem-thema's op de grens VAPH-GGZ e bijzondere thematiek van dubbeldiagnose bij gedetineerden met een handicap zal/kan hier ook aan bod komen.

Ondertussen werden de administraties VAPH en Zorg en Gezondheid uitgenodigd om deel te nemen aan de bestaande Vlaamse Intersectorale Stuurgroep Dubbeldiagnose. De VISDD staat in voor intersectorale opvolging van de doelgroep (jong)volwassenen met een verstandelijke beperking en geestelijke gezondheidsproblemen.

De doelstellingen van de VISDD zijn:

- Informeren en expertise-ontwikkeling
- Afstemming, verknoping en samenwerking
- Beleidsvoorbereidend en -sturend werk

De VISDD bestaat uit: één GGZ-partner en één VAPH-partner vanuit elk provinciaal netwerk/zorgcircuit dubbeldiagnose (kruisbestuiving regionaal-Vlaams), één PhD

	<p>Huisartsgeneeskunde, één zorgtrajectcoördinator vanuit de intersectorale zorgnetwerken (perspectief transitieleeftijd), één afgevaardigde van het Vlaams overleg consulentenwerkingen en outreach dubbeldiagnose, regionale procesbegeleiders Psyche</p> <p>Om de beoogde doelstellingen te bereiken, wordt de stuurgroep uitgebreid met vertegenwoordiging van de federale en Vlaamse overheid VAPH en GGZ, en raadgevers van het kabinet. Via werk- of themagroepen wordt er afgetoetst met andere sectoren zoals onderwijs, justitie, welzijn, enz.</p> <p>Het VAPH en AZG namen ondertussen reeds deel aan de stuurgroepen van 9 juni 2023 en op 6 oktober 2023.</p>
Middelen	
<p>Personele inzet VAPH-medewerkers: het VAPH zet deze regeerperiode 1/10 VTE (gespreid over meerdere collega's) in ifv het realiseren van de acties in het strategisch plan. Personele inzet Zorgnet Icuuro.</p>	

ACTIE 33: VERDER UITWERKEN VAN HET VAPH-AANBOD VOOR GEÏNTERNEERDE PERSONEN MET EEN HANDICAP

OD 3.2 We investeren in de detectie van en het aanbod voor gedetineerden met een psychische en/of psychiatrische problematiek

33. Verder uitwerken van het VAPH-aanbod voor geïnterneerde personen met een handicap

Trekkende minister(s)

Minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding

Betrokken partners/meewerkende minister(s)

Tijdens de vorige legislatuur werd een nieuwe regelgeving van kracht die toelaat om middels zogeheten directe financiering van vergunde zorgaanbieders de opvangmogelijkheden voor geïnterneerde personen met een handicap te verruimen, aanvullend aan het al bestaande aanbod van de forensische units die het VAPH erkent. Deze actie heeft zijn maximale capaciteit nog niet bereikt en wordt verder opgevolgd binnen de projectgroep geïnterneerden van het VAPH. Indien de maximale capaciteit bereikt wordt, bekijkt het VAPH de mogelijkheid om een nieuwe oproep te lanceren.

Stappenplan

Communicatie

Stap: We continueren de monitoring van het ingezette budget voor directe financiering : : van de zorg voor geïnterneerde PmH en de doorstroom van deze personen naar het PVB. Dit is een continue opdracht waarover op periodieke basis gerapporteerd wordt aan de leden van de VAPH-stuurgroep geïnterneerde personen met een handicap.

Indicatoren (mijlpalen)

Stand van zaken

Mijlpaal: Periodieke rapportering op de VAPH-stuurgroep geïnterneerde personen met een handicap.

Sinds 15 januari 2019 is de procedure directe financiering voor geïnterneerde personen met een handicap van kracht. Die procedure is in het leven geroepen om een aangepaste ondersteuning voor geïnterneerde personen met een handicap te voorzien. Bovendien wil men via die procedure de doorstroom van deze doelgroep uit de gevangenissen, forensische psychiatrische centra (FPC), specifiek erkende afdelingen binnen de psychiatrische centra en de forensische VAPH-units faciliteren. Op deze manier wil men tegemoet komen aan de nood van de geïnterneerde personen met een handicap die in een onaangepaste setting verblijven en hen aangepaste zorg en ondersteuning bieden binnen door het VAPH vergunde voorzieningen.

April 2023 zijn er 77 erkende zorgaanbieders die geregistreerd zijn bij het VAPH middelen krijgen in kader van de regelgeving van directe financiering.

Op elke VAPH-stuurgroep geïnterneerden wordt door de administratie VAPH gerapporteerd over de inzet van het budget voor directe financiering voor geïnterneerde PmH. In 2023 is er nog voldoende budget directe financiering om de aanvragen te beantwoorden.

Middelen

Personele inzet VAPH-medewerkers: het VAPH zet deze regeerperiode 1/10 VTE (gespreid over meerdere collega's) in ifv het realiseren van de acties in het strategisch plan.

ACTIE 34: AUTISMEVRIENDELIJKE GEVANGENIS

OD 3.2 We investeren in de detectie van en het aanbod voor gedetineerden met een psychische en/of psychiatrische problematiek

34. Autismevriendelijke gevangenis

Trekkende minister(s)	Minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding
Betrokken partners/meewerkende minister(s)	
Het VAPH participeert aan het project anti-vriendelijke gevangenis dat loopt in West- en Oost-Vlaanderen. Dit biedt de gelegenheid om verder na te denken over de verder te ondernemen stappen richting het opmaken van een actieplan anti-vriendelijke gevangenis.	
Stappenplan	Communicatie
<p>Stap 1: We volgen het project vanuit het VAPH verder mee op.</p> <p>Stap 2: In zoverre we ondersteuning kunnen inschakelen van stagiairs en studenten zetten we actief in op volgende punten: We verkennen en documenteren de visie en methodieken die gehanteerd worden ikv anti-vriendelijke gevangenis. We schakelen hiervoor de hulp in van studenten/stagiairs. We verkennen de mogelijkheden van een verdere verruiming van de toepassing van het Good Lives Model binnen de gevangeniscontext. We schakelen hiervoor de hulp in van studenten/stagiairs. (31/12/2023)</p>	
Indicatoren (mijlpalen)	Stand van zaken
Mijlpaal: Eindrapport project anti-vriendelijke gevangenis.	<p>Mijlpaal: Het eindrapport werd opgeleverd. Op 16/11/2023 wordt een webinar georganiseerd waarin het verloop en de resultaten van de werking zullen worden toegelicht. Dit webinar is in de eerste plaats gericht op de diensten die binnen de gevangenissen actief zijn.</p> <p>Met resterende middelen uit het Actieplan autisme wordt vanaf november 2023 een vervolg gegeven aan dit project. Er wordt 70.000 euro beschikbaar gesteld. Binnen het vervolgproject zal ingezet worden op volgende opdrachten: visie en methodieken verworven bij de eerste projectperiode verder implementeren en toepassen in Brugge en uitrollen naar Ruiselede én de Ieper.</p> <p>Kennis verwerven en uitwerken van een aanbod outreach voor (de medewerkers van) de gevangenissen inzake het voorkomen van ASS in combinatie met andere diagnose zoals AD(H)D, verslavingsproblematieken, verstandelijke beperking...</p> <p>Binnen deze verschillende gevangenissen in West-Vlaanderen, ondersteuning bieden aan gedetineerden, andere justitiabelen en hun netwerk binnen de muren met een ASS-profiel, al dan niet in combinatie met andere diagnoses.</p>
Middelen	
<p>Het VAPH kan hiervoor zelf slechts in beperkte mate middelen inzetten. Resultaten zijn dan ook afhankelijk van de mogelijkheden tot co-financiering en inschakelen van studenten of stagiairs.</p> <p>Vanuit het Actieplan autisme wordt een bedrag van 100.000 euro ingezet om verdere actie te ondernemen ikv anti-vriendelijke gevangenis. Periode 15/12/21 - 28/02/23.</p> <p>Middelen voor het vervolgproject anti-vriendelijke gevangenis: 70.000 euro.</p>	

ACTIE 35: AFBAKENING DOELGROEP VEELPLEGERS EN HUN NODEN

OD 3.3 We investeren in de groep van gedetineerde veelplegers	
35. Afbakening doelgroep veelplegers en hun noden (ook gekoppeld aan SD 1)	
Trekkende minister(s)	Minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme
Betrokken partners/meewerkende minister(s)	
De afbakening van de doelgroep veelplegers is momenteel onvoldoende duidelijk waardoor het niet evident is om voor hen te komen tot een behoeftegerichte en effectieve hulp- en dienstverlening. Het onderzoek omschreven in actie 1 zal meer duidelijkheid geven omtrent het profiel van deze doelgroep alsook de noden die zij hebben. Op basis van de inzichten van het wetenschappelijk onderzoek zullen nieuwe acties genomen worden voor deze doelgroep, zodat ook voor hen een aanbod op maat wordt voorzien.	
Stappenplan	Communicatie
<p>Stap 1: Nalezen onderzoeksrapport gevoerd in het kader van ma acties atregelen 1 en 2 (voorjaar 2024). Het onderzoek gevoerd in het kader van acties 1 en 2 zal resulteren in een onderzoeksrapport met concrete beleidsadviezen.</p> <p>Stap 2: Beoordeling beleidsadviezen (voorjaar 2024) De beleidsadviezen met betrekking tot de specifieke doelgroep veelplegers zullen besproken en beoordeeld worden op basis van haalbaarheid en wenselijkheid.</p> <p>Stap 3: Vertaling van beleidsadviezen naar de praktijk (2024) Op basis van de bespreking in stap 1, zullen prioriteiten bepaald worden en (bepaalde) beleidsadviezen vertaald worden naar de praktijk. De verdere concretisering zal de volgende stappen bepalen.</p>	Nader te bepalen.
Indicatoren (mijlpalen)	Stand van zaken
<p>Mijlpaal 1: Onderzoeksrapport is gevalideerd</p> <p>Mijlpaal 2: Rapport met beoordeling van de beleidsadviezen</p> <p>Mijlpaal 3: Plan van aanpak voor de omzetting van de beleidsadviezen naar de praktijk</p>	Op te starten na afronding acties 1 en 2.
Middelen	
Nader te bepalen.	

ACTIE 36: AANKLAMPEND AANBOD GEDRAGSTRAINING INTRAFAMILIAAL GEWELD TIJDENS DETENTIE

OD 3.4 We investeren in een aanbod voor daders van intrafamiliaal en seksueel geweld

36. Aanklampend aanbod gedragstraining intrafamiliaal geweld tijdens detentie (ook gekoppeld aan SD 1)

Trekkende minister(s)	Minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme
Betrokken partners/meewerkende minister(s)	Minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding

De ketencoördinatoren intrafamiliaal geweld brachten samen met de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden het huidige aanbod tijdens detentie, de leemtes en behoeften in kaart. Van hieruit startten in 2022 pilootprojecten op in de gevangenissen van Beveren, Brugge en Hasselt voor de ontwikkeling van een aanklampend aanbod van gedragstraining voor daders van intrafamiliaal geweld in detentie om nieuwe slachtoffers te vermijden. In elke gevangenis werd een andere aanpak uitgetest en de methodiek in Hasselt werd wegens succes en meerwaarde op het terrein weerhouden voor een bijkomende verlenging van twee jaar tot eind 2025. De procesflow, zoals uitgetekend voor samenwerking met Family Justice Center Limburg wordt verder afgetoetst zodat deze structureel kan verankerd worden binnen de procesflow van de Veilige Huizen in Vlaanderen.

Stappenplan	Communicatie
<p>Stap 1. Oprichten van een werkgroep met de meest relevante partners en experts (2021)</p> <p>Stap 2. De huidige situatie in kaart brengen en analyseren (o.a. op basis van acties 1, 2 en 37): grootte van de doelgroep, het huidige aanbod, leemtes en behoeftes (voorjaar 2021 tot einde 2021)</p> <p>Stap 3. De gewenste situatie in kaart brengen en een ideaal model van aanpak en aanbod uitwerken op basis van analyse, praktijken en partners</p> <p>Stap 4. Concrete aanbevelingen, een stappenplan voor implementatie (o.a. via pilootprojecten en de evaluatie ervan) en een budgettaire impactanalyse formuleren om dat ideaal model te realiseren (voorjaar 2021 tot einde 2021)</p> <p>Stap 5. Voorbereiden van de implementatie van het ideaal model via één of meerdere pilootprojecten en de evaluatie ervan (najaar 2021 tot einde 2022)</p> <p>Stap 6. Implementeren van het ideaal model (2023-2025)</p>	<p>Versturen uitnodiging deelname werkgroep (voor bespreking stap 2 en 3) in voorjaar 2021 naar relevante partners en experts.</p> <p>Het versturen van de uitnodigingen voor het opstarten van de werkgroep wordt getrokken door het FJC Limburg. De stuurgroep is lopende.</p>

Indicatoren (mijlpalen)	Stand van zaken
<p>Mijlpaal 1: De oprichting van de betrokken werkgroep</p> <p>Mijlpaal 2: Een nota met een overzicht en analyse van de huidige situatie in de gevangenissen.</p> <p>Mijlpaal 3: Een visienota met een ideaal model van aanpak en aanbod.</p> <p>Mijlpaal 4: Een nota met concrete aanbevelingen, stappenplan voor implementatie en budgettaire impactanalyse + het oprichten van pilootprojecten</p> <p>Mijlpaal 5: Evaluatierapport van de pilootprojecten</p> <p>Mijlpaal 6: Stapsgewijze implementatie</p>	<p>Mijlpaal 1: In het voorjaar van 2021 werd een Vlaamse werkgroep opgericht met vertegenwoordigers van beleidscoördinatie hulp- en dienstverlening aan gedetineerden, justitiehuis, CAW, CGG, ketenaanpak intrafamiliaal geweld en Family Justice Center (FJC).</p> <p>Mijlpaal 2, 3, 4: Stappenplan voor ideaal model van aanpak en aanbod en opstart piloten in Beveren, Brugge en Hasselt (2021).</p> <p>Mijlpaal 5 en 6: Na evaluatie van de pilootprojecten in 2023, bleek dat Hasselt de beste resultaten kon voorleggen. Daarom werd beslist het project in Hasselt te verlengen en de werking in te bedden in de procesflow van de Veilige Huizen (vroegere FJC).</p>

Middelen

Middelen voor drie pilootprojecten en de evaluatie ervan (180.000 €) en middelen voor een implementatie van het ideaal model (100.000,00 €)

ACTIE 37: ONDERZOEK NAAR DE BEGELEIDING EN BEHANDELING VAN ZEDENDELINQUENTEN

OD 3.4 We investeren in een aanbod voor daders van intrafamiliaal en seksueel geweld

37. Onderzoek naar de begeleiding en behandeling van zedendelinquenten (ook gekoppeld aan SD 1)

Trekkende minister(s)	Minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme
Betrokken partners/meewerkende minister(s)	Minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding
<p>Het onderzoek naar de begeleiding en behandeling van zedendelinquenten (actie 37) wijst onder andere op de nood van een aparte unit voor zedendelinquenten in de gevangenis. Dit bestaat reeds in andere landen zoals Engeland, Italië en Duitsland. Gezien er weinig tot geen behandelingsaanbod is in de gevangenis en de gevangeniscontext sowieso geen ideale omgeving is voor therapie, wordt de context van de behandeling bepaald namelijk mee het succes ervan. Zedendelinquenten zijn vaak een doelwit in de gevangenis, waardoor ze niet of weinig deelnemen aan aanbod en dus niet werken aan hun gedrag en problematiek(en). Op een aparte unit zullen voor zedendelinquenten opgericht, afgezonderd van de rest van de gevangenispopulatie, gemotiveerd, waar ze begeleid en behandeld kunnen worden in een therapeutische setting met getraind personeel. De doelgroep samenbrengen op een aparte unit geeft de mogelijkheid om naast een individueel aanbod ook een gericht groepsaanbod te voorzien, ook voor zedendelinquenten die in andere omstandigheden moeilijker behandelbaar zijn. Vlaanderen zal instaan voor het forensisch behandelingsaanbod op de unit. Via een overheidsopdracht stellen we een gespecialiseerde voorziening aan voor het aanbod van de doelgroep en vorming van het personeel. De opstart en uitbouw van de unit verloopt in nauwe samenwerking met DG EPI die zullen instaan voor de infrastructuur.</p>	
Stappenplan	Communicatie
<p>Stap 1: Bestek ikv overheidsopdracht uitschrijven (2020)</p> <p>Stap 2: Procedure toewijzen overheidsopdracht (voorjaar 2021)</p> <p>Stap 3: Start onderzoek (voorjaar 2021) - Cartografie van de doelgroep zedendelinquenten. Nagaan hoe de begeleiding van zedendelinquenten het best wordt georganiseerd (de noodzakelijke randvoorwaarden detecteren). Kijken naar de best practices in Vlaanderen, Brussel en het buitenland. Uittekenen ideaalmodel voor begeleiding en behandeling van zedendelinquenten.</p> <p>Stap 4: Afronden onderzoek (najaar 2021) - Bespreking met het werkveld van de resultaten van het onderzoek.</p> <p>Stap 5: Evaluatie bestaand aanbod (2022) - Evalueren en eventueel bijsturen bestaand behandelingsaanbod op basis van de resultaten van het onderzoek.</p>	<p>Mijlpaal 3: Start onderzoek</p> <p>Brede communicatie via mail en/of overleg aan alle belanghebbende actoren (EPI, Gemengde Commissie, beleidscoördinatoren, ...) met de melding dat het onderzoek van start is gegaan.</p> <p>Mijlpaal 4: Onderzoeksrapport</p> <p>Communicatie onderzoeksrapport naar de belanghebbende actoren (EPI, Gemengde Commissie, beleidscoördinatoren, ...)</p>
Indicatoren (mijlpalen)	Stand van zaken
<p>Mijlpaal 1: Uitgeschreven bestek</p> <p>Mijlpaal 2: Gunning overheidsopdracht</p> <p>Mijlpaal 3: Onderzoek is lopende</p> <p>Mijlpaal 4: Onderzoeksrapport</p> <p>Mijlpaal 5: Evaluatierapport</p>	<p>Mijlpaal 1: is bereikt (sinds mei 2020)</p> <p>Mijlpaal 2: is afgerond. De overheidsopdracht werd in februari 2021 gegund aan UFC en VUB. Er zal door het UFC en de VUB in kaart worden gebracht hoe de doelgroep zedendelinquenten eruit ziet in de Vlaamse en Brusselse gevangenis. Er wordt nagegaan hoe de begeleiding en behandeling het best wordt georganiseerd tijdens detentie door onder andere te kijken naar de best practices in Vlaanderen, Brussel en het buitenland, de noden van de doelgroep en wat de rol is van de verschillende onderscheiden diensten. Vervolgens zal men een ideaalmodel van aanbod trachten uit te tekenen gebaseerd op voorgaande inzichten. Methodologisch zal men gebruik maken van een literatuurstudie, focusgroepen, analyse van (cijfermatige) gegevens (Sidis Suite) en interviews.</p>

Mijlpaal 3: Het onderzoek is gestart begin maart 2021. Hierover vertrok een communicatie naar de BC's, DG EPI en de gemengde commissie. Als aanbestedende overheid volgen wij het onderzoek nauwkeurig op en vragen bijsturing waar nodig. Dit gebeurt o.a. door deelname aan het driemaandelijks begeleidingscomité.

Mijlpaal 4: Het rapport werd gefinaliseerd in april 2022 en voorgesteld aan de gemengde commissie.

Mijlpaal 5: Op basis van de aanbevelingen van het finale onderzoeksrapport werd door Afdeling Hulp- en Dienstverlening aan Gedetineerden een plan van aanpak opgemaakt. Er werd gekozen om te focussen op de uitwerking van twee aanbevelingen: het oprichten van een aparte unit voor zedendelinquenten en het introduceren van een consultant zedenfeiten (zie bijkomende acties 37 bis en 37 ter)

Middelen

159.234,64 euro

[NIEUW] ACTIE 37 BIS: FORENSISCH BEHANDELAANBOD OP EEN APARTE UNIT VOOR ZEDENDELINQUENTEN

OD 3.4 We investeren in een aanbod voor daders van intrafamiliaal en seksueel geweld	
37 bis. Forensisch behandelaanbod op een aparte unit voor zedendelinquenten	
Trekkende minister(s)	Minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme
Betrokken partners/meewerkende minister(s)	
<p>Het onderzoek naar de begeleiding en behandeling van zedendelinquenten (actie 37) wijst onder andere op de nood van een aparte unit voor zedendelinquenten in de gevangenis. Dit bestaat reeds in andere landen zoals Engeland, Italië en Duitsland. Gezien er weinig tot geen behandelaanbod is in de gevangenissen voor zedendelinquenten en de gevangeniscontext sowieso geen ideale omgeving is voor therapie, wordt een aparte unit voor zedendelinquenten opgericht, afgezonderd van de rest van de gevangenispopulatie, waar ze begeleid en behandeld kunnen worden in een therapeutische setting met getraind personeel. De doelgroep samenbrengen op een aparte unit geeft de mogelijkheid om naast een individueel aanbod ook een gericht groepsaanbod te voorzien, ook voor zedendelinquenten die in andere omstandigheden moeilijker behandelbaar zijn. Vlaanderen zal instaan voor het forensisch behandelaanbod op de unit. Via een overheidsopdracht stellen we een gespecialiseerde voorziening aan voor het aanbod van de doelgroep en vorming van het personeel. De opstart en uitbouw van de unit verloopt in nauwe samenwerking met DG EPI die zullen instaan voor de infrastructuur.</p>	
Stappenplan	Communicatie
<p>Stap 1 Oprichting stuurgroep voor opstart aparte unit (zomer 2023) Stap 2: Bestek ikv overheidsopdracht uitschrijven (najaar 2023) Stap 3: Procedure toewijzen overheidsopdracht (begin 2024) Stap 4: Implementatie (voorjaar 2024) Stap 5: Evaluatie (2026)</p>	<p>Brede communicatie via mail en/of overleg aan alle belanghebbende actoren (EPI, Gemengde Commissie, beleidscoördinatoren, ...) Kennisgeving publicatie overheidsopdracht</p>
Indicatoren (mijlpalen)	Stand van zaken
<p>Mijlpaal 1: Afspraken met DG EPI voor opstart unit en bepaling locatie Mijlpaal 2: Uitgeschreven bestek Mijlpaal 2: Gunning overheidsopdracht Mijlpaal 3: Opstart begeleiding op pilootunit. Mijlpaal 4: Evaluatie na 2 jaar (+ eventuele verlenging overheidsopdracht)</p>	<p>Mijlpaal 1: Afspraken met DG EPI gemaakt voor opstart van de unit in Dendermonde-hulp najaar 2023 Mijlpaal 2: Publicatie van de overheidsopdracht en opstart gunningsprocedure najaar 2023</p>
Middelen	
500.000 euro voor 2 jaar	

[NIEUW] ACTIE 37 TER: ZEDENCONSULENT VOOR HOOG-RISICO ZEDENDELINQUEUNTEN

OD 3.4 We investeren in een aanbod voor daders van intrafamiliaal en seksueel geweld	
37 ter. Zedenconsulent voor hoog-risico zedendelinquenten	
Trekkende minister(s)	Minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme
Betrokken partners/meewerkende minister(s)	
<p>Het onderzoek naar de begeleiding en behandeling van zedendelinquenten (actie 37) wijst op de nood van een aanklappende aanpak in de begeleiding en behandeling van zedendelinquenten met een hoog-risico profiel. Het vrijkomen van deze doelgroep zonder enige vorm van opvolging en behandeling is contraproductief voor de re-integratie en zeer risicovol voor recidive. Bovendien is er nog steeds geen verplichting dat zedendelinquenten in de gevangenis een behandeling moeten volgen. Om hun lage instroom in behandelprogramma's tegen te gaan en te zorgen voor een integrale behandeling buiten de muren, zal een zedenconsulent hen aanklappend opvolgen tijdens en na detentie. De consulent zal, verbonden aan een pilootgevangenis, aan de slag gaan met zedendelinquenten die hun feiten ontkennen en/of voor einde straf kiezen. Daarvoor wordt een andere gevangenis uitgekozen dan de gevangenis waar een zedenunit wordt opgericht. Beide pilootprojecten zullen geëvalueerd worden om na te gaan wat tot de beste aanpak voor behandeling van zedendelinquenten leidt.</p>	
Stappenplan	Communicatie
<p>Stap 1: Bestek ikv overheidsopdracht uitschrijven (najaar 2023) Stap 2: Procedure toewijzen overheidsopdracht (voorjaar 2024) Stap 3: Oprichting stuurgroep (voorjaar 2024) Stap 4: Implementatie (voorjaar 2024) Stap 5: Evaluatie (2025)</p>	Brede communicatie via mail en/of overleg aan alle belanghebbende actoren (EPI, Gemengde Commissie, beleidscoördinatoren, ...)
Indicatoren (mijlpalen)	
<p>Mijlpaal 1: Uitgeschreven bestek Mijlpaal 2: Gunning overheidsopdracht Mijlpaal 3: Opstart begeleiding in pilootgevangenis Mijlpaal 4: Evaluatie aanbod na 1 jaar (+ eventuele verlenging overheidsopdracht)</p>	Mijlpaal 1: Overheidsopdracht in voorbereiding
Middelen	
Maximum 100.000€ per jaar (voor 1 jaar)	

[NIEUW] ACTIE 37 QUATER: DIALOOGGROEPEN ROND SEKSUEEL GEWELD

OD 3.4 We investeren in een aanbod voor daders van intrafamiliaal en seksueel geweld	
37 quater. Dialooggroepen rond seksueel geweld	
Trekkende minister(s)	Minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme
Betrokken partners/meewerkende minister(s)	
Er worden samen met Moderator dialooggroepen rond seksueel geweld opgestart zowel binnen als buiten de gevangenis. Daarbij worden enerzijds gedetineerden en justitiabelen en anderzijds slachtoffers samen gebracht om het te hebben over thema's als slachtoffer- en ouderschap, schuldinzicht, opnemen van verantwoordelijkheid enzovoort. In het verleden bleek dit tot meer schuldinzicht te leiden bij zedendelinquenten.	
Stappenplan	Communicatie
Stap 1: Bepalen locaties dialooggroepen (2023) Stap 2: Organisatie dialooggroepen in de gevangenis van Brugge en Oudenaarde (2023) Stap 3: Evaluatie verloop dialooggroepen (2024)	Brede communicatie via mail en/of overleg aan alle belanghebbende actoren (EPI, Gemengde Commissie, beleidscoördinatoren, ...)
Indicatoren (mijlpalen)	Stand van zaken
Mijlpaal 1: Organisatie dialooggroepen in Brugge en Oudenaarde Mijlpaal 2: Evaluatie	Mijlpaal 1: De dialooggroepen werden georganiseerd in de gevangenis van Brugge en Oudenaarde (2023)
Middelen	
102.028,00 € voor 1 jaar	

ACTIE 38: COSA IN DE GEVANGENIS

OD 3.4 We investeren in een aanbod voor daders van intrafamiliaal en seksueel geweld

38. COSA in de gevangenis (ook gekoppeld aan SD 1)

Trekkende minister(s)	Minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme
Betrokken partners/meewerkende minister(s)	
Op basis van het bestaande project in Antwerpen en Brussel wordt onderzocht of er een gebiedsdekkende werking voor COSA ontwikkeld kan worden en hoe de werking al kan starten in de gevangenis. COSA is gericht op de re-integratie van zedendelinquenten met een matig tot hoog risico op hervall en zet daarom volop in op het creëren van een goed sociaal netwerk als belangrijke voorwaarde voor een geslaagde re-integratie. Het voornaamste doel is het voorkomen van nieuwe slachtoffers. Hiervoor wordt ingezet op zowel vrijwilligers om de zedendelinquent te ondersteunen als samenwerking met het gespecialiseerd hulpaanbod om therapie te voorzien en de nodige afstemming te realiseren.	
Stappenplan	Communicatie
<p>Stap 1: Evaluatie bestaande werkingen (2021) Evalueren van bestaande COSA-werkingen in Antwerpen en Brussel en verder verkennen van andere gelijkaardige werkingen. In tussentijd: verderzetten van bestaande COSA-werkingen en gelijkaardige projecten (Lus vzw).</p> <p>Stap 2: Bestek in kader van een overheidsopdracht uitschrijven (2021)</p> <p>Stap 3: Procedure toewijzen overheidsopdracht (2021)</p> <p>Stap 4: Start onderzoek (2022)</p> <p>Stap 5: Afronding onderzoek met verdere stappen (2022-2023)</p>	<p>Het resultaat van de evaluatie-werkgroep communiceren naar de partners betrokken bij de hulp- en dienstverlening.</p> <p>Mijlpaal 5: communicatie onderzoeksrapport aan belanghebbende actoren (Gemengde Commissie, DG EPI, gevangenis, ...)</p>
Indicatoren (mijlpalen)	Stand van zaken
<p>Mijlpaal 1: Financiering bestaande projecten</p> <p>Mijlpaal 2: Evaluatie bestaande projecten</p> <p>Mijlpaal 3: Uitgeschreven bestek</p> <p>Mijlpaal 4: Gunning onderzoeksopdracht</p> <p>Mijlpaal 5: Onderzoeksrapport is gevalideerd</p> <p>Mijlpaal 6: Eventuele implementatie</p>	<p>Mijlpaal 1: lopende, middelen toegekend tot eind 2023 voor zowel COSA Antwerpen als COSA Brussel (2021)</p> <p>Mijlpaal 2: Evaluatie van de COSA-werkingen is één van de onderzoeksvragen van het toegekende onderzoek (2021)</p> <p>Mijlpaal 3: Bestek is uitgeschreven (2021)</p> <p>Mijlpaal 4: Overheidsopdracht is toegewezen aan UFC. Onderzoek is gestart in januari 2022 en loopt tot november 2022. De twee grote onderzoeksvragen zijn: Hoe ziet de huidige werking van COSA in Vlaanderen en Brussel eruit? Hoe ziet een ideaal en haalbaar COSA-model eruit? Is daarbij een opstart binnen de gevangenis mogelijk en een meerwaarde?</p> <p>Mijlpaal 5: In december 2022 werd het onderzoeksrapport afgeleverd.</p> <p>Mijlpaal 6: Voorstel voor implementatie stelt dat COSA al te laten starten in de gevangenis een meerwaarde is, maar dat het dient ingebed te worden binnen de hulpverlening. Daarom worden er geen structurele middelen voorzien vanuit het Agentschap Justitie en Handhaving voor de verderzetting van deze werking (2023). Het onderzoeksrapport wordt bezorgd aan de collega's van het departement Zorg met de vraag een verderzetting vanuit de hulpverlening in overweging te nemen.</p>

Middelen

Financiering van de COSA-werkingen in 2022 (80.631,16 €) en 2023 (88.501,35). Financiering onderzoek 70.688,20 €.

ACTIE 39: PROGRAMMA TER PREVENTIE VAN GENDERGERELATEERD GEWELD

OD 3.4 We investeren in een aanbod voor daders van intrafamiliaal en seksueel geweld

39. Programma ter preventie van gendergerelateerd geweld (look gekoppeld aan SD 1)

Trekkende minister(s)	Minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme
Betrokken partners/meewerkende minister(s)	
Het succesvolle Europese project 'equi-x' ter preventie van gendergerelateerd geweld, gebaseerd op het internationaal erkend en wetenschappelijk onderbouwd H/M/D programma van Promundo, wordt uitgewerkt op maat van gedetineerden. Met dit herwerkte programma wordt vervolgens aan de slag gegaan met mannen in gevangenschappen om de link tussen mannelijkheid en geweld ter discussie te stellen, stereotiepe ideeën rond het klassieke man/vrouw denken te doorbreken en zo de kans op recidive te verminderen. Het herwerkte programma wordt getest en geëvalueerd binnen de gevangenis van Ruiselede.	
Stappenplan	Communicatie
<p>Stap 1: Uitwerken opdracht (2020)</p> <p>Stap 2: Toekenning project aan vzw Zijn (2020)</p> <p>Stap 3: Het internationaal erkend en wetenschappelijk onderbouwd H/M/D programma van Promundo wordt uitgewerkt op maat van gedetineerden (najaar 2020 – voorjaar 2021)</p> <p>Stap 4: Met het herwerkte programma aan de slag gaan met de gedetineerden in het PLC Ruiselede. (voorjaar 2021)</p> <p>Stap 5: Evaluatie en aanpassen van het programma zodat het programma gefinaliseerd kan worden (midden 2021)</p> <p>Stap 6: Draagvlak creëren rond het thema en het programma bij partners en gevangenschappen (2022)</p>	<p>Mijlpaal 4: onderzoeksrapport.</p> <p>Communicatie door beleidscoördinatoren in de verschillende gevangenschappen. De beleidscoördinator van Ruiselede communiceert naar de andere collega's. Communicatie en bespreking naar de gemengde commissie en bovenlokale werkgroep.</p>
Indicatoren (mijlpalen)	Stand van zaken
<p>Mijlpaal 1: Uitwerking opdracht</p> <p>Mijlpaal 2: Overeenkomst pilootproject tussen vzw Zijn en de Vlaamse Gemeenschap.</p> <p>Mijlpaal 3: Verschillende stuurgroepen project M in de gevangenis van Ruiselede</p> <p>Mijlpaal 4: Uitwerking project (door vzw Zijn)</p> <p>Mijlpaal 5: Onderzoeksrapport en handleiding rond gendergerelateerd geweld in gevangenschappen is.</p>	<p>Mijlpaal 1: afgerond augustus 2020.</p> <p>Mijlpaal 2: afgerond augustus 2020.</p> <p>Mijlpaal 3: afgerond (tussen oktober 2020 en de zomer van 2021). Er gingen 4 stuurgroepen door.</p> <p>Mijlpaal 4: afgerond. Zijn vzw herwerkte hun programma Equi-X (gemaakt voor jongeren in het middelbaar onderwijs) naar een programma dat kan gebruikt worden in de PLC Ruiselede ("Project M"). Dit gebeurde tussen september 2020 en februari 2021. De modules werden opgemaakt en aangepast aan de context, er werden focusgroepen uitgevoerd, een onderzoeksmethode uitgewerkt, er werd een trainerspoule samengesteld en de trainers werden opgeleid.</p> <p>De start van het effectieve project werd wegens corona uitgesteld naar september 2021. Vanaf dan gingen er wekelijks educatieve sessies door rond gender en relaties. Gelijktijdig voerde de KU Leuven een wetenschappelijk onderzoek om het effect van de interventie te meten. In een laatste fase zal er op basis van de ervaringen en resultaten een handleiding worden samengesteld en een eindrapport.</p>

Mijlpaal 5: Afgerond in 2022. Het onderzoeksrapport en de handleiding voor het programma rond gendergerelateerd geweld in gevangenissen zijn beschikbaar.

Middelen

29.000 euro

ACTIE 40: VERHOOGD BEWUSTZIJN VOOR DE NODEN VAN (EX-)GEDETINEERDEN BIJ VDAB-BEMIDDELAARS EN INSTRUCTEURS

OD 4.1 We brengen organisaties met elkaar in contact en leren hun werking kennen.

40. Verhoogd bewustzijn voor de noden van (ex-)gedetineerden bij VDAB bemiddelaars en instructeurs

Trekkende minister(s)	Minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw
Betrokken partners/meewerkende minister(s)	
VDAB ontwikkelt een opleidingsaanbod rond het thema detentie waar alle bemiddelaars en instructeurs op kunnen inschrijven. Met deze opleiding wordt het bewustzijn van de noden van de doelgroep van (ex-)gedetineerden verhoogd bij bemiddelaars en instructeurs. Zo vergroten we de kansen op een succesvol traject naar werk of competentieversterking. Deze opleiding wordt structureel opgenomen in het vaste opleidingsaanbod van VDAB.	
Stappenplan	Communicatie
<p>Stap 1: Ontwikkelen van de opleiding in samenwerking met VDAB detentiebemiddelaars.</p> <p>Stap 2: uitrol van de opleiding vanaf april 2021</p> <p>Stap 3: opleiding wordt opgenomen in vast opleidingsaanbod van VDAB --> er wordt momenteel gewerkt aan een digitale module detentie die kan gevolgd worden door zowel bemiddelaars als instructeurs. VDAB streeft ernaar om deze opleiding als verplicht te volgen onderdeel aan te bieden.</p> <p>Stap 4: onderzoeken of en hoe partners deze opleiding kunnen gebruiken</p>	<p>Interne communicatie bij VDAB</p> <p>Periodieke rapportering naar gemengde commissie</p>
Indicatoren (mijlpalen)	Stand van zaken
<p>Mijlpaal 1: opleiding rond detentie gefinaliseerd. VDAB streeft ernaar om deze opleiding op te nemen in het verplichte aanbod opleidingen voor alle bemiddelaars en instructeurs.</p> <p>Mijlpaal 2: eerste opleiding gaat door. VDAB streeft ernaar om de module op te starten dit najaar (2022).</p>	<p>Mijlpaal 1: afgerond.</p> <p>Mijlpaal 2: Opleiding wordt juni 2022 inhoudelijk afgewerkt ism SAM vzw. Eerste opleiding ging door op 29/4/21, tweede sessie op 21/10/2021. Wegens grote vraag werd een online module uitgewerkt. Vraag gesteld aan management om de statische informatie van de opleiding beschikbaar te maken in een online-module die ook geraadpleegd kan worden door partners van VDAB. Online module is afgerond en beschikbaar voor VDAB-personeel (partners buiten de scope van de samenwerkingsovereenkomst voor deze online module)</p>
Middelen	
100% VDAB-werkingsmiddelen	

ACTIE 41: ORGANISEREN VAN NETWERKMOMENTEN OVER WONEN IN DE VERSCHILLENDE GEVANGENISSEN

OD 4.1 We brengen organisaties met elkaar in contact en leren hun werking kennen.

41. Organiseren van netwerkmomenten over wonen in de verschillende gevangenissen

Trekkende minister(s)	Minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed
Betrokken partners/meewerkende minister(s)	Minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme
<p>Het verloop van de netwerkmomenten wonen die in samenwerking met de afdeling Welzijn en Samenleving van het departement WVG in de loop van 2019 werden georganiseerd in de gevangenissen in Gent, Dendermonde en Hasselt worden met het oog op een eventuele bijsturing geëvalueerd. Op basis van deze evaluatie wordt het initiatief verder uitgerold in de overige gevangenissen. Het opzet van deze netwerkmomenten is de lokale woonactoren, de trajectbegeleiders van het Justitieel Welzijnswerk en de psychosociale dienst van de gevangenis te informeren over elkaars werking en dienstverlening en met elkaar in contact te brengen. Deze informatiedeling en kennismaking zijn zo een basis en aanzet voor verder overleg en samenwerking op niveau van de gevangenis. Concreet worden de coördinator van de woonwinkel in deze gemeente en eventueel andere lokale woonactoren (sociale verhuurkantoren, sociale huisvestingsmaatschappijen, huurdersbonden, afhankelijk van de lokale context), de trajectbegeleider en de psychosociale dienst uitgenodigd. De verschillende diensten lichtten kort hun werking en dienstverlening toe, waarbij de nadruk ligt op de operationele praktijk/ervaring toegespitst op de doelgroep van de (ex-)gedetineerden.</p>	
Stappenplan	Communicatie
<p>Stap 1: Evaluatie netwerkmomenten 2019 in Dendermonde, Gent en Hasselt en bijsturen concept / opzet op basis van resultaten evaluatie (lokaal differentiëren, afhankelijk van de lokale mogelijkheden / uitdagingen en stand van zaken)</p> <p>Stap 2: Planning uitrol overige gevangenissen</p> <p>Stap 3: Contacteren en informeren lokaal betrokkenen</p> <p>Stap 4: Concrete organisatie lokaal netwerkmoment In samenwerking met beleidscoördinatoren</p>	<p>Communiceren naar de lokale besturen van en de woonactoren actief in de gemeente waar de betreffende gevangenissen zijn gelegen</p> <p>Communiceren naar de trajectbegeleiders en medewerkers PSD van de betreffende gevangenissen</p>
Indicatoren (mijlpalen)	Stand van zaken
<p>Mijlpaal 1: Evaluatie netwerkmomenten (voorjaar 2022)</p> <p>Mijlpaal 2: Planning netwerkmomenten in overige gevangenissen in overleg met beleidscoördinatoren (najaar 2022-voorjaar 2023)</p> <p>Mijlpaal 3: Uitrol in gevangenissen in samenwerking met beleidscoördinatoren (vanaf najaar 2023)</p> <p>Mijlpaal 4: Organisatie netwerkmomenten (2023 – 2025)</p>	<p>Mijlpaal 1. Netwerkmomenten in Dendermonde Gent / Hasselt in 2019</p> <p>Beperkte evaluatie uitgevoerd, maar geen aanleiding tot bijsturing van het concept of de opzet van de netwerkmomenten.</p> <p>Mijlpaal 2 .De beleidscoördinatoren werden eind 2022 – begin 2023 gecontacteerd met het oog op organisatie/ planning van netwerkmomenten.</p> <p>Mijlpaal 3.en 4. Organisatie netwerkmomenten vanaf najaar 2023.</p> <p>De uitvoering van deze actie heeft vertraging opgelopen door de coronapandemie.</p>
Middelen	
Reguliere personeelsmiddelen	

ACTIE 42: CONTINUÏTEIT TRAJECT BINNEN-BUITEN DETENTIE

OD 4.2 We bouwen aan een structuur om met gedetineerden aan trajecten te kunnen bouwen.

42. Continuïteit traject binnen-buiten detentie	
Trekkende minister(s)	Minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme
Betrokken partners/meewerkende minister(s)	Minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding - Minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw - Minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand - Minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen - Minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management
De justitiehuizen bekijken samen met het team hulp- en dienstverlening aan gedetineerden en in samenspraak met DG EPI op welke manier een trajectmatige aanpak opgezet kan worden voor elke gedetineerde. Een traject dat niet stopt bij vrijlating maar zoveel als mogelijk gecontinueerd kan worden na detentie en dit ongeacht of er een opvolging is door de justitiehuizen na detentie of niet (twee sporen). Niet elke gedetineerde zal immers vrijkomen met voorwaarden en dus opgevolgd worden door een justitieassistent. Ook voor deze doelgroep dient een trajectmatige overgang na detentie structureel ingebed te worden.	
Stappenplan	Communicatie
<p>Stap 1: Analyse: mogelijke werkwijzen in kaart brengen in afstemming met de partners van de gemengde commissie (2022-2023)</p> <p>Stap 2: Analyse samenbrengen in nota met plan van aanpak + validatie verdere stappen door GC (2023)</p> <p>Stap 3: Verdere uitvoering stappenplan (2023-2024)</p>	<p>De communicatie zal in eerste instantie binnen de gemengde commissie gebeuren.</p> <p>2023-2024: afhankelijk van gekozen werkwijze dienen ook externe partners te worden betrokken (bv. DG EPI, lokale besturen)</p>
Indicatoren (mijlpalen)	Stand van zaken
<p>Mijlpaal 1: Oplevering analysenota door team HDG en afdeling JH – 2023</p> <p>Mijlpaal 2: Bespreking nota binnen GC – afbakening scope – september 2023</p> <p>Mijlpaal 3: Voorstel verder stappenplan door team HDG en afdeling JH – september 2023</p> <p>Mijlpaal 4: Validatie verder stappenplan door GC – september 2023</p> <p>Mijlpaal 5: Verdere uitvoering 2023-2024</p>	<p>Mijlpaal 1-4: de nota, voorzien van acties die kunnen genomen worden op korte termijn werd besproken op 21/09/2023. Een aantal eerder voorziene acties zijn intussen opgenomen binnen de ESF-projecten.</p> <p>Mijlpaal 5: de acties opgenomen in de nota worden in 2023 en 2024 opgestart en uitgevoerd</p>
Middelen	
<p>2022-2023: De analyse en verdere afbakening gebeurt met de huidige beschikbare personeelsmiddelen. (vooral personeelsinzet binnen team HDG en afdeling JH)</p> <p>2023-2024: Er zijn geen bijkomende middelen voorzien voor de uitvoer van de actie. Er zullen echter wel acties worden opgenomen binnen de ESF-projecten voorzien voor het STRAP.</p>	

ACTIE 43: DE ROL VAN DE LOKALE BESTUREN IN HET KADER VAN DE RE-INTEGRATIE VAN (EX-)GEDETINEERDEN VERDUIDELIJKEN EN PARTNERSCHAPPEN OP DIT VLAK VERSTERKEN

OD 4.2 We bouwen aan een structuur om met gedetineerden aan trajecten te kunnen bouwen.

43. De rol van de lokale besturen in het kader van de re-integratie van (ex-) gedetineerden verduidelijken en partnerschappen op dit vlak versterken (ook gekoppeld aan SD 5)

Trekkende minister(s)	Minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme
Betrokken partners/meewerkende minister(s)	Minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen Minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding

Op basis van bestaande goede praktijken in Vlaanderen en Nederland wordt nagegaan welke rol de (diensten van de) lokale besturen (kunnen) hebben in de re-integratie van ex-gedetineerden, meer specifiek wat betreft de ondersteuning van de overgang van het leven binnen naar buiten de gevangenis, en de toegang tot sociale grondrechten na detentie. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het op punt stellen van de sociale administratie, het aanpakken van schulden of het vinden van huisvesting.

De randvoorwaarden voor een goede samenwerking tussen de betrokken actoren (de hulp- en dienstverleningspartners binnen de gevangenis, de partners binnen de penitentiaire administratie, de lokale besturen, de Justitiehuzen en andere actoren buiten de gevangenis) worden geïdentificeerd, met als doel de continuïteit van de hulp- en dienstverlening maximaal te garanderen. Het is namelijk de bedoeling om de multidisciplinaire samenwerking over de gevangensmuren heen te bevorderen, van bij de voorbereiding van de reclassering tot de effectieve re-integratie in de maatschappij (link met actie “continuïteit binnen-buiten detentie”).

De inzichten uit voormelde analyse worden vervolgens getoetst en verfijnd aan de hand van twee pilotprojecten. Op basis van de praktijkervaringen uit deze projecten wordt een voorstel uitgewerkt voor een structureel samenwerkingskader met de lokale besturen op vlak van de re-integratie van (ex-) gedetineerden.

Het team hulp- en dienstverlening aan gedetineerden en de afdeling Justitiehuzen, in dialoog met de Vlaamse Vereniging voor Steden en Gemeenten (VVSG), volgen dit op.

Stappenplan	Communicatie
<p>Stap 1: In kaart brengen van de goede praktijken en knelpunten in Vlaanderen en Nederland van samenwerkingen tussen lokale besturen en gevangensissen rond o.a. de brug binnen buiten en sociale administratie. (2021)</p> <p>Stap 2: Samenwerking opstarten met VVSG vanuit hun rol voor de lokale besturen (2022)</p> <p>Stap 3: Afbakenen en linken leggen met andere acties (continuïteit brug binnen buiten, hulp- en dienstverleningsplan, wonen, sociale administratie) waarin lokale besturen betrokken worden. (2022-2023)</p> <p>Stap 4: In kaart brengen welke lokale besturen interessant zijn om een pilotproject mee op te starten (2022-2023)</p> <p>Stap 5: Opstart van enkele pilotprojecten. (najaar 2023)</p> <p>Stap 6: Op basis van de pilotprojecten en als evaluatie een draaiboek/checklist (Life Event Scan) met betrekking tot de ondersteuning vanuit lokale besturen opstellen. (2024)</p> <p>Stap 7: Uitrol naar gevangensissen (2025)</p>	<p>Contact en communicatie met de betrokken lokale besturen en de gevangensissen die zullen meewerken met de pilotprojecten.</p> <p>Evaluatierapport wordt gecommuniceerd naar de betrokken actoren (lokale besturen, VVSG, de gevangensissen, verschillende betrokken beleidsdomeinen).</p>

Indicatoren (mijlpalen)	Stand van zaken
<p>Mijlpaal 1: Nota met goede praktijken en knelpunten</p> <p>Mijlpaal 2: Overleg met betrokken actoren (o.a. VVSG, Wonen, ABB)</p> <p>Mijlpaal 3: Plan van aanpak om pilotprojecten vorm te geven (in samenwerking met VVSG)</p> <p>Mijlpaal 4: Keuze pilotregio's</p> <p>Mijlpaal 5: Opstart pilotprojecten</p> <p>Mijlpaal 6: Evaluatie pilotprojecten</p>	<p>Mijlpaal 1-3: afgerond (2021-2023)</p> <p>Mijlpaal 4: Temse en Leuven werden in najaar 2023 als lokale besturen vanuit de werkgroep met VVSG gekozen om de pilotprojecten op te starten.</p> <p>Mijlpaal 5: De pilotprojecten gingen beide in het najaar van 2023 van start.</p>

Mijlpaal 7: Uitrol andere lokale besturen	
Middelen	
Binnen reguliere personeelsinzet	

[NIEUW] ACTIE 43 BIS: CONSULENT RE-INTEGRATIE VOOR DADERS MET EEN RISICOPROFIEL IN SAMENWERKING MET EEN LOKAAL BESTUUR

OD 4.2 We bouwen aan een structuur om met gedetineerden aan trajecten te kunnen bouwen.

43 B: Consulent re-integratie voor daders met een risicoprofiel in samenwerking met een lokaal bestuur

Trekkende minister(s)	Minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme
Betrokken partners/meewerkende minister(s)	
<p>Lokale besturen zijn een centrale partner voor een succesvolle re-integratie, zoals het hebben van een inkomen, een woning, een goede sociale administratie, maar ook in het mee helpen aansluiten naar psychologische hulpverlening. In Mechelen starten we een proefproject op dat de brug maakt tussen de gevangenis, de hulp- en dienstverlening, het lokaal bestuur en de (ex-)gedetineerde die in de regio zal reclasseren. Een consulent re-integratie zal samen met de (ex-)gedetineerde in kaart brengen hoe deze best opgevolgd wordt. Daders met een risicoprofiel en een combinatie van problematieken, zoals verslaving of psychiatrische stoornissen willen we via dit project benaderen tijdens detentie en via casusregie naar de juiste lokale partners begeleiden. We zetten vooral in op die (ex-)gedetineerden met een psychische problematiek die strafeinde doen en nood hebben aan verdere opvolging. Ook na detentie zetten we dus de regie verder door dezelfde consulent. Structurele samenwerking met het lokaal bestuur en de preventiediensten staat voorop.</p>	
Stappenplan	Communicatie
<p>Stap 1: Uitwerken van een projectplan (voorjaar 2023) Stap 2: Samenwerkingsengagement aftoetsen bij de stad Mechelen (voorjaar 2023) Stap 3: Aanwerven van een consulent re-integratie bij de afdeling HDG van het Agentschap Justitie en Handhaving (midden 2203) Stap 4: Oprichten van een lokale projectstuurgroep casusregie (ex-)gedetineerden Mechelen (najaar 2023) Stap 5: Afbakenen van de doelgroep in samenwerking met de psychosociale diensten en hulp- en dienstverleningsactoren obv populatiescan (2024). Stap 6: Opstart project (voorjaar 2024). Stap 7: Rapport over de resultaten van het project met aanbevelingen. (eind 2024) Stap 8: Afhankelijk van resultaten voortzetting en uitrol van het project inbouwen in de procesgang.</p>	<p>Stap 1: het project wordt voorgesteld aan de diensten van de stad Mechelen Stap 3: de stad Mechelen wordt betrokken bij de selectieprocedure van de consulent Stap 4: de stad Mechelen wordt betrokken in de lokale projectstuurgroep Stap 5: de PSD en de hulp- en dienstverleningsactoren en de diensten van de stad Mechelen worden geïnformeerd over het project Stap 6: met de betrokken diensten wordt overlegd over het verloop van de re-integratietrajecten van de cliënten Stap 7: het rapport wordt na validatie overgemaakt aan de gemengde commissie Stap 8: communicatie over vervolg project naar betrokken actoren</p>
Indicatoren (mijlpalen)	Stand van zaken
<p>Mijlpaal 1: Afgewerkt projectplan Mijlpaal 2: Aangeworven consulent re-integratie Mijlpaal 3: Opgestarte lokale stuurgroep Mijlpaal 4: Doelgroep werd bepaald Mijlpaal 5: Opstart project Mijlpaal 6: Rapport over het project met uitgewerkte methode van casusregie Mijlpaal 7: Beslissing over de voortzetting en uitrol van het project</p>	<p>Mijlpaal 1 en 2 zijn afgerond (2023) Mijlpaal 3: een lokale stuurgroep werd opgestart (najaar 2023)</p>
Middelen	
Personele middelen 84.401,06 euro (voor een projectcoördinator voor 1 jaar vanuit het Agentschap Justitie en Handhaving)	

ACTIE 44: GEDEELDE VISIE CONCRETISEREN NA AFRONDING TEMPLATE FORENSISCHE HUPVERLENING OPGG

OD 4.2 We bouwen aan een structuur om met gedetineerden aan trajecten te kunnen bouwen.

44. Gedeelde visie concretiseren na afronding template forensische hulpverlening (ook gekoppeld aan SD 2)

Trekkende minister(s)	Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
Betrokken partners/meewerkende minister(s)	Minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme
Sinds 2020 loopt er een oefening om te komen tot een gedeelde visie tussen het Vlaams Overlegplatform Geestelijke Gezondheid vzw, de justitiehuisen en de lokale welzijns- en zorgactoren over de toegankelijkheid en continuïteit van het hulpaanbod voor niet-gedetineerde justitiabelen met een psychische kwetsbaarheid met bijzondere aandacht voor de samenwerking tussen hulpverlener en justitieassistent. Na validering van deze visie zal deze een aanzet vormen om gericht stappen te zetten naar de ontwikkeling van een gestructureerd hulpaanbod voor niet-gedetineerde justitiabelen met een psychische problematiek, psychiatrische problematiek, verslavingsproblematiek of seksuele problematiek. Als deze oefening volledig is afgerond, wordt bekeken wat we uit dit proces kunnen leren om de brug binnen-buiten beter te maken en het succes van het re-integratietraject van elke gedetineerde te verhogen.	
Stappenplan	Communicatie
Stap 1: Oplevering rapport Stap 2: Bepalen beleid op basis van beleidsaanbevelingen Stap 3: Bekijken van link met hulp- en dienstverlening aan gedetineerden/geïnterneerden	Alle betrokken Vlaamse partners (departement WVG, Justitiehuisen,...) zitten mee rond de tafel. Er is geen specifieke communicatie voorzien.
Indicatoren (mijlpalen)	Stand van zaken
Mijlpaal 1 Oplevering rapport Mijlpaal 2 Bepalen beleid op basis van beleidsaanbevelingen Mijlpaal 3: Bekijken van link met hulp- en dienstverlening aan gedetineerden/geïnterneerden Mijlpaal 4: ontwikkeling samenwerkingsprotocol (tussen hulpverlening en justitiehuisen) Mijlpaal 5: de casustafels en provinciale overlegtafels zijn uitgerold in Vlaanderen.	Mijlpaal 1: afgerond – Het eindrapport werd opgeleverd op 30 november 2020 Mijlpaal 2: afgerond – beslissing om d.m.v. een vervolgttraject in te zetten op de uitrol van casustafels en provinciale overlegtafels, alsook de verfijning van een samenwerkingsprotocol tussen justitiehuisen en hulpverlening. Mijlpaal 3: stopgezet – er werd bekeken wat er uit dit proces kon geleerd worden om de brug binnen-buiten beter te maken en het succes van het re-integratietraject te verhogen; Vanuit de projectgroep werd besloten om hier geen concrete acties aan te verbinden. Mijlpaal 4: lopende (met vertraging) – er werd door Psyche vzw een afsprakenkader tussen de hulpverleningspartners en justitiehuisen uitgewerkt inzake de begeleiding en behandeling van niet-gedetineerde justitiabelen met een psychische kwetsbaarheid. Dit afsprakenkader wordt in een volgende fase voorgelegd aan de partners. Mijlpaal 5: lopende (met vertraging) – de casustafels en provinciale overlegtafels worden momenteel over gans Vlaanderen uitgerold. Het project liep vertraging op (deadline was voorzien voor 31.12.2023). Het project werd ondertussen verlengd tot 30 juni 2024.
Middelen	
Psyche vzw voert deze opdracht uit binnen de reguliere financiering (als partnerorganisatie geestelijke gezondheid). Psyche vzw zal tot en met 30 juni 2024 een deel van hun reguliere financiering reserveren voor het uitvoeren van deze specifieke opdracht. Vanaf 1 juli 2024 worden er geen middelen meer voorzien voor dit project.	

ACTIE 45: ONTWIKKELING PILOOTPROJECTEN ROND SOCIAAL-SPORTIEVE PRAKTIJEN IN DETENTIE MET VERBINDING BUITEN DE MUREN NA DETENTIE

OD 4.3 We investeren in zinvolle vrijetijdsbesteding via sport- en cultuurprogramma's voor gedetineerden met het oog op de verbinding met de buitenwereld.

45. Ontwikkeling pilootprojecten rond sociaal-sportieve praktijken in detentie met verbinding buiten de muren na detentie

Trekkende minister(s)	Minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme
Betrokken partners/meewerkende minister(s)	Minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management - Minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand

Er worden verschillende pilootprojecten ontwikkeld rond sociaal-sportieve praktijken in detentie met verbinding buiten de muren na detentie. Het is de bedoeling om via deze pilootprojecten na te gaan of gedetineerden vanuit de groepsactiviteiten sport en cultuur die werden beoefend in de gevangenis, een duurzame connectie kunnen maken met de buitenwereld. Hebben dergelijke netwerken een doel in functie van sociale integratie en zinvolle tijdsbesteding na detentie? In een eerste fase worden daarom partnerschappen verkend en wordt het projectplan vorm gegeven. In een tweede fase worden, op basis van wetenschappelijk onderzoek uitgevoerd door de VUB, de innovatieve partnerschappen tussen gevangenis, gedetineerden, gevangenis personeel, vrijwilligers, sociale partners en sportfederaties, sport, sociale en culturele organisaties en clubs effectief geïmplementeerd in vier pilootprojecten, met name in de gevangenis van Hasselt, Antwerpen, Beveren en Vorst. Samen wordt getracht een maximale impact te genereren op de sociale omgeving van de gedetineerden door follow-uptrajecten te ontwikkelen voor ex-gedetineerden. Concreet betekent dit dat een gedetineerde na vrijlating terecht kan in de sportclub of sociaal-sportieve organisatie waarmee er binnen de muren werd gewerkt. Bij uitbreiding kan dit ook een culturele organisatie zijn waar de gedetineerde als vrijwilliger/lid terecht kan. Deze pilootprojecten kaderen in het Erasmus+ project "Sport in Prison. A plan for the future".

Stappenplan	Communicatie
<p>Stap 1: Detecteren van mogelijke connecties tussen groepsactiviteiten sport - cultuur en de buitenwereld.</p> <p>Stap 2: Implementeren van innovatieve partnerschappen tussen diverse actoren.</p> <p>Stap 3: Ontwikkelen van follow-uptrajecten voor ex-gedetineerden.</p>	<p>Organiseren van een Europees studie- en inspiratiedag (Erasmus+project) waarin de opgedane kennis en expertise wordt gedeeld.</p> <p>Expertisedeling en communicatie gebeurt ook met Europese partners (Italië, Bulgarije, Kroatië en Nederland) die gelijkaardige experimenten ontwikkelen.</p> <p>Publicatie resultaten wetenschappelijk onderzoek, toolkit en beleidsaanbevelingen en artikels in diverse media</p>
Indicatoren (mijlpalen)	Stand van zaken
<p>Mijlpaal 1: Ontwikkelen van pilootprojecten als brug tussen groepsactiviteiten sport - cultuur en de buitenwereld.</p> <p>Mijlpaal 2: Deelname aan een sport- of cultuuractiviteiten na detentie.</p>	<p>Mijlpaal 1: afgerond: Opstart /doorstart van de vier pilootprojecten/leertrajecten Start to coach (Beveren), Going for goals (Hasselt), Brug binnen buiten (Antwerpen), Boxing project (Vorst). De projecten in Antwerpen en Vorst werden vroegtijdig stopgezet, de projecten in Beveren en Hasselt werden gerealiseerd in 2022. In 2023 werden in bijkomende gevangenis opleidingen georganiseerd (Wortel, Gent, Leuven-Centraal)</p> <p>Mijlpaal 2: Sportclubs werden van buiten de muren betrokken in de gevangenis, om deel te nemen aan sportactiviteiten zoals toernooien.</p>
Middelen	
<p>De Vlaamse Gemeenschap voorziet in de begroting jaarlijks een totale werkingssubsidie van 1.150.660,00 euro voor De Rode Antraciet vzw.</p> <p>Voor de periode 2021-2025 ontvangt de Rode Antraciet vzw jaarlijks een extra subsidie van 12 000 euro ter uitvoering van de acties 46 en 45 in het STRAP.</p>	

ACTIE 46: EXPERTISEDELING EN ONTSLUITING VAN DE RESULTATEN VAN PILOOTPROJECTEN ROND SOCIAAL-SPORTIEVE PRAKTIJEN MET HET OOG OP RESPONSABILISERING EN SENSIBILISERING

OD 4.3 We investeren in zinvolle vrijetijdsbesteding via sport- en cultuurprogramma's voor gedetineerden met het oog op de verbinding met de buitenwereld.

46. Expertisedeling en ontsluiting van de resultaten van pilootprojecten rond sociaal-sportieve praktijken met het oog op responsabilisering en sensibilisering

Trekkende minister(s)	Minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme
Betrokken partners/meewerkende minister(s)	Minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management - Minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand

De Rode Antraciet vzw ontwikkelt samen met Europese partners op basis van de drie pilootprojecten uit actie 45 een draaiboek waarin ze aangeven op welke manier men sociaal-sportieve programma's in de gevangenis ontwikkelt en de verbinding voor de gedetineerden met de buitenwereld opzet. Van daaruit zullen, samen met de Europese partners, beleidsaanbevelingen geformuleerd worden om te beoordelen of dit verder geïmplementeerd kan worden. Met behulp van proces- en productevaluaties zullen deze innovatieve projecten wetenschappelijk onderzocht worden. Deze pilootprojecten kaderen in het Erasmus+ project "Sport in Prison. A plan for the future". (SPPF)

Stappenplan	Communicatie
<p>Stap 1: Expertisedeling en ontsluiting van resultaten betreffende het opzetten en ontwikkelen van sociaal-sportieve programma's.</p> <p>Stap 2: Exploreren en exploiteren van deze resultaten.</p> <p>Stap 3: Wetenschappelijk onderzoek.</p>	<p>Organisatie van het slotsymposium "Sports in Prison. A step towards rehabilitation?" op 15 december 2022 in Brussel. Presentatie van de onderzoeksresultaten, voorstelling van de Toolkit en de beleidsaanbevelingen. Doel is om de opgedane kennis en expertise te delen met een Europees publiek.</p> <p>Expertisedeling en communicatie gebeurt ook met Europese partners (Italië, Bulgarije, Kroatië en Nederland) die gelijkaardige experimenten ontwikkelen.</p> <p>Verdere nationale en internationale verspreiding van de publicatie 'Sport bridges. A guide for practitioners.' (toolkit)</p>

Indicatoren (mijlpalen)	Stand van zaken
<p>Mijlpaal 1: Ontwikkelen van een draaiboek.</p> <p>Mijlpaal 2: Ontwikkelen van 3 pilootprojecten in 3 verschillende gevangenissen.</p> <p>Mijlpaal 3: Proces en productevaluatie door VUB.</p>	<p>Draaiboek werd gepubliceerd (mijlpaal 1) op basis van de pilootprojecten uit actie 45 (mijlpaal 2). Het proces werd geëvalueerd door VUB (mijlpaal 3).</p>

Middelen

De Vlaamse Gemeenschap voorziet in de begroting jaarlijks een totale werkingssubsidie van 1.150.660,00 euro voor De Rode Antraciet vzw. Voor de periode 2021-2025 ontvangt de Rode Antraciet vzw jaarlijks een extra subsidie van 12 000 euro ter uitvoering van de acties 46 en 45 in het STRAP.

ACTIE 47: CULTURELE ACTIVITEITEN VIA DE BIBLIOTHEEKWERKING

OD 4.3 We investeren in zinvolle vrijetijdsbesteding via sport- en cultuurprogramma's voor gedetineerden met het oog op de verbinding met de buitenwereld.

47. Culturele activiteiten via de bibliotheekwerking

Trekkende minister(s)	Minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme
Betrokken partners/meewerkende minister(s)	Minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management - Minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand

De steden/gemeenten en het Departement Cultuur, Jeugd en Media sloten een convenant 2020-2025 met betrekking tot de bibliotheekwerking in de gevangenissen in het kader van 'het Participatiedecreet'. De steden/gemeenten dienen in dat kader minstens twee culturele activiteiten te organiseren:

- Het organiseren van minstens één culturele activiteit, samen met de Vlaamse actoren (De Rode Antraciet vzw enz.), die de kloof kan dichten tussen de gevangenis en de samenleving (bv. Parlé Detiné).
- In samenwerking met de Vlaamse actoren (De Rode Antraciet vzw enz.) wordt minstens één culturele activiteit georganiseerd binnen de gevangensismuren (bv. het organiseren van een workshop 'poetry slam' in de gevangenisbibliotheek). Afhankelijk van de gekozen activiteiten kan een samenwerking worden aangegaan met de betrokken Vlaamse beleidsdomeinen (bv. Onderwijs, Welzijn, enz.).

De Rode Antraciet vzw zal via de collegaegroep gevangenisbibliotheken een coördinerende/trekkende rol opnemen bij het organiseren van deze culturele activiteiten. Er wordt een evaluatie voorzien door het Departement Cultuur, Jeugd en Media.

Stappenplan	Communicatie
<p>Stap 1: Door het aanwenden van financiële middelen voor digitalisering in de gevangenisbibliotheken kunnen tijd en middelen meer efficiënt worden ingezet.</p> <p>Stap 2: Steden en gemeenten dienen minstens 2 culturele activiteiten te organiseren.</p> <p>Stap 3: Het organiseren van culturele activiteiten past binnen de strategische doelstellingen van de Rode Antraciet vzw.</p>	De methode van communicatie is afhankelijk van de gekozen activiteit(en).
Indicatoren (mijlpalen)	Stand van zaken
<p>Mijlpaal 1: De Rode Antraciet vzw zal via de collegagroep gevangenisbibliotheken een coördinerende/trekkende rol opnemen bij het organiseren van deze culturele activiteiten.</p> <p>Mijlpaal 2: Het organiseren van minstens één culturele activiteit, samen met de Vlaamse actoren (De Rode Antraciet vzw enz.), die de kloof kan dichten tussen de gevangenis en de samenleving (vb. Parlé Detiné).</p> <p>Mijlpaal 3: In samenwerking met de Vlaamse actoren (De Rode Antraciet vzw enz.) wordt minstens 1 culturele activiteit georganiseerd binnen de gevangensismuren (vb. het organiseren van een workshop 'poetry slam' in de gevangenisbibliotheek).</p>	<p>2020: Opmaak overzicht van culturele activiteiten in gevangenisbibliotheken met gedetineerden of/en met vrije burgers.</p> <p>2021: In het najaar van 2021 starten binnen het herstelgerichte project DIALOOG (Avansa, De Rode Antraciet en De Huizen) in Vlaanderen en Brussel een reeks sociaal-culturele activiteiten op voor gedetineerden en vrije burgers. Op veel plaatsen zijn (gevangenis)bibliotheken een organiserende partner. Het project loopt tot eind 2023 en heel wat bibliotheken engageren zich lokaal tot een (vaste) samenwerkingsrol bij het opzetten van gemengde activiteiten die de muur tussen gevangenis en vrije samenleving moeten verlagen.</p> <p>2022:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Nieuwe culturele initiatieven voor gedetineerden, hun directe sociale omgeving en de vrije samenleving waaraan de bibliotheken hun samenwerking kunnen verlenen (Bladwijzer van Creatief Schrijven, Binnen & Buiten van Bond Zonder Naam en Leeswereld van Iedereen Leest, project rond Albanese literatuur)

- Het DIALOG-project is de generator voor heel wat nieuwe partnerschappen, verantwoordelijk voor boeiende culturele activiteiten voor een gemengd publiek van gedetineerden en vrije burgers. Slam over de muren heen (in Oudenaarde, Gent, Ruiselede en Dendermonde), DIALOGvliegers (regio Mechelen) en de verschillende samenleesgroepen (dit najaar onder meer in Gent en Oudenaarde) zijn mooie voorbeelden.
- Het overzicht van culturele activiteiten wordt geüpdatet, zodat de gevangenisbibliotheekmedewerkers zicht hebben op mekaars plannen, van elkaar kunnen leren en mekaar kunnen inspireren.

Middelen

De Vlaamse Gemeenschap voorziet in de begroting jaarlijks een totale werkingssubsidie van 1.150.660,00 euro voor De Rode Antraciet vzw.

ACTIE 48: VERSTERKEN VAN DE DIGITALE ARCHITECTUUR

OD 4.4 We brengen de digitale wereld in de gevangenis met oog op de ontwikkeling van digitale vaardigheden.

48. Versterken van de digitale architectuur

Trekkende minister(s)	Minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme
Betrokken partners/meewerkende minister(s)	Minister van Welzijn, Volksgezondheid Gezin en Armoede bestrijding - Minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management - Minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand - Minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw

Binnen de bovenlokale werkgroep digitalisering, waarin zowel de Vlaamse partners hulp- en dienstverlening als DG EPI vertegenwoordigd zijn, wordt nagegaan op welke manieren de dienstverlening van de Vlaamse partners digitaal beschikbaar kan worden gemaakt op het vlak van infrastructuur, internetvoorzieningen en het gebruik van digitale tools (zie ook "optimalisering van de digitale uitrusting binnen de gevangenisbibliotheken om de digitale aardigheden van gedetineerden te verhogen"). Daarbij wordt gestreefd naar het beschikbaar maken van bestaande digitale leerplatformen en digitale dienstenplatformen voor alle gedetineerden in Vlaanderen en Brussel (zie ook "digitalisering van het onderwijsaanbod"). Op die manier kunnen de digitale competenties van gedetineerden (verder) ontwikkeld en versterkt worden opdat deze aansluiten bij de vaardigheden die onze samenleving vereist. Deze doelstelling sluit aan bij het Strategisch Plan Geletterdheid (2017-2024) van de Vlaamse Regering waarin het verhogen van digitale geletterdheid van volwassenen één van de vijf doelstellingen is. Hiervoor wordt in eerste instantie tegen 2023 een gemeenschappelijke visie en plan van aanpak ontwikkeld met DG EPI. Op welke manier willen we informatievoorziening en ICT binnen de gevangenissen toegankelijk maken en beheren? Hoe kan de digitale infrastructuur verbeterd worden om een antwoord te bieden aan maatschappelijke en individuele noden en behoeften van gedetineerden? In 2024 wordt een tussentijdse evaluatie samen met alle betrokken beleidsdomeinen voorzien om hiaten in kaart te brengen en na te gaan welke bijkomende initiatieven nodig zijn om noden en behoeften in te vullen.

Stappenplan	Communicatie
<p>Met betrekking tot de GEDETINEERDEN:</p> <p>Stap 1: We brengen in kaart wat er nu al is op vlak van informatievoorziening en ICT in de verschillende gevangenissen. We maken op basis van deze oefeningen een analyse van de noden die er zijn. - zomer 2021.</p> <p>Stap 2: We tekenen een gezamenlijke visie uit van waar we naartoe willen. Binnen deze visie bepalen we op welke digitale vaardigheden we prioritair inzetten met oog op de reclassering. - eind 2022.</p> <p>Stap 3: We klaren uit welke zaken van de gezamenlijke visie waar gerealiseerd kunnen worden tegen 2025 - eind 2023 – midden 2024</p> <p>Stap 4: We implementeren de gezamenlijke visie – 2023-2024</p> <p>Stap 5: We maken een tussentijdse evaluatie van de implementatie van de gezamenlijke visie - eind 2024</p> <p>Stap 6: We optimaliseren de gezamenlijke visie op basis van de implementatie en rollen deze verder uit - 2025</p> <p>Met betrekking tot de MEDEWERKERS:</p> <p>Stap 1: We actualiseren de overeenkomst ICT - 2023-2024</p>	<p>Van elke mijlpaal die genomen wordt, wordt er gecommuniceerd naar de lokale beleids- en coördinatieteams.</p> <p>In eerste instantie brengen we de lokale coördinatieteams op de hoogte van de wijze waarop deze actie aangepakt zal worden als de lokale bevraging opgestart zal worden (zie stap 1).</p>

Stap 2: We rollen de afspraken die vastgelegd zijn in de overeenkomst ICT uit 2025	
Indicatoren (mijlpalen)	Stand van zaken
<p>GEDETINEERDEN</p> <p>Mijlpaal 1: Document met noden en prioriteiten (eind 2021)</p> <p>Mijlpaal 2: Uitgetekende visie (eind 2022)</p> <p>Mijlpaal 3: Uitgeklearde engagementen en implementatie (2023 – 2024)</p> <p>Mijlpaal 4: Tussentijdse evaluatie (eind 2024)</p> <p>Mijlpaal 5: Vervolledigen en verdere uitrol visie (2025)</p> <p>MEDEWERKERS</p> <p>Mijlpaal 1: Geactualiseerde overeenkomst ICT (2023)</p> <p>Mijlpaal 2: Uitgerolde overeenkomst ICT (2025)</p>	<p>GEDETINEERDEN</p> <p>Mijlpaal 1: Inputnota Gemengde Commissie voor dienstplatform EPI opgemaakt</p> <p>Mijlpaal 2: De visie werkgroep digitalisering kwam midden 2022 tot een gezamenlijke visie. De validering van deze visie door de Gemengde Commissie en DG EPI werd eind 2022 afgerond.</p> <p>Mijlpaal 3: Prioriteiten voor plan van aanpak werden midden 2023 bepaald op werkgroep digitalisering: toegang (tot internet, soft- en hardware), ondersteuningsnetwerken (op wie kan men beroep doen ifv hulp en ondersteuning bij het gebruik van ICT toepassingen,) en vaardigheden (het leren gebruiken van digitale toepassingen). Begin 2024 vertaling in concrete acties.</p> <p>Mijlpaal 4-6: Start implementatie, evaluatie en optimalisatie- visie gaat verder in 2024 en afgerond in 2025.</p> <p>MEDEWERKERS</p> <p>Mijlpaal 1 en 2: Binnen de bovenlokale werkgroep digitalisering worden afspraken gemaakt en procedures uitgetekend over het gebruik van bv. laptops door gedetineerden en binnen brengen van IT materiaal voor medewerkers bv. GSM, 4G stick, USB, ...). De opmaak van de ICT overeenkomst met DG EPI staat gepland voor 2024.</p>
Middelen	
Reguliere personeelsinzet.	

ACTIE 49: DIGITALISERING VAN HET ONDERWIJSAANBOD

OD 4.4 We brengen de digitale wereld in de gevangenis met oog op de ontwikkeling van digitale vaardigheden

49. Digitalisering van het onderwijsaanbod

Trekkende minister(s)	Minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand
Betrokken partners/meewerkende minister(s)	
<p>Er wordt ingezet op de digitalisering van educatieve toepassingen in de gevangenissen. Door een uitbreiding van het aanbod in gecombineerd onderwijs en e-learning wordt een breder en meer flexibel aanbod ontwikkeld. Er wordt voorzien in een subsidie voor de inrichting en het onderhoud van een elektronisch leerplatform PRIMO (PRison MOodle) dat aangepast is aan de gevangeniscontext. PRIMO is, in afwachting van het toegankelijk maken van de reguliere online leerplatformen in samenwerking met FOD Justitie, noodzakelijk om gecombineerd onderwijs in de gevangeniscontext te organiseren. PRIMO is operationeel in drie gevangenissen. Daarnaast wordt vanuit onderwijs de uitbouw van digitale infrastructuur in elke gevangenis in functie van een kwalitatief en toegankelijk onderwijsaanbod ondersteund. Gedetineerden moeten gebruik kunnen maken van internettoegang, digitale tools en toepassingen voor educatieve doeleinden.</p>	
Stappenplan	Communicatie
<p>Stap 1: Vocvo signaleert actief de noden inzake digitale infrastructuur in functie van een kwalitatief en toegankelijk onderwijsaanbod.</p> <p>Stap 2: Realiseren van een uitgebreider aanbod in gecombineerd onderwijs en e-learning binnen de gevangenissen, afhankelijk van de mate waarin de toegang tot digitale infrastructuur en toepassingen door FOD justitie wordt gerealiseerd.</p>	<p>Afstemming met justitie via de bovenlokale werkgroep en de dienst digitalisering detentie (zie verslaggeving).</p> <p>Jaarlijkse opvolging aanbod in gecombineerd onderwijs en e-learning via jaarverslag 'onderwijs aan gedetineerden'.</p>
Indicatoren (mijlpalen)	Stand van zaken
<p>Mijlpaal 1: Ontwikkelingen op bovenlokaal niveau waardoor de toegang tot digitale infrastructuur en toepassingen door FOD Justitie worden gerealiseerd.</p> <p>Mijlpaal 2: Het aanbod dat wordt georganiseerd in gecombineerd onderwijs toe, afhankelijk van de digitale ontwikkelingen..</p>	<p>Ontwikkelingen op bovenlokaal niveau:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Via bovenlokale werkgroep digitalisering worden noden gesignaleerd en mogelijkheden in samenwerking met DG EPI onderzocht ○ November 2023: in bijna alle gevangenissen zijn nieuwe computers geïnstalleerd en is er een beperkte internetlijn in de leslokalen. Enkel voor Ieper en Brussel zijn de voorbereidingen nog lopende. <p>Ontwikkelingen op vlak van onderwijs:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ PRIMO verder in gebruik genomen in twee inrichtingen (Leuven-Centraal en Antwerpen). In Beveren is er toegang tot PRIMO via Prison Cloud. ○ Er is een Erasmusproject (Triangle) opgestart waar Vocvo en DG EPI partners zijn. Ikv dit project onderzoeken we de mogelijkheden tot gebruik van digitaal leerplatform op chromebooks voor gedetineerden. Project loopt van november 2021 tot eind 2024: gevangenis Brugge als eerste pilootproject. ○ In kader van het Edusprong project ism CVO Groeipunt in de gevangenis Beveren wordt onderzocht of het leerplatform van het CVO toegankelijk kan worden gemaakt.
Middelen	
In 2020 werd een bijkomende subsidie voorzien van 7500 euro.	

ACTIE 50: OPTIMALISERING VAN DE DIGITALE UITRUSTING BINNEN DE GEVANGENISBIBLIOTHEKEN OM DE DIGITALE VAARDIGHEDEN VAN GEDETINEERDEN TE VERHOGEN

OD 4.4 We brengen de digitale wereld in de gevangenis met oog op de ontwikkeling van digitale vaardigheden

50. Optimalisering van de digitale uitrusting binnen de gevangenisbibliotheken om de digitale vaardigheden van gedetineerden te verhogen	
Trekkende minister(s)	Minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management
Betrokken partners/meewerkende minister(s)	
<p>Het Departement Cultuur, Jeugd en Media biedt een éénmalige financiële ondersteuning aan de steden/gemeenten, met een gevangenis op hun grondgebied, voor de digitaliseringskosten met betrekking tot de bibliotheekwerking van de gevangenis. De verbetering en uitbreiding van de digitale uitrusting in de gevangenisbibliotheken komt tegemoet aan de digitale behoeften van de gedetineerden wat betreft ontspanning, vorming en informatie.</p> <p>Aanvullend op het convenant 2020-2025 die de steden/gemeenten en het Departement Cultuur, Jeugd en Media sloten met betrekking tot de bibliotheekwerking in de gevangenis in het kader van 'het Participatiedecreet' (cfr. actie 47), kunnen de steden/gemeenten en het Departement Cultuur, Jeugd en Media, via een aanvraag tot digitaliseringssubsidie, een addendum (2020-2025) sluiten om de digitalisering van de gevangenisbibliotheek (RFID, digitectuur i.f.v. digitale content enz.) te realiseren.</p> <p>Het Departement Cultuur, Jeugd en Media biedt (na overleg met de collega's van de Franse Gemeenschap dd. 25-10-2023) via het VGC-convenant een eenmalige projectsubsidie aan voor de Brusselse gemeenten (Sint-Gillis & stad Brussel (Haren)), met een gevangenis op hun grondgebied, voor de digitaliseringskosten met betrekking tot de bibliotheekwerking van de gevangenis. Voor de meerkosten voor de ondersteuning van de bibliotheek in het gevangenisdorp te Haren worden volgende afspraken gemaakt, uitgaande van een 60/40-verdeelsleutel: De eenmalige kosten voor de startcollectie (112.500 euro) en de digitalisering (62.500 euro) worden gedragen door de Vlaamse Gemeenschap.</p>	
Stappenplan	Communicatie
<p>Stap 1: Aanvraag indienen conform de (Wise)implementatiekalender.</p> <p>Stap 2: Beslissing betreffende de subsidietoekenning binnen de 3 à 4 maanden na de aanvraag & uitbetaling voorschot (80%) = 25.000 euro.</p> <p>Stap 3: Operationeel: Na 15 maanden is de RFID-digitalisering operationeel.</p> <p>Stap 4: Verantwoording: tegen 1 mei dient men een voorlopige verantwoording (bij vertraging) in of een definitieve verantwoording (zonder vertraging) in. Het saldo wordt pas bij een definitieve verantwoording (na controle) uitbetaald.</p>	<p>De lokale besturen ontvangen een brief met de beslissing betreffende de subsidie digitalisering.</p> <p>De lokale besturen ontvangen van het Departement CJM een overzicht van alle nodige documenten betreffende de werking van gevangenisbibliotheken</p> <p>De VGC ontvangt een brief/mail met de beslissing betreffende de projectsubsidie digitalisering (Sint-Gillis & Haren) & startcollectie voor (Haren).</p> <p>De VGC ontvangt van het Departement CJM een overzicht van alle nodige documenten betreffende de werking van gevangenisbibliotheken.</p>
Indicatoren (mijlpalen)	Stand van zaken
<p>Mijlpaal 1: Beslissing betreffende de subsidietoekenning en uitbetaling voorschot (80%)</p> <p>Mijlpaal 2: Addendum 'speciale collectie' tussen de lokale besturen en Cultuurconnect m.b.t. de uitrol van het EBS-systeem.</p> <p>Mijlpaal 3: Addendum 'digitalisering gevangenisbib' tussen de lokale besturen en de gevangenis. De lokale besturen ontvangen van Cultuurconnect eveneens een checklist en privacyverklaring.</p> <p>Mijlpaal 4: Implementatieperiode: van 15 maanden (of meer indien er sprake is van vertraging) en dan operationele RFID-digitalisering.</p>	<p>6 gevangenis met de RFID-digitalisering (Dendermonde, Hasselt, Oudenaarde, Brugge, Turnhout, Mechelen).</p> <p>2 gevangenis in Leuven zijn al operationeel, maar de definitieve verantwoording moet nog gebeuren.</p> <p>Er zijn 2 gevangenis die kampen met vertraging (Ruisselede en Beveren).</p> <p>De gevangenis van Hoogstraten en Merksplas zitten op schema.</p> <p>De lokale besturen van Antwerpen, Gent & Ieper hebben hun aanvraag ingediend. De beslissing volgt in januari 2024..</p>

<p>Mijlpaal 5: Voorlopige/definitieve verantwoording: tegen 1 mei dient men een voorlopige verantwoording (bij vertraging) in of een definitieve verantwoording (zonder vertraging) in.</p> <p>Mijlpaal 6: Uitbetaling saldo wordt pas bij een definitieve verantwoording (na controle) uitbetaald.</p>	<p>Voor Brussel: eind '23: intern overleg tussen administraties / kabinetten van DCJM en AJH i.f.v. afstemming met Franse Gemeenschap. Opmaak projectsubsidiebesluit aan de VGC voor een startcollectie (Haren) en digitalisering (Haren en Sint-Gillis).</p>
---	---

Middelen

Het bedrag voor de hele beleidsperiode 2020 -20225 met een éénmalige subsidiëring betreffende de digitalisering gevangenisbibliotheken bedraagt 500.000 euro met een maximum van 31.250 euro per gevangenis.

Het bedrag voor de éénmalige subsidiëring betreffende de digitalisering Brusselse gevangenisbibliotheken bedraagt 93.750 euro (31.250 euro voor Sint-Gillis en 62.500 euro voor Haren). Daarnaast is er nog een éénmalige subsidie voor een (NL-)startcollectie voorzien voor een bedrag van 112.500 euro.

ACTIE 51: DE MULTIDISCIPLINAIRE AANPAK IN DE SAMENWERKING TUSSEN DE HULP- EN DIENSTVERLENINGSPARTNERS BINNEN DE NETWERKORGANISATIE EVALUEREN EN VERSTERKEN

SD 5. We zetten in op (hernieuwde en) versterkte samenwerking en organisatievormen om te komen tot een hulp- en dienstverleningsaanbod op maat voor elke gedetineerde

51. De multidisciplinaire aanpak in de samenwerking tussen de hulp- en dienstverleningspartners binnen de netwerkorganisatie evalueren en versterken (ook gekoppeld aan SD 2)

Trekkende minister(s)	Minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme
Betrokken partners/meewerkende minister(s)	Minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding - Minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management - Minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand - Minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed - Minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw - Minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen
<p>Door de complexe context en problematieken, en de vele betrokken samenwerkingspartners krijgt de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden structureel vorm binnen het model van een netwerkorganisatie. Om te komen tot een hulp- en dienstverleningsaanbod op maat voor elke gedetineerde (cliëntniveau), kan een multidisciplinaire aanpak noodzakelijk zijn. Om na te gaan welke verbeteringen nodig zijn om de samenwerking binnen dit model ook de komende jaren efficiënt en werkbaar te houden, evalueren we samen met de partners de samenwerking. Hierbij is specifiek aandacht voor de samenwerking die bestaat op zowel het structureel als het individueel cliëntniveau en wordt er rekening gehouden met bestaande evaluatierapporten (waaronder de audit van het Rekenhof).</p> <p>Om het organisatiemodel van de hulp- en dienstverlening te versterken ging het Agentschap Justitie en Handhaving in 2022 een grootschalig partnerschap aan met het Departement Werk en Sociale Economie en het Europees Sociaal Fonds. De bovenlokale en lokale netwerkorganisatie(s) konden intekenen op een projectoproep 'Netwerkorganisaties voor gevangenen' ter versterking van de samenwerking. Dit resulteerde in 7 projecten, 1 bovenlokaal en 6 lokale (zie infra), waarin de partners van de hulp- en dienstverlening aan de slag gaan met hun netwerk in functie van een betere re-integratie van gedetineerden. Hierbij wordt steeds gestart met een analysefase op basis waarvan vervolgens experimenten worden uitgewerkt en effectief getest.</p>	
Stappenplan	Communicatie
<p>Stap 1: Contactname tussen AJH en Europa WSE -ESF in functie van partnerschap</p> <p>Stap 2: Opzetten partnerschap in de vorm van projectoproep 'Netwerkorganisaties voor Gevangenen' vanuit Europa-WSE en ESF met AJH als promotor</p> <p>Stap 3: Lancering projectoproep en coördinatie bovenlokale en lokale indiening van projecten in samenwerking met het netwerk hulp- en dienstverlening aan gedetineerden.</p> <p>Stap 4: Voorbereiden en lancering herhalingsoproep 'Netwerkorganisaties voor Gevangenen'</p> <p>Stap 5: Voorbereiden en lanceren nieuwe projectoproepen 'Dienstverlening'</p> <p>Stap 6: Evaluatie</p>	<p>Bekendmaking projectoproep 'Netwerkorganisaties voor Gevangenen'</p> <p>Communicatie positieve gunningsbeslissingen en budget voor 7 projecten</p>
Indicatoren (mijlpalen)	Stand van zaken
<p>Mijlpaal 1: Projecten oproep 1 succesvol uitgevoerd</p> <p>Mijlpaal 2: Projecten oproep 2 succesvol uitgevoerd en impact op netwerkorganisatie in kaart gebracht</p> <p>Mijlpaal 3: Vernieuwde netwerkorganisatie ten behoeve van de dienstverlening aan gedetineerden met het oog op hun re-integratie</p> <p>Mijlpaal 4: Projectoproep dienstverlening aan gedetineerden</p>	<p>Medio 2022 startten 1 bovenlokaal en 6 lokale projecten die vanuit elk een eigen invalshoek/aanbod de (lokale netwerkorganisatie evalueren/versterken), zie acties 51 i-vii.</p> <p>Eind 2023 schreven de 7 projecten zich succesvol in op de herhalingsoproep en werden de projecten verlengd tot '25</p> <p>Eind 2023 wordt een nieuwe oproep voor dienstverlening aan gedetineerden voorbereid in samenwerking tussen AJH en Europa WSE met het oog op aanbod ter bevordering van re-integratie.</p>

Middelen

Projectoproep 'Netwerkorganisaties voor Gevangenen': projecten begroot voor een totaal van 2.400.000 € (budget per project weergegeven in acties 51 i-vii)

Herhalingsoproep 'Netwerkorganisaties voor Gevangenen': projecten begroot voor een totaal van 3.762.630,73 € (budget per project weergegeven in acties 51 i-vii)

Reguliere personeelsinzet AJH – Europa WSE

[NIEUW] ACTIE 51 I: NETWERKEN VOOR RE-INTEGRATIE

SD 5: We zetten in op (hernieuwde en) versterkte samenwerking en organisatievormingen om te komen tot een hulp- en dienstverleningsaanbod op maat van elke gedetineerde	
51 i: Netwerken voor re-integratie	
Trekkende minister(s)	Minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme
Betrokken partners/meewerkende minister(s)	Minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding - Minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management - Minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand - Minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed - Minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw - Minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen
De bovenlokale overheden en organisaties binnen het netwerk van de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden analyseren hun eigen werking en samenstelling. Ze brengen de sterktes en zwaktes van hun netwerkorganisatie in kaart om deze aan te passen in functie van een betere re-integratie van gedetineerden. Naast dit 'governance' verhaal zal ook worden onderzocht hoe de cliënt van het netwerk mee het beleid kan beïnvloeden ('gebruikersperspectief') en hoe we meer cijfergegevens over de hulp- en dienstverlening kunnen genereren in functie van beleidskeuzes ('centrale dataverzamelingsstrategie').	
Stappenplan	Communicatie
<p>Stap 1: Oprichting projectgroep voor aansturing en opvolging bovenlokale project.</p> <p>Stap 2: Analyse maken van de huidige werking van de netwerkorganisatie (voorjaar 2022), zowel op verschillende niveaus: lokaal, bovenlokaal, en de wisselwerking tussen beide. Maar ook op beleidsmatig vlak, op operationeel-organisatorisch vlak (aanbodontwikkeling) en op individueel cliënt/ dossierniveau en dit met zowel binnen de betrokken beleidsdomeinen, als tussen deze domeinen.</p> <p>Stap 3: Validatie van de analyse door de gemengde commissie – maart 2022</p> <p>Stap 4: Formulering verbeteracties – december 2022</p> <p>Stap 6: Introduceren van het gebruikersperspectief via opleiding, customer journey en link met volgende strategisch plan</p> <p>Stap 7: Ontwikkelen van een datastrategie met bepaling dataset, afsprakenkader rond gegevensaanlevering, uitvoering regelgeving en ontwikkeling tool</p>	Aankondiging en kader goedgekeurde projecten naar alle betrokkenen. Periodiek overleg ESF- Beleid WSE – en de projecten
Indicatoren (mijlpalen)	Stand van zaken
<p>Mijlpaal 1: Oprichting projectgroep (maart 2021)</p> <p>Mijlpaal 2: Oplevering analysedocument door projectgroep (feb 2022)</p> <p>Mijlpaal 3: Bespreking + validatie analyse binnen de GC (maart 2022)</p> <p>Mijlpaal 4: Oplijsting van verbeteracties en validatie GC (dec 2022)</p> <p>Mijlpaal 5: Vernieuwingsacties bovenlokale netwerkorganisatie</p> <p>Mijlpaal 6: Operationalisering gebruikersperspectief</p> <p>Mijlpaal 7: Afsprakenkader datastrategie, dataset en tool</p>	<p>Mijlpaal 1, 2, 3: In 2022 tekende AJH in op een projectoproep vanuit Europa WSE die samenwerking binnen netwerkorganisaties voor gevangenen ondersteunt. Op 01/09/2022 ging het bovenlokale project "Netwerken voor re-integratie" van start. De projectgroep deed een vooranalyse begin 2022 over de sterktes en zwaktes van het netwerk.</p> <p>Mijlpaal 4: De analyse werden gevalideerd door de gemengde commissie en mondde uit in een eerste reeks verbeteracties die startten medio 2023:</p> <p>1/Governance- luik: analyse door de UGent over de samenwerking binnen de netwerkorganisatie. 1e analyse wordt verwacht tegen eind september. Het uitwerken van verbeteracties is gepland in het najaar van 2023</p>

2/Piste gebruikersperspectief: in de zomer van 23 werd Möbius als partner aangesteld voor het uitwerken van vorming rond gebruikersperspectief, in het najaar 23 aangeboden aan lokale beleidsteams
3/Centrale datastrategie: samenwerking met afdeling Staf en Coördinatie binnen het Agentschap. Eerste werkgroepen zullen plaatsgevonden in najaar 2023 en strategie gevalideerd op de GC in december.

Middelen

ESF-projectmiddelen a rato van 306.069,51 € voor de periode van 1/09/2022 tot en met 2023 en ESF-projectmiddelen a rato van 419.132,87 € voor de periode van 1/01/2024 tot en met 2025. Reguliere personeelsinzet van AJH en betrokken netwerkpartners.

[NIEUW] ACTIE 51 II: EEN DUURZAME(RE) RE-INTEGRATIE EN ACTIVERING VAN (EX-)GEDETINEERDEN

SD 5: We zetten in op (hernieuwde en) versterkte samenwerking en organisatievormingen om te komen tot een hulp- en dienstverleningsaanbod op maat van elke gedetineerde	
51 ii: Een duurzame(re) re-integratie en activering van (ex-)gedetineerden.	
Trekkende minister(s)	Minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme
Betrokken partners/meewerkende minister(s)	Minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding - Minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management - Minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand - Minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed - Minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw - Minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen
In Antwerpen en Gent wordt ingezet op nieuw aanbod om (ex-) gedetineerden beter te begeleiden op de brug binnen-buiten. Een OTIS- team (Ondersteuning bij Terugkeer in de Samenleving) bestaat daarbij uit professionals die de rol van hulpverlener en buddycoach combineren bij de begeleiding op maat van de cliënt. Daarnaast gaat een netwerker aan de slag met de diensten buiten om deze te sensibiliseren rekening houdend met de specifieke noden van gedetineerden zodat deze makkelijker en duurzamer kunnen aanhaken bij deze diensten en hun aanbod.	
Stappenplan	Communicatie
<p>Stap 1: Opstartfase OTIS-praktijk met OTIS-netwerker: communicatie, werving, afspraken aanmelding (04/23 – 07-23)</p> <p>Stap 2: Praktijkfase 1 met opstart trajecten, werving, opleiding en matching buddy's, opstart netwerker. (08/23 – 01/24)</p> <p>Stap 3: Evaluatie praktijkfase 1 (02/24 – 03/24)</p> <p>Stap 4: Praktijkfase 2, met verkenning mogelijkheden om het informeel netwerk te betrekken in de praktijk. (04/24 – 08/24)</p> <p>Stap 5: Evaluatie praktijkfase 2 (09/24 – 10/24)</p> <p>Stap 6: Praktijkfase 3 met aanvulling informeel netwerk (11/24 – 01/24)</p> <p>Stap 7: Eindevaluatie (02/25 – 03/25)</p>	<p>Aankondiging en kader goedgekeurde projecten naar alle betrokkenen. Periodiek overleg ESF- Beleid WSE – en de projecten.</p> <p>Afstemming met huidige en nieuwe samenwerkingspartners, de beleidsteams van de beide gevangenissen, de lokale partnerschappen in Antwerpen en Gent en gelijkaardige praktijken (bv. Darius in Leuven).</p>
Indicatoren (mijlpalen)	Stand van zaken
<p>Mijlpaal 1: De OTIS-praktijkmedewerkers en OTIS-netwerk zijn in dienst.</p> <p>Mijlpaal 2: De OTIS-praktijk voert begeleidingen uit.</p> <p>Mijlpaal 3: De OTIS-praktijk heeft buddy's en zet deze in waar mogelijk</p> <p>Mijlpaal 4: De OTIS-netwerker heeft een 1e verkenning bij de diensten buiten afgerond.</p> <p>Mijlpaal 5: Een eerste stand van zaken good practices, uitdagingen en mogelijkheden en bijsturing.</p> <p>Mijlpaal 6: Een tweede stand van zaken good practices, uitdagingen en mogelijkheden en 2e bijsturing.</p> <p>Mijlpaal 7: Toevoeging van het informeel netwerk aan de OTIS-praktijk.</p> <p>Mijlpaal 8: Eindrapport en draaiboek over de OTIS-praktijk met OTIS-netwerker.</p>	<p>Mijlpaal 1: Sinds juni zijn alle nodige medewerkers in dienst. In Antwerpen zijn dit twee professionals die de functie van hulpverlener en buddycoach gecombineerd opnemen + een netwerker. In Gent zijn dit een hulpverlener, een buddycoach en een netwerker.</p> <p>Mijlpaal 2: De OTIS-begeleidingen zijn opgestart. In Antwerpen sinds april en in Gent sinds juli 2023.</p> <p>Mijlpaal 3: De buddy's in Antwerpen worden actief ingezet sinds april 2023. In Gent vanaf december 2023 (opleiding net afgerond, eindgesprekken en matching lopende)</p> <p>Mijlpaal 4: Lopende tot en met januari 2024.</p>
Middelen	
ESF-projectmiddelen a rato van 794.816,46 € voor de periode van 1/09/2022 tot en met 2023 en ESF-projectmiddelen a rato van 791.866 € voor de periode van 1/01/2024 tot en met 2025. Reguliere personeelsinzet van AJH en betrokken netwerkpartners.	

[NIEUW] ACTIE 51 III: EEN NIEUWE VISIE OP DETENTIE

SD 5: We zetten in op (hernieuwde en) versterkte samenwerking en organisatievormingen om te komen tot een hulp- en dienstverleningsaanbod op maat van elke gedetineerde	
51 iii: Een nieuwe visie op detentie	
Trekkende minister(s)	Minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme
Betrokken partners/meewerkende minister(s)	Minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding - Minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management - Minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand - Minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed - Minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw - Minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen
Nieuwe gevangenen brengen nieuwe uitdagingen met zich mee voor de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden. In Dendermonde en Haren houdt men daarom een noden- en behoeftenonderzoek bij verschillende stakeholders (gedetineerden, hulp- en dienstverleners, justitiepersoneel,...). Hierbij worden de nieuwe werkingsprincipes mee ingeschat: de publiek-private samenwerking bij DG EPI in het beheer van de gevangenis, het importmodel bij schaalvergroting (aanbod binnen de muren brengen), de functiedifferentiatie (detentiebegeleiders en activiteiten-ondersteuners bij het penitentiair personeel), digitalisering (dienstenplatform op cel), infrastructuur (campusmodel in Haren), de uitgebreide gedetineerdenpopulatie en netwerken. Vanuit de onderzoeksresultaten en analyse zal het aanbod in deze nieuwe gevangenen verder uitgetekend worden op maat van het netwerk en zijn gebruiker.	
Stappenplan	Communicatie
<p>Stap 1: Opstart onderzoeksfase (2023)</p> <p>Stap 2: Op basis van de onderzoeksfase en samen met de lokale stakeholders worden de verbeteracties bepaald. (dec 2023)</p> <p>Stap 3: Uitwerken van de gekozen verbeteracties (eventueel nieuwe stakeholders betrekken, afspraken maken,). (jan 2024 – febr 2024)</p> <p>Stap 4: Uitvoeringsfase van de verbeteracties, met aandacht voor continue evaluatie, bijsturing en opvolging. (febr 2024 – febr 2025)</p> <p>Stap 5: Uitwerken van verduurzaming. (2025)</p>	<p>Aankondiging en kader goedgekeurd WSE project naar alle stakeholders.</p> <p>Oprichten projectgroep (hybride over de twee betrokken gevangenen).</p> <p>Informatie-uitwisseling via gemeenschappelijk Teamskanaal</p> <p>Flyers mbt het onderzoek (enquêtes en interviews)</p> <p>Flyers mbt de denkdagen</p> <p>Periodiek overleg ESF- Beleid WSE – en de projecten</p>
Indicatoren (mijlpalen)	Stand van zaken
<p>Mijlpaal 1: Er is een onderzoeksrapport.</p> <p>Mijlpaal 2: Er zijn verbeteracties naar voor geschoven en uitgewerkt, zowel in Haren als in Dendermonde Nieuw.</p> <p>Mijlpaal 3: De verbeteracties zijn opgestart.</p> <p>Mijlpaal 4: Er is een eindrapport.</p> <p>Mijlpaal 5: De verbeteracties zijn duurzaam ingebed.</p>	<p>Mijlpaal 1: VUB is partner in dit project en werkt momenteel volop aan het onderzoeksrapport.</p> <p>Mijlpaal 2: Om de verbeteracties te bepalen zijn er denkdagen per gevangenis, onder begeleiding van een externe procesbegeleider. Deze gaan door in Dendermonde Nieuw op 16/11/2023 en 4/12/2023, en in Haren op 25/11/2023 en 12/12/2023.</p>
Middelen	
ESF-projectmiddelen a rato van 237.717,35 € voor de periode van 1/09/2022 tot en met 2023 en ESF-projectmiddelen a rato van 182.242,86 € voor de periode van 1/01/2024 tot en met 2025. Reguliere personeelsinzet van AJH en betrokken netwerkpartners.	

[NIEUW] ACTIE 51 IV: DE ROL VAN VLAANDEREN IN DETENTIEHUIZEN

SD 5. We zetten in op (hernieuwde en) versterkte samenwerking en organisatievormen om te komen tot een hulp- en dienstverleningsaanbod op maat voor elke gedetineerde

53 iv. De rol van Vlaanderen uit in de detentiehuizen.

Trekkende minister(s)	Minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme
Betrokken partners/meewerkende minister(s)	Minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding - Minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management - Minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand - Minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed - Minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw - Minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen
Sinds 2022 vervullen verschillende Vlaamse hulp- en dienstverleningsactoren een pioniersrol in het eerste Vlaamse detentiehuis van Kortrijk. Gezien het gaat om een nieuwe detentievorm is het nodig om de rol en opdrachten van Vlaanderen in de nieuwe detentiehuizen uit te klaren. Het is de bedoeling om de visie die in Kortrijk ontwikkeld worden verder te gebruiken voor de opstart en uitrol van hulp- en dienstverlening in de bijkomende detentiehuizen.	
Stappenplan	Communicatie
Stap 1: Uitvoeren academisch onderzoek ter beantwoording van de leervragen (01/09/2022-31/12/2023) Stap 2: Praktijkervaring opdoen door de tijdelijke heroriëntering van de personeelsmiddelen van de gevangenis van Ieper (01/09/2022-31/12/2023) Stap 3: Uitvoeren experiment op basis van de geleerde lessen	Uitnodiging gemengde commissie in het detentiehuis Kortrijk (maart 2023) Digitale terugkoppeling tussentijdse resultaten + stand van zaken (juli 2023) Terugblik en vooruitblik werking detentiehuis Kortrijk op 14/09/2023
Indicatoren (mijlpalen)	Stand van zaken
Mijlpaal 1: Tussentijds rapport academisch onderzoek (juni 2023) Mijlpaal 2: Info- en netwerkmoment 1 jaar detentiehuis (14/09/2023) Mijlpaal 3: Eindrapport academisch onderzoek en praktijkervaring (31/03/2024) Mijlpaal 4: Experiment casusregie (2024-2025) in 4 fases: ontwikkeling, implementatie, evaluatie en verduurzaamning.	Mijlpaal 1: Tussentijds rapport academisch onderzoek werd afgeleverd (juni 2023) Mijlpaal 2: Info- en netwerkmoment werd georganiseerd (14/09/2023). Mijlpaal 3 – 4: Experiment werd voorbereid in functie van projectverlenging (2023) Mijlpaal 5: Verlenging project (inclusief experiment casusregie), fase 1 van ontwikkeling lopende (eind 2023-2024)
Middelen	
ESF-projectmiddelen a rato van 259.992,74 € voor de periode van 1/09/2022 tot en met 2023 en ESF-projectmiddelen a rato van 182242,86 € voor de periode van 1/01/2024 tot en met 2025. Reguliere personeelsinzet van AJH en betrokken netwerkpartners.	

[NIEUW] ACTIE 51 V: RADARNETWERK VOOR AANPAK IN DETENTIE EN AANSLUITEND RE-INTEGRATIEPLAN

SD 5: We zetten in op (hernieuwde en) versterkte samenwerking en organisatievormingen om te komen tot een hulp- en dienstverleningsaanbod op maat van elke gedetineerde	
51 v: Radernetwerk voor aanpak in detentie en aansluitend re-integratieplan.	
Trekkende minister(s)	Minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme
Betrokken partners/meewerkende minister(s)	Minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding - Minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management - Minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand - Minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed - Minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw - Minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen
In Hasselt wordt ingezet op een professionalisering van het netwerk om zo de trajecten van gedetineerden te optimaliseren. Gedetineerden die toekomen in de gevangenis vinden niet altijd direct de weg naar het juiste aanbod en via een centraal loket wil men de eerste contacten verbeteren. Een 'front office' treedt, in nauwe samenwerking met de psychosociale dienst van de gevangenis, op als snelle doorverwijzer naar de juiste hulp- en dienstverlening. De focus ligt op gedetineerden die voor het eerst de gevangenis binnenkomen.	
Stappenplan	Communicatie
<p>Stap 1: Er wordt een front- en backoffice geïnstalleerd en geëxperimenteerd i.s.m. de PSD en de medische dienst (inclusief afspraken over infodoorstroom).</p> <p>Stap 2: De front- en backoffice worden geconnecteerd met gedetineerden (bepaalde gedetineerden krijgen ook een rol op vlak van informeren), sociale omgeving, bewaking, Geïntegreerd Breed Onthaal en kruispuntwerking GGZ.</p> <p>Stap 3: Er wordt een samenwerking met de lokale besturen onderzocht.</p> <p>Stap 4: Er wordt gewerkt aan verduurzaming door:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Een draaiboek uit te schrijven (incl. infoflow) - Een haalbare omkadering voor de front- en backoffice te bepalen - Een werkwijze te zoeken om de effectiviteit in kaart te brengen. 	<p>Lokaal</p> <ul style="list-style-type: none"> - Toelichting goedgekeurd project aan alle betrokkenen. - Het netwerk wordt systematisch betrokken bij de realisatie van het project. <p>Bovenlokaal:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Periodiek overleg tussen WSE Europe en het project - Afstemming met de andere projecten
Indicatoren (mijlpalen)	Stand van zaken
<p>Mijlpaal 1: Opstart front- en backoffice: 1^e kwartaal 2024</p> <p>Mijlpaal 2: Is er een werkwijze uitgeschreven in een draaiboek tegen april 2025</p>	Tijdens de netwerkvergadering van 17/11/2023 werd het experiment met alle partners en stakeholders besproken. De nodige voorbereidingen voor een effectieve opstart worden eind 2023 getroffen.
Middelen	
ESF-projectmiddelen a rato van 418.377,63 € voor de periode van 1/09/2022 tot en met 2023 en ESF-projectmiddelen a rato van 796.165,02 € voor de periode van 1/01/2024 tot en met 2025. Reguliere personeelsinzet van AJH en betrokken netwerkpartners.	

[NIEUW] ACTIE 51 VI: ACTIVERENDE NETWERKORGANISATIES

SD 5: We zetten in op (hernieuwde en) versterkte samenwerking en organisatievormingen om te komen tot een hulp- en dienstverleningsaanbod op maat van elke gedetineerde	
51 vi: Activerende netwerkgroepen	
Trekkende minister(s)	Minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme
Betrokken partners/meewerkende minister(s)	Minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding Minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management Minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand Minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed Minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw Minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen
De nood aan tewerkstelling in en na detentie is groot bij gedetineerden. In Mechelen en Oudenaarde ging men na hoe het bestaande netwerk rond de activering van gedetineerden te heroriënteren, versterken, en/of uitbreiden om beter te kunnen inspelen op deze noden van de gedetineerden. In deze gevangenissen wil men vernieuwend werken op vlak van tewerkstelling en competentieversterking van gedetineerden, door samen te werken met een maatwerkbedrijf en coaching te voorzien op vlak van het aanleren en valoriseren van soft skills.	
Stappenplan	Communicatie
<p>Stap 1: Literatuuronderzoek – onderzoeksfase (09-2022 tot 06-2023)</p> <p>Stap 2: Uitwerken en voorstel verbeteracties (09-2023)</p> <p>Stap 3: Opstart projecten</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mechelen: er wordt een competentiedossier opgemaakt door de casemanager waarin de betrokken netwerkpartners input leveren. De casemanager houdt na detentie nauw contact met de gedetineerde en de potentiële werk- of stagemogelijkheden. - Oudenaarde: een maatwerkbedrijf installeert een werkpost in de gevangenis, met indicering op de werkvloer. <p>Stap 4: Evaluatie en opmaak blauwdruk van beide verbeteracties (+ mogelijkheden tot uitrol naar andere gevangenissen).</p>	<p>Project management team: met de beleidscoördinatoren, medewerkers HIVA en in latere fase verantwoordelijken van de partners voor de verbeteracties (Groep Intro en WAAK)</p> <p>Stuurgroep en Operationeel overleg per gevangenis</p> <p>Periodiek overleg ESF- Beleid WSE - en de projecten</p> <p>Bekendmaking stand van zaken binnen de lokale beleidsteams en coördinatieteams</p>
Indicatoren (mijlpalen)	Stand van zaken
<p>Mijlpaal 1: Er is een verslag van de onderzoeksfase.</p> <p>Mijlpaal 2: Draaiboek verbeteracties worden voorgesteld en goedgekeurd op de respectievelijke beleidsteams (6-2023 tot 08-2023)</p> <p>Mijlpaal 3: De verbeteracties zijn opgestart (najaar 2023).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mechelen: aanweving en start casemanager - Oudenaarde: maatwerkbedrijf heeft een werkpost in de gevangenis <p>Mijlpaal 4: Evaluatie en verduurzaming.</p> <ul style="list-style-type: none"> - In Mechelen is het competentiegericht denken ingeburgerd en wordt dit als een meerwaarde ervaren door de betrokkenen en zijn potentiële werknemers beter voorbereid voor een actieve re-integratie. 	<p>Mijlpaal 1: Onderzoeksfase is afgerond (zomer 2023)</p> <p>Mijlpaal 2: De verbeteracties zijn voorgesteld en goedgekeurd. Deze zitten momenteel in een voorbereidende fase. (najaar 2023)</p>

- In Oudenaarde heeft maatwerkbedrijf WAAK een eigen werkpost die zelf bedruipend is (2025)	
Middelen	
ESF-projectmiddelen a rato van 192.227,50 € voor de periode van 1/09/2022 tot en met 2023 en ESF-projectmiddelen a rato van 414.633,52 € voor de periode van 1/01/2024 tot en met 2025. Reguliere personeelsinzet van AJH en betrokken netwerkpartners.	

[NIEUW] ACTIE 51 VII: LOKALE AFSTEMMING VAN HET NETWERK ROND EEN INDIVIDUEEL DOSSIER

SD 5: We zetten in op (hernieuwde en) versterkte samenwerking en organisatievormingen om te komen tot een hulp- en dienstverleningsaanbod op maat van elke gedetineerde

51 vii: Lokale afstemming van het netwerk rond een individueel dossier

Trekkende minister(s)	Minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme
Betrokken partners/meewerkende minister(s)	Minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding Minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management Minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand Minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed Minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw Minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen

Na analyse stelde het netwerk aan hulp- en dienstverlening in de twee Leuvense gevangenissen de nood aan afstemming rond individuele dossiers vast. Via die afstemming op individueel niveau wil men komen tot een nauwere en meer integrale opvolging van de gedetineerden in functie van hun re-integratie. Hierbij zal geëxperimenteerd worden met aspecten van gedeelde dossieropbouw en multidisciplinair overleg.

Stappenplan	Communicatie
<p>Stap 1: Verfijnen van de verbeteracties met de stuurgroep. Hierbij is aandacht voor rolverduidelijking van de betrokken actoren (dec 2023).</p> <p>Stap 2: Uitwerken van de verbeteracties, door aanstelling van o.a. casusmanagers, supervisors, dossierselectie, ... (jan-feb 2024).</p> <p>Stap 3: Uitvoeringsfase met o.a. geleidelijke opbouw van aantal dossiers en overleg mbt deze dossiers. Continue bijsturing op basis van de opgedane ervaring (mrt -april 2024)</p> <p>Stap 4: Op basis van de dossiers thema's en noden in kaart brengen waarrond processen en methodieken uitgewerkt kunnen worden (mei 2024-april 2025).</p> <p>Stap 5: Opmaak draaiboek en verkenning structurele inbedding (april-juni 2025)</p>	<p>Periodiek overleg ESF- Beleid WSE – en de projecten Maandelijks overleg met de stuurgroep van het project Periodiek overleg tussen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Projectmedewerker en supervisor - Kernactoren PSD/CAW/supervisor - Beleidscoördinatoren, projectmedewerker en supervisors <p>Supervisiemomenten (tweewekelijks) / casusbesprekingen Communicatie over het project binnen de reguliere overlegstructuur binnen elke gevangenis (beleidsteam-cort-...)</p>

Indicatoren (mijlpalen)	Stand van zaken
<p>Mijlpaal 1: Draaiboek experiment en functieprofiel per rol.</p> <p>Mijlpaal 2: Aanstelling casusmanagers en supervisors.</p> <p>Mijlpaal 3: Systeem van infodeling uitgewerkt.</p> <p>Mijlpaal 4: Methodiek voor casemanagement uitgewerkt</p> <p>Mijlpaal 5: Draaiboek met uitgewerkte processen en methodieken</p>	<p>Mijlpaal 1: Het draaiboek is in ontwikkeling. Mijlpaal 2: Verkennende gesprekken worden gevoerd.</p>

Middelen

ESF-projectmiddelen a rato van 229.017,35 € voor de periode van 1/09/2022 tot en met 2023 en ESF-projectmiddelen a rato van 774.692,13 € voor de periode van 1/01/2024 tot en met 2025. Reguliere personeelsinzet van AJH en betrokken netwerkpartners.

[NIEUW] ACTIE 51 BIS: CENTRALE AANSTURING VAN DE ORGANISATIEONDERSTEUNING

SD 5: We zetten in op (hernieuwde en) versterkte samenwerking en organisatievormingen om te komen tot een hulp- en dienstverleningsaanbod op maat van elke gedetineerde	
51 bis. Lokale afstemming van het netwerk rond een individueel dossier	
Trekkende minister(s)	Minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme
Betrokken partners/meewerkende minister(s)	
<p>Om meer centrale regie in het netwerk van de hulp- en dienstverlening in te bouwen, brengen we de functie van organisatieondersteuning onder bij het Agentschap Justitie en Handhaving. Dit zorgt voor een meer efficiënte uitvoering van de opdracht via:</p> <ul style="list-style-type: none"> - een centrale aansturing vanuit het agentschap i.p.v. de versnippering die er momenteel is over negen werkgevers die elk een eigen invulling van de opdrachten hanteren; - uniforme uitvoering van de opdrachten als gevolg van deze centrale aansturing; - een sterkere link met de beleidscoördinatie die ook is ingebed bij het agentschap. <p>Zo komen we bovendien tegemoet aan de aanbeveling van het Rekenhof om in te zetten op de centrale regie van het organisatiemodel van de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden.</p>	
Stappenplan	Communicatie
<p>Stap 1: Verwerking van aanbeveling audit Rekenhof rond centrale aansturing binnen netwerk (voorjaar 2023)</p> <p>Stap 2: Opmaak en goedkeuring personeelsplan en wijzigingsbesluit (voorjaar 2023)</p> <p>Stap 3: Overleg en communicatie met CAW (2023)</p> <p>Stap 4: Voorbereiding aanwervingsprocedure (najaar 2023)</p> <p>Stap 4: Aanwerving en opstart inbeddingsproces binnen AJH (voorjaar 2024)</p>	<p>Goedkeuring personeelsplan door Vlaamse Regering binnen netwerk hulp- en dienstverlening aan gedetineerden</p> <p>Communicatie huidige werkgever CAW en huidige organisatieondersteuners</p>
Indicatoren (mijlpalen)	Stand van zaken
<p>Mijlpaal 1: Goedkeuring personeelsplan</p> <p>Mijlpaal 2: Aanwerving organisatieondersteuners bij AJH</p> <p>Mijlpaal 3: Inbedding organisatieondersteuners bij de Afdeling Hulp- en Dienstverlening aan Gedetineerden binnen AJH en centrale en uniforme manier van werken</p>	<p>Mijlpaal 1: Op 8/09/2023 keurde de Vlaamse Regering het personeelsplan 'wat betreft de inbedding van de functie ondersteuning van de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden in het Agentschap Justitie en Handhaving goed.</p> <p>Mijlpaal 2: Er werden gesprekken gehouden met alle organisatieondersteuners in functie van informering en kennismaking. De aanwervingsprocedure werd voorbereid. Er werden interne voorbereidingen gemaakt voor de komst van de functie van organisatieondersteuning in de Afdeling Hulp- en Dienstverlening aan gedetineerden.</p>
Middelen	
Omzetting van externe personeelscapaciteit naar interne personeelscapaciteit waarvoor de middelen beschikbaar zijn	

ACTIE 52: INGEBRUIKNAME VAN HET INDIVIDUEEL HULP- EN DIENSTVERLENINGSPLAN

SD 5. We zetten in op (hernieuwde en) versterkte samenwerking en organisatievormen om te komen tot een hulp- en dienstverleningsaanbod op maat voor elke gedetineerde

52. Ingebruikname van het individueel hulp- en dienstverleningsplan (ook gekoppeld aan SD 2)

Trekkende minister(s)	Minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding
Betrokken partners/meewerkende minister(s)	Minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme - Minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management - Minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand - Minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed - Minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw - Minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen

Er wordt zoals decretaal bepaald binnen de trajectbegeleiding van de CAW gewerkt aan de verdere implementatie van individuele hulp- en dienstverleningsplannen voor gedetineerden. Dit individueel hulp- en dienstverleningsplan wordt maximaal afgestemd met het federale detentieplan. In dit kader wordt verduidelijkt hoe de verschillende actoren die zich allemaal inzetten voor een gedetineerde afgestemd en integraal kunnen samenwerken. De inhoud en het mandaat van de trajectbegeleider, die hierin een regierol heeft, wordt geconcretiseerd, alsook de gevolgen voor de samenwerking met de Vlaamse en justitiële partners. Het is van belang om hierover in dialoog te gaan met de verschillende dienstverleners en domeinen die een rol spelen in zo'n plan om een verdere implementatie te kunnen garanderen. Het gaat hier onder meer over lokale besturen, tewerkstelling, huisvesting, onderwijs en vorming ... De reeds gezette stappen in dit kader met betrekking tot radicalisering worden hiervoor als uitgangspunt genomen (cfr. actie 29-30).

Stappenplan	Communicatie
<p>Stap 1: Uitwerking projectplan en oprichting projectstuurgroep Timing:</p> <p>Stap 2: Analyse van het voorafgaande werk m.b.t. het hulp- en dienstverleningsplan. Als deel van deze analyse wordt de reikwijdte van het plan uitgeklaard samen met de verhouding met het Federaal systeem van detentieplanning. (Het verdere verloop van dit stappenplan is afhankelijk van de beslissingen die in stap 2 werden genomen.)</p> <p>Stap 3: De regierol van de trajectbegeleider wordt formeel geconcretiseerd alsook de gevolgen voor de samenwerking met partners</p> <p>Stap 4: Ontwikkeling van een planningsinstrument rekening houdend met de behoeften van gedetineerden tijdens de verschillende fases van de strafuitvoering. Het instrument wordt uitgetest in een aantal gevangnissen.</p> <p>Stap 5: Vormingsprogramma voor trajectbegeleiders in de piloot-locaties samen met toelichtingsmomenten voor de andere partners</p> <p>Stap 6: Uitvoering in de pilootlocaties</p> <p>Stap 7: Analyse van de pilootprojecten en aanbevelingen voor toekomstige praktijk</p> <p>Stap 8: Onderzoek naar de mogelijke uitvoering van de aanbevelingen</p>	<p>Informatie over het initiatief moet gecommuniceerd worden naar de betrokken partners.</p> <p>Op dit moment is er geen nadere communicatie vereist.</p>
Indicatoren (mijlpalen)	Stand van zaken
<p>Mijlpaal 1. Uitgewerkt projectplan</p> <p>Mijlpaal 2. De reikwijdte van het hulp- en dienstverleningsplan en de verhouding met detentieplanning wordt uitgeklaard</p> <p>Mijlpaal 3: Er is duidelijkheid m.b.t. de regierol van de trajectbegeleiders</p>	<p>Mijlpaal 1 afgerond in mei 2021. Het uitgewerkte projectplan bestaat uit de concretisering van de verschillende stappen en een timing</p> <p>Bilaterale gesprekken hebben plaats gevonden eind 2021-begin 2022. De resultaten hiervan werden onderling besproken.</p>

<p>Mijlpaal 4. Afgewerkte planningsinstrument en beslissingen over de pilootlocaties</p> <p>Mijlpaal 5. Uitgewerkt vormingsprogramma voor trajectbegeleiders</p> <p>Mijlpaal 6 Operationele uitvoering in de pilootlocaties</p> <p>Mijlpaal 7 Analyse van de piloten</p> <p>Mijlpaal 8. Afgewerkt onderzoek m.b.t. de uitvoering van de aanbevelingen</p>	<p>Binnen de stuurgroep werd gepeild naar de mogelijkheid om een pilootproject(en) uit te voeren. De keuze van de gevangenis en van mogelijke doelgroepen hiervoor worden nu afgetoetst binnen de sector.</p> <p>Mijlpaal 2 en 3 : afgerond in de stuurgroep die werd samengeroepen ter begeleiding van deze actie werd gediscussieerd over puntje 2 en 3. Op basis hiervan werd een visietekst opgesteld en voorgelegd aan de CAW-beleidsgroep. Deze aftoetsing heeft langere tijd in beslag genomen.</p> <p>Mijlpaal 4: oktober 2023, lopende, de CAW-groep kreeg een project goedgekeurd om in 3 gevangenissen te experimenteren rond het HDV-plan met als doel inzicht verkrijgen op concrete invulling, doelgroep en handelingskaders. De projectperiode loopt van 1 september 2023 tot en met 31 december 2024.</p> <p>Mijlpaal 5 tot en met 8 lopende. Dit zal volgen uit de pilootprojecten</p>
Middelen	
194.253,24 € voor de uitvoering van projecten in vier gevangenissen en de organisatie van een netwerksymposium	

ACTIE 53: HET PARTNERSCHAP MET DE FEDERALE OVERHEID (IN HET BIJZONDER MET DG EPI)

SD 5. We zetten in op (hernieuwde en) versterkte samenwerking en organisatievormen om te komen tot een hulp- en dienstverleningsaanbod op maat voor elke gedetineerde

53. Het partnerschap met de federale overheid (in het bijzonder met het Directoraat-Generaal penitentiaire inrichtingen)

Trekkende minister(s)	Minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme
Betrokken partners/meewerkende minister(s)	
De huidige samenwerking, die verankerd is binnen het (herwerkte) samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse gewest inzake de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden, wordt bestendigd en optimaliseerd. Dit doen we onder andere door binnen een aantal specifieke projecten de rol van de verschillende betrokken partners te verduidelijken en door samenwerkingsafspraken vast te leggen. We beogen daarbij een volwaardig partnerschap binnen elk van de volgende projecten: de aanpak van radicalisering binnen de gevangenissen, de hervorming van de penitentiaire gezondheidszorg, de bouw van nieuwe gevangenissen, de pilootprojecten die betrekking hebben op nieuwe vormen van detentie (zoals de detentie- en transitiehuizen), de uitwerking van een taalbeleid binnen de gevangenissen, de evaluatie van de netwerkorganisatie in het kader van de ESF-projecten, het versterken van de digitale infrastructuur in de gevangenissen, de uitbouw van een unit voor zedendelinquenten.	
Stappenplan	Communicatie
<p>Spoor 1: Overkoepelende samenwerkingsafspraken met DG EPI Het partnerschap met DG EPI wordt bestendigd en geoptimaliseerd door de opmaak van een nieuw (herwerkt) samenwerkingsakkoord. Daarin wordt voorzien in een systematische evaluatie van de in het akkoord vastgelegde samenwerkingsafspraken en in een vertaling van het akkoord naar afspraken op niveau van de lokale gevangenis. Stap 1: Herwerking en goedkeuring samenwerkingsakkoord (2022-2023) Stap 2: Concretisering afspraken samenwerkingsakkoord (bovenlokaal en lokaal) (2023)</p> <p>Spoor 2: Specifieke samenwerkingsafspraken met DG EPI vastleggen in bepaalde projecten (2023) Stap 1: In kaart brengen welke specifieke samenwerkingsafspraken er gemaakt zijn met DG EPI ikv specifieke projecten Stap 2: De reeds gemaakte afspraken presenteren aan de gemengde commissie. Stap 3: De gemengde commissie evalueert de reeds gemaakte afspraken met het oog op het komen tot een volwaardig partnerschap, en maakt afspraken met de trekkers van de verschillende projecten om acties in dit kader te ondernemen waar nodig.</p>	<p>Bovenlokale partners informeren van de aanpak en op de hoogte houden van de verschillende mijlpalen (Gemengde Commissie, BLWG).</p> <p>Communicatie van het herwerkte samenwerkingsakkoord naar bovenlokale en lokale partners (met inbegrip van geplande evaluatie en van de opdracht om de bepalingen te vertalen naar het lokale niveau) – begin 2023 (na definitieve goedkeuring SA)</p>
Indicatoren (mijlpalen)	Stand van zaken
<p>SPOOR 1 Mijlpaal 1: Herwerkt samenwerkingsakkoord goedgekeurd op Vlaams en federaal niveau (eind 2023) Mijlpaal 2: Goedkeuring van het instemmingsdecreet door het Vlaams parlement en van de instemmingswet door het federaal parlement (voorjaar 2024)</p>	<p>Spoor 1: De ontwerp teksten voor het herwerkte samenwerkingsakkoord werden in het voorjaar 2022 afgewerkt. Hierin werden de vermelde evaluatie- en concretiseringsbepalingen voorzien. De ontwerp teksten werden in april-mei 2022 een eerste keer goedgekeurd door de Vlaamse Regering en de federale ministerraad.</p>

Mijlpaal 3: Verslaggeving bespreking BLWG ivm huidige stand van zaken samenwerking ikv SA + afspraken ter optimalisering (eind 2023 - 2024)

Mijlpaal 4: Lokale afsprakennota per gevangenis ter concretisering van bepalingen SA (eind 2024)

Mijlpaal 5: Voorbereiding periodieke evaluatie SA binnen BLWG (2025)

SPOOR 2

Mijlpaal 6: Overzicht samenwerkingsafspraken ikv lopende projecten (2023)

Mijlpaal 7: Presentatie samenwerkingsafspraken lopende projecten aan GC (2023 - 2024)

Mijlpaal 8: Verslaggeving GC evaluatie huidige afspraken – afspraken met trekkers lopende projecten ter optimalisering (2023-2024)

Het akkoord werd in het najaar 2023 definitief goedgekeurd op de Vlaamse Regering en wordt voorgelegd aan het Vlaams Parlement. Er werd een eerste oefening ikv deze actie gemaakt met de gemengde commissie op de STRAP-dag van juni 2023. Er wordt bekeken welke linken het bovenlokale ESF-project (zie actie 51) heeft met de werkwijze van actie 53.

Spoor 2: In het kader van onderstaande lopende projecten zijn reeds samenwerkingsafspraken met DG EPI gemaakt (op bovenlokaal niveau):

- We betrekken DG EPI actief als partner in de uitvoering van onze ESF-projecten (acties 51 i-vii).
- We publiceerden samen met DG EPI een intern draaiboek met samenwerkingsafspraken in het kader van de aanpak van radicalisering binnen de gevangenissen (actie 30).
- We bouwen samen met DG EPI een taalbeleid uit op lokaal niveau in de gevangenissen van Antwerpen en Beveren (actie 53 bis).
- In samenwerking met DG EPI werken we aan het versterken van de digitale architectuur (actie 48).
- We nemen vanuit Vlaanderen actief deel aan de werkzaamheden binnen de hervorming van de penitentiaire gezondheidszorg en brengen onze expertise op vlak van coördinatie en noden van gedetineerden in (actie 24).
- We initieerden een unit voor zedendelinquenten in de hulpgevangenis van Dendermonde die we uitbouwen in samenwerking met DG EPI (actie 37 bis)

Middelen

Reguliere personeelsinzet.

[NIEUW] ACTIE 53 BIS: SAMENWERKING TUSSEN DE REGULIERE HULP- EN DIENSTVERLENING EN DE DRUGHULPVERLENING BINNEN DE HERVORMING PENITENTIAIRE GEZONDHEIDSZORG

SD 5: We zetten in op (hernieuwde en) versterkte samenwerking en organisatievormen om te komen tot een hulp- en dienstverleningsaanbod op maat voor elke gedetineerde.

53 b: Samenwerking tussen de reguliere hulp- en dienstverlening en de drughulpverlening binnen de hervorming penitentiaire gezondheidszorg.

Trekkende minister(s)	Minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme
Betrokken partners/meewerkende minister(s)	Minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding
<p>De hervorming van de penitentiaire gezondheidszorg moet de kwaliteit van de (medische) zorg voor gedetineerden verbeteren, gelijkwaardig aan die voor personen in de vrije samenleving. Zo worden gedetineerden onder meer rechthebbenden van de verplichte ziekteverzekering. De federale actoren trekken de hervorming die, omwille van zijn grootschaligheid, in fases verloopt. Vlaanderen neemt actief deel aan dit proces. In augustus 2023 startten in het kader van de hervorming tien drughulpverleningsprojecten om het nieuwe zorgmodel te testen, waarvan zes in Vlaanderen en Brussel (Hasselt, Haren, Antwerpen, Leuven-Centraal, Gent en Nieuw-Dendermonde). Vlaamse actoren verzorgen het drughulpverleningsaanbod binnen deze projecten, opdat gedetineerden aan hun verslavingsproblemen kunnen werken tijdens detentie. Binnen deze actie zal enerzijds afstemming gebeuren tussen de Vlaamse actoren bevoegd voor zorg en gezondheid aan gedetineerden en anderzijds tussen de Vlaamse en federale actoren. Het doel is om zowel op cliënt- als organisatorisch niveau rol en opdrachten te verduidelijken in functie van efficiëntiewinst.</p>	
Stappenplan	Communicatie
<p>Stap 1: De lokale hulp- en dienstverleningsnetwerken nemen de nieuwe actoren op binnen het samenwerkingsverband bij de opstart van de drugprojecten in het najaar 2023: toelichting geven, introductie medewerkers, opstart faciliteren i.s.m. EPI.</p> <p>Stap 2: Er worden bij de opstart lokaal afspraken gemaakt om de hulp- en dienstverlening en de drugsprojecten zowel op casusniveau als op beleidsniveau te connecteren (maart 2024)</p> <p>Stap 3: Na 1 jaar werking wordt de samenwerking lokaal geëvalueerd (maart 2025)</p> <p>Stap 4: De evaluaties worden bovenlokaal bestudeerd door de betrokken actoren waaruit suggesties tot bijsturing kunnen volgen, enerzijds t.a.v de lokale werking, maar anderzijds ook t.a.v. de betrokken administraties of sectoren (september 2025)</p>	<p>Bovenlokale partners informeren van de aanpak en op de hoogte houden van de verschillende mijlpalen (Gemengde Commissie, BLWG).</p>
Indicatoren (mijlpalen)	Stand van zaken
<p>Mijlpaal 1: Er zijn eerste samenwerkingsafspraken tussen de drugsprojecten en de hulp- en dienstverlening</p> <p>Mijlpaal 2: Er is een evaluatie van de lokale samenwerking</p> <p>Mijlpaal 3: De lokale samenwerking werd bovenlokaal doorsproken en er is eventuele bijsturing gebeurd.</p>	<p>Mijlpaal 1: de drugprojecten Drugs & Detentie zijn sinds augustus 2023 opstartende in de gevangenis van Antwerpen, Dendermonde, Gent, Haren en Leuven-Centraal. Het pilootproject Drugs in Detentie in Hasselt kreeg een verlening. De samenwerkingsafspraken worden momenteel gemaakt.</p>
Middelen	
<p>Projectmiddelen: de drugsprojecten worden gefinancierd via de FOD Volksgezondheid. Reguliere personeelsinzet AJH – HDG</p>	

[NIEUW] ACTIE 53 TER: GELETTERDHEID VAN GEDETINEERDEN EN TAALBELEID

SD 5: We zetten in op (hernieuwde en) versterkte samenwerking en organisatievormen om te komen tot een hulp- en dienstverleningsaanbod op maat voor elke gedetineerde.

53 ter. Geletterdheid van gedetineerden en taalbeleid.

Trekkende minister(s)	Minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme
Betrokken partners/meewerkende minister(s)	Minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding - Minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management - Minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand - Minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed - Minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw - Minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen
In Vlaanderen heeft 15% van de volwassenen moeilijkheden met lezen en schrijven en bijna een op vijf volwassen is onvoldoende (digitaal) geletterd. Er wordt verwacht dat de cijfers binnen detentie nog hoger liggen. Geletterdheid omvat de vaardigheden om informatie te verwerven, verwerken en gericht te gebruiken. Geletterd zijn is belangrijk om zelfstandig te functioneren en participeren in de samenleving. Vlaanderen heeft in dat kader ook een Strategisch Plan Geletterdheid. Door in te zetten op vorming voor hulp- en dienstverleners en heldere taal bij de bekendmaking van aanbod voor gedetineerden willen we uniformer, kwaliteitsvoller en toegankelijk communiceren naar de doelgroep.	
Stappenplan	Communicatie
<p>Stap 1: We gebruiken heldere taal in de infobrochures hulp- en dienstverlening aan gedetineerden die in de gevangenissen in Vlaanderen en Brussel verspreid worden (2024-2025).</p> <p>Stap 2: We organiseren in 2024 een opleiding rond helder communiceren voor medewerkers hulp- en dienstverlening aan gedetineerden.</p> <p>Stap 3: We ondersteunen in 2024 de campagne die in kader van de week van de geletterdheid wordt gelanceerd en nemen in kader hiervan initiatieven om aandacht voor duidelijke communicatie te vragen en het belang hiervan voor de doelgroep gedetineerden.</p>	<p>Bovenlokale partners informeren van de aanpak en op de hoogte houden van de verschillende mijlpalen (Gemengde Commissie, BLWG).</p> <p>Bekendmaking van de vorming naar de medewerkers hulp- en dienstverlening aan gedetineerden.</p>
Indicatoren (mijlpalen)	Stand van zaken
<p>Mijlpaal 1: Uitwisseling met coördinator Strategisch Plan Geletterdheid en uitwerken intern actieplan (2023 – 2024)</p> <p>Mijlpaal 2: De brochures hulp- en dienstverlening staan in heldere taal</p> <p>Mijlpaal 3: Er is een vorming rond helder communiceren doorgegaan.</p> <p>Mijlpaal 4: Acties ondernomen in kader van de week van de geletterdheid</p>	<p>Mijlpaal 1: Uitwisseling vond plaats en plan met interne acties rond geletterdheid en taalbeleid opgesteld</p> <p>Mijlpaal 2: Eerste brochures hulp- en dienstverlening aan gedetineerden zijn herwerkt (bv. Gent, Antwerpen, Merksplas, Wortel, Mechelen).</p>
Middelen	
Reguliere personeelsinzet Kostprijs vorming: te bepalen	